

Inspraakbundel

**Zienswijzen op Ontwerpvaststellingsbesluit 'GASWINNING
GRONINGEN'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	4
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN :	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE /	
ZIENSWIJZENUMMER.....	6
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN ZIENSWIJZEN.....	8
ZIENSWIJZENUMMER 0001 TOT EN MET 0049.....	9

Woord vooraf

Van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019 lag het ontwerpvaststellingsbesluit ter inzage voor het project 'GASWINNING GRONINGEN'. Een ieder kon naar aanleiding van het ontwerpvaststellingsbesluit een zienswijze indienen.

Waarom dit ontwerpvaststellingsbesluit?

In noordoost-Groningen vinden door gaswinning aardbevingen plaats. Het kabinet heeft op 29 maart 2018 besloten om de gaswinning zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2030 te beëindigen. De hoogte van de gaswinning wordt tot die tijd jaarlijks bepaald.

Wat gaat er gebeuren?

Door een wijziging van de Mijnbouwwet wordt vanaf 2019 jaarlijks een besluit genomen, waarin de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) de operationele strategie vaststelt. In deze operationele strategie staat onder meer aangegeven wat de hoogte van de winning is en op welke manier het Groningenveld wordt geopereerd. De benodigde hoeveelheid Groningengas wordt beschouwd als de sluitpost van de totale vraag naar gas met een lage verbrandingswaarde (laagcalorisch). Er mag niet meer of minder worden gewonnen dan voor leveringszekerheid benodigd is.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op grond van artikel 52d, zevende lid, van de Mijnbouwwet en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht doorloopt de Minister van EZK voor dit besluit de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Informatieavonden

Er zijn 5 inloopavonden georganiseerd, waar medewerkers van de verschillende betrokken overheden en de adviseurs aanwezig waren om vragen te beantwoorden. De inloopavonden vonden plaats op 2 juli 2019 in Trefcentrum Bedum, Prof. Mekelstraat 1-5 Bedum; 3 juli 2019 in Zalencentrum Vita Nova, Heerestraat 39, Middelstum; 8 juli 2019 in Restaurant De Boerderij, Hoofdweg 28 Slochteren; 9 juli 2019 in Theater & Congrescentrum de Molenberg, Molenberg 11 Delfzijl; 11 juli 2019 in De Nieuwe Kolk, Weiersstraat 1 Assen, alle van 17.00 tot 20.00 uur. Men kon hier formeel een zienswijze geven op het ontwerpvaststellingsbesluit.

Zienswijzen

Op het ontwerpvaststellingsbesluit zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 30 zienswijzen binnengekomen (waarvan 30 uniek) en 19 reacties van overheden. De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze bundel. De reacties zijn apart gebundeld. U kunt deze inspraakbundel (evenals de reactiebundel) downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 6 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende zienswijzenummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Bij de besluiten wordt aangegeven of en hoe met de zienswijzen en reacties rekening is gehouden. Het moment waarop de terinzagelegging plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huis bladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Een belanghebbende die op het ontwerp van een besluit een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kennisgeving ontwerpvaststellingsbesluit gaswinning Groningen, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019 ligt het ontwerpvaststellingsbesluit voor de operationele strategie voor de gaswinning uit het Groningenveld 2019-2020 ter inzage. Iedereen kan op het ontwerpvaststellingsbesluit reageren door het indienen van een zienswijze.

Waarom dit ontwerpvaststellingsbesluit?

In noordoost-Groningen vinden door gaswinning aardbevingen plaats. Het kabinet heeft op 29 maart 2018 besloten om de gaswinning zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2030 te beëindigen. De hoogte van de gaswinning wordt tot die tijd jaarlijks bepaald.

Wat gaat er gebeuren?

Door een wijziging van de Mijnbouwwet wordt vanaf 2019 jaarlijks een besluit genomen, waarin de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) de operationele strategie vaststelt. In deze operationele strategie staat onder meer aangegeven wat de hoogte van de winning is en op welke manier het Groningenveld wordt geopereerd. De benodigde hoeveelheid Groningengas wordt beschouwd als de sluitpost van de totale vraag naar gas met een lage verbrandingswaarde (laagcalorisch). Er mag niet meer of minder worden gewonnen dan voor leveringszekerheid benodigd is.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op grond van artikel 52d, zevende lid, van de Mijnbouwwet en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht doorloopt de Minister van EZK voor dit besluit de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerpbesluit en andere onderliggende stukken van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Het besluit en de overige stukken worden gelijktijdig ter inzage gelegd. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op de volgende locaties:

- Gemeente Delfzijl, Johan van den Kornputplein 10, Delfzijl, (0596) 14 05 96
- Gemeente Loppersum, Molenweg 12, Loppersum, (0596) 54 82 00
- Gemeente Midden-Groningen, Gorecht-Oost 166, Hoogezand, (0598) 37 37 37
- Provincie Groningen, Sint Jansstraat 4, Groningen (050) 316 4911
- Provincie Drenthe, Westerbrink 1, Assen T (0592) 36 55 55

Informatieavonden

Het Ministerie van EZK organiseert diverse informatieavonden. Medewerkers van het ministerie en de adviseurs geven u graag toelichting op het ontwerpbesluit, de adviezen en de zienswijzeprocedure.

- Dinsdag 2 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Trefcentrum Bedum
Prof. Mekelstraat 1-5, Bedum
T (050) 3012 654
- Woensdag 3 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Zalencentrum Vita Nova
Heerestraat 39, Middelstum
T (0595) 551 481
- Maandag 8 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Restaurant De Boerderij
Hoofdweg 28, Slochteren
T (0598) 421 280
- Dinsdag 9 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Theater & Congrescentrum de Molenberg
Molenberg 11, Delfzijl
T (0596) 614 000
- Donderdag 11 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur

De Nieuwe Kolk
Weiersstraat 1, Assen
T (088) 012 8888

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerpbesluit. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerpbesluit of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Gaswinning Groningen'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning Groningen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen kunt u op werkdagen tussen 9:00 en 12:00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve besluit in september 2019.

Het definitieve besluit komt ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve besluit.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over gaswinning Groningen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen en reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. De zienswijzen zijn vanaf pagina 9 opgenomen. De reacties zijn apart gebundeld.

Zienswijzen en reacties op ontwerpvaststellingsbesluit 'GASWINNING GRONINGEN'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
g9b-OVB-0001	0001	
g9b-OVB-0002		R002
g9b-OVB-0003		R003
g9b-OVB-0004		R004
g9b-OVB-0005		R005
g9b-OVB-0006		R006
g9b-OVB-0007		R007
g9b-OVB-0008		R008
g9b-OVB-0009		R009
g9b-OVB-0010		R010
g9b-OVB-0011		R011
g9b-OVB-0012	0012	
g9b-OVB-0013		R013
g9b-OVB-0014		R014
g9b-OVB-0015	0015	
g9b-OVB-0016		R016
g9b-OVB-0017	0017	
g9b-OVB-0018		R018
g9b-OVB-0019	0019	
g9b-OVB-0020		R020
g9b-OVB-0021	0021	
g9b-OVB-0022	0022	
g9b-OVB-0023	0023	
g9b-OVB-0024		R024
g9b-OVB-0025	0025	
g9b-OVB-0026		R026
g9b-OVB-0027		R027
g9b-OVB-0028	0028	
g9b-OVB-0029	0029	
g9b-OVB-0030		R030
g9b-OVB-0031	0031	
g9b-OVB-0032	0032	
g9b-OVB-0033	0033	
g9b-OVB-0034	0034	

Registratienummer	Zienschijzenummer	Reactienummer
g9b-OVB-0035	0035	
g9b-OVB-0036	0036	
g9b-OVB-0037	0037	
g9b-OVB-0038	0038	
g9b-OVB-0039	0039	
g9b-OVB-0040	0040	
g9b-OVB-0041	0041	
g9b-OVB-0042	0042	
g9b-OVB-0043	0043	
g9b-OVB-0044	0044	
g9b-OVB-0045	0045	
g9b-OVB-0046	0046	
g9b-OVB-0047	0047	
g9b-OVB-0048	0048	
g9b-OVB-0049	0049	

Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen

Zienswijzen van organisaties op ontwerpvaststellingsbesluit 'GASWINNING GRONINGEN'

Zienswijzenummer	Organisatie
0043	Akkerbouwbedrijf, SLOCHTEREN
0022	De Goede Advocatuur & Consultancy, WINSUM, namens Vereniging Landelijke vereniging tot behoud van de Waddenzee, STATUTAIR GEVESTIGD TE HARLINGEN; Vereniging Milieudefensie, STATUTAIR GEVESTIGD TE AMSTERDAM; Vereniging van schadelijders van de bodembeweging door gaswinning in Groningen (de GBB), STATUTAIR GEVESTIGD TE LOPPERSUM
0037	Eigen Initiatief NCG, APPINGEDAM, mede namens vele inwoners van Appingedam en 200 deelnemers aan Heft in eigen Hand en Eigen Initiatief
0033	ENGIE, ZWOLLE
0032	EWE Aktiengesellschaft, BERLIN/DEUTSCHLAND
0046	Green Creation, VEENDAM
0012	OnVeiligheidsRegio, LEERMENS, mede namens particulieren
0036	Stichting KindH, UITHUIZEN

Zienswijze 0001 tot en met 0049

Verzonden: Woensdag 26 juni 2019 22:09
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

-Er worden vele aannames gedaan welke geen onderbouwing kennen anders dan uit simulatie en berekening. Eenvoudigweg doordat het hier krachten betreffen die weinig tot geen ervaring kennen, dan wel ervaringsgewijs (ondergronds) niet te meten zijn.
 -Er wordt geen onderbouwing in de prioritering gegeven voor de hoeveelheid benodigde gas, ie niet anders dan volgens het 'jaarlijks aanbieden van een raming van de voor leveringszekerheid benodigde volumes uit het Groningenveld en de daarbij behorende capaciteitsvraag'. Ik zou graag zien welk deel voor NL is, welk deel voor Noord NL, en welk deel voor Export. Immers uit export wordt geld verdiend, en kan dus op andere manier beoordeeld worden dan de voor NL benodigde hoeveelheid gas.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

-De schadeafhandelingen, mochten die nodig zijn, worden te rooskleurig voorgesteld, zie dossier Aardbevingen Nrd Groningen.
 -Er wordt geen overzicht gegeven over waar welke winsten naar toe gaan. Me dunkt dat er nu hooguit nog sprake zal zijn van kostencompensatie, en niet meer van winst.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja , ik woon in Nrd NL, en woon op loopafstand van UGS Norg en maak me zorgen, oa over de systematiek van besluiten die de NAM neemt/mag nemen ten behoeve het maken van winst en het verdienen op gas.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

-Graag splitsing in welk deel van de capaciteitsbehoefte voor NL is, welk deel voor Noord NL, en welk deel voor Export.
 -Er wordt geen overzicht gegeven over waar welke winsten naar toe gaan. Me dunkt dat er nu hooguit nog sprake zal zijn van kostencompensatie, en niet meer van winst. Dus graag dit overzicht van hoeveel winst, en welke stakeholders die winsten gaan verkrijgen.
 - Graag naast lasten ook een groter deel van de lusten van de aardgaswinning in het wingebied laten neerslaan.
 - Ruimhartige en snellere afhandeling van de compensatie mbt de schade tot nu toe

Reactie

Verzonden: Woensdag 17 juli 2019 12:43
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: OnVeiligheidsRegio
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

ja, zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

ja, zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

ja, zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

ja, zie bijlage. Er zal nog een lijst met personen, die deze zienswijze ondersteunen, via een aparte melding via dit portaal begin augustus volgen

Reactie

ONVEILIGHEIDSREGIO

www.onveiligheidsregio.nl

[@onveiligheidsr1](https://twitter.com/onveiligheidsr1)

www.facebook.com/onveiligheidsregio,gr.1

contact@onveiligheidsregio.nl

Excellentie,

De Onveiligheidsregio (OVR) heeft kennisgenomen van uw ontwerp vaststellingsbesluit Groningen_gasveld 2019-2020 (verder: vaststellingsbesluit). Als inwoners, met grote zorgen over de algehele veiligheid in deze regio, willen wij middels deze brief kenbaar maken grote bezwaren te hebben tegen dit besluit.

Als eerste constateren wij, dat aan dit besluit geen concrete data ten grondslag liggen. Er is geen minimale winningshoeveelheid vastgesteld, zoals de Mijnbouwwet voorschrijft. Er is sprake van een soort van winningsplafond van 15,9 bcm bij een jaar met een gemiddeld temperatuurprofiel, plus mogelijk 1,5 bcm voor "onvoorziene omstandigheden". Deze onzekerheden leiden tot grote onzekerheid bij de bevolking.

In het vaststellingsbesluit wordt voortdurend met de term "zo snel mogelijk" geschermd. Dit is niet concreet. U doet hiermee een beroep op een vertrouwen, dat absoluut afwezig is in de regio en in tegenspraak is met uw beleid (b.v. om grootgebruikers toch maar niet te dwingen tot ombouw naar hoogcalorisch gas of duurzame energie). Ook deze onzekerheden leiden tot grote onzekerheid en onrust bij de bevolking.

Het SodM heeft begin juli geconstateerd, dat naast het onjuist functioneren van GO-meters ook de BO-meters (en de préBO-meters) niet op de juiste wijze hebben gefunctioneerd. De bewering in uw vaststellingsbesluit, dat uw adviseurs (TNO, SodM en Mijnraad) stellen, dat de door NAM gehanteerde seismische dreigings- en risicoanalyse geschikt is om de veiligheidsrisico's te berekenen is aantoonbaar onjuist. Jarenlang is het veiligheidsrisico systematisch onderschat. Hiermee is de veiligheid van Groningers jarenlang onderschat, evenals de aantallen te versterken panden. SodM geeft klip en klaar aan, dat de (pas na jaren geconstateerde!) fouten gevolgen hebben voor de aantallen panden met verhoogd risico. Nog altijd is onduidelijk hoeveel en welke panden verhoogd risico lopen. Bij de bevolking leidt dit tot grote onzekerheid over de juistheid van alle beweringen.

Het wordt als kwetsend ervaren, dat er voortdurend gesproken wordt over "gevoelens" van onzekerheid en "gevoelens" van onveiligheid. Het gaat hier aantoonbaar niet om gevoelens, maar om daadwerkelijke feiten, zie o.a. de rapporten van de Rijksuniversiteit Groningen. De volksgezondheid staat door het gevoerde beleid direct onder druk.

In het vaststellingsbesluit wordt gekozen voor winningsstrategie 1 van de NAM. Er wordt voor deze strategie gekozen vooral vanwege de populatiedichtheid. M.a.w, de risico's worden verplaatst naar de dunner bevolkte gebieden, omdat daar het totaal aantal slachtoffers per definitie lager ligt. Dit is onrechtvaardigheid tegenover en discriminatie van de bewoners in die gebieden. Zij worden opgeofferd.

Volgens de Mijnraad is er sprake van "maatschappelijke ontwrichting" na een aardbeving. Gezien de frequentie van de aardbevingen is deze ontwrichting dus permanent. Wij als OVR constateren helaas, dat dit correct is. Als klap op de vuurpijl durft de Mijnraad te stellen, dat de maatschappelijke ontwrichting door afsluiten van grote groepen gasafnemers in een koude winter groter is dan na een zware aardbeving. Een zware aardbeving, die volgens een rapport uit 2013 tot meer dan 100 dodelijke slachtoffers kan leiden, is dus meer ontwrichtend dan een bejaarde in de kou in een verpleeghuis in Limburg?

Terecht wordt in het vaststellingsbesluit geconstateerd, dat de schadeafhandeling en versterking te traag verlopen. Dit is al jarenlang het geval en trekt een zware wissel op de gezondheid van de inwoners van het effectgebied.

Te voorzien is, dat de stuwmeerregeling, zoals die door de TCMG in het leven is geroepen, het totaal aantal schadeafhandelingen tijdelijk verhogen. De overblijvende schademeldingen zullen echter de complexere gevallen zijn, die veel tijd kosten. Door de hoge frequentie van het aantal aardbevingen zal het aantal schademeldingen hoog blijven. Hierover zal veel onrust blijven bestaan, met ernstige gevolgen voor de volksgezondheid en de cohesie in de samenleving.

Als minister heeft u 2019 uitgeroepen tot "jaar van uitvoering" wat betreft de versterking. U heeft doelbewust verzwegen, dat er een leegloop plaats vond bij de ingenieursbureaus, zodat er onvoldoende opnames gemaakt kunnen worden. Het begin van de daadwerkelijke uitvoering van de (versnelde?) versterking staat nu begin 2020 gepland. Ook hier zijn grote onzekerheden over mankracht, financiering en materialen. Onderhand weten wij, ervaringsdeskundigen, al beter: de door u nagestreefde aantallen gaan niet gehaald worden. De onveiligheid duurt voort. Onzekerheid knaagt. Levens staan stil.

Uw streven om schadeafhandeling en versterken bij één loket onder te brengen is gedoemd te mislukken, enkel en alleen al omdat dit juridisch niet meer mogelijk is. Het voortdurend optuigen van nieuwe, vernieuwde, samengestelde, tijdelijke en wat-dan-ook-maar-voor-organisaties werkt contraproductief. Veel (duurbetaalde) ambtenaren, semi-ambtenaren, onderzoekers, (geestelijk) verzorgers, deskundigen op velerlei terrein verdienen hun brood aan ons leed. Ook dat leidt tot onrust onder de bevolking en tot ongenoegen en boosheid.

Het geeft geen pas om aan te voeren, dat na het stoppen van de gaswinning er nog (wellicht) jarenlang schade als gevolg van de mijnbouw zal kunnen optreden. Dat is voor iedereen wel duidelijk. Om dit als motivatie te gebruiken om niet tot direct handelen over te gaan is laakbaar.

Voor het gehele gaswinningsgebied is het noodzakelijk bij de winning niet meer uit te gaan van de vraag, maar van het aanbod van laagcalorisch gas. Dat geeft algehele duidelijkheid. Duidelijkheid, waar de inwoners van Groningen naar snakken.

Het voorstel van de OVR is om de gaswinning voor het winningsjaar 2019-2020 te beperken tot 12bcm. Voor het daaropvolgende gasjaar 6 bcm, dan 3 bcm en vervolgens vanaf 2022 een algehele stop op de gaswinning in Groningen. Dan kan de puinhoop opgeruimd worden en krijgen de inwoners weer perspectief. Echt perspectief.

Hoogachtend,

namens de OVR

het strategisch comité:

Correspondentieadres:

en mede namens ondertekenaars van deze zienswijze op Facebook en Twitter. Deze lijst zal later toegevoegd worden.

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 06:56
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: OnVeiligheidsRegio
Mede namens:

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Een lijst met aanvullende namen.

Reactie

Stedebouwkundige

19 JUL 2019

Mail:

Aan; De minister van EZK

Hierbij zend ik U mijn visie op de ontwikkeling van de gaswinning in de provincie Groningen. Ik ben hierbij uitgegaan van de Ruimtelijke Ordening van Nederland en de invloed daarop van de gaswinning en de daarbij horende macro economie. De gevolgen daarvan zijn niet gunstig als er ook nog de klimaat veranderingen bij komen. Er zal een heel ander beleid gevoerd moeten worden om Nederland te redden. Vooral een goede ruimtelijke structuur, die ook blijft functioneren, wordt belangrijk. Dit is niet het geval met het huidige Nederland.

Mijn toekomst visie is vastgelegd in mijn visie en een aantal bijlagen. De bedoeling hiervan is dat er een discussie op gang komt over de toekomst van Nederland waarbij de klimaat verandering een belangrijke rol speelt. Ik kan hieraan niet meer mee doen omdat mijn gezondheid dit niet meer toelaat.

Ik wens U veel succes

Met ongeruste groeten

Mail

ZIENSWIJZE BETREFFENDE VASTSTELLINGSBESLUIT GASWINNING GRONINGENVELD 2019-2020

Hierbij maak ik bezwaar tegen elke vorm van aardgaswinning in de provincie Groningen. De reden is dat gebleken is door de zwaardere aardbevingen in de omgeving van de dorpen Middelstum en Loppersum de ondergrond zodanig beschadigd is dat elke vorm van gaswinning onveilig is. Ook zijn er nog veel lichte aardbevingen geweest. Het gas lekt via de ondergrond naar de zuidelijker ondergronden van het gaswinningsgebied. Het hele gebied is niet meer geschikt als gaswinning gebied. Ook niet als reserve gebied voor de stikstof fabriek in Zuidbroek.

Aangezien de Raad van State zich uitgesproken heeft in de beoordeling van het Gaswinningbesluit van 2016 dat de leveringszekerheid van Gronings gas geen reden mag zijn voor de omvang van de gaswinning. De veiligheid van de Groningers is de enige reden die bepalend mag zijn voor de omvang van de gaswinning in de Provincie Groningen. Het SodM heeft gesteld dat dit maximaal 12 miljard kuub is. Echter sindsdien is er veel meer gas gewonnen waardoor de ondergrond verder aangetast is en er twee zware aardbevingen geweest zijn. Het is gebleken dat veilig gaswinnen in Groningen niet meer kan. Dit meer winnen van aardgas was daarna in strijd met de uitspraak van de Raad van State. De bevolking van Groningen was hiervan de dupe en moet hiervoor een vergoeding krijgen van 10 000 euro per inwoner. Dit is nodig, om de lagere inkomens veroorzaakt door de gaswinning en het gedaalde vermogen per huishouding, door de kapitaal vernietiging door de aardbevingen, te compenseren. Ook de gemeenten hebben door de gaswinning veel extra kosten die gecompenseerd moeten worden.

In de Provincie Groningen gelden zoals het er nu uitziet 2 soorten uitspraken van de Raad van State. Uitspraken waar het ministerie EZK zich aan houdt { windmolens } en waar de Groningers zich aan moeten houden en uitspraken waar het ministerie van EZK zich niet aan hoeft te houden. { aardgaswinning }. Dit is de laatste jaren steeds weer gebeurd en ook nog goedgekeurd door de 2^e kamer. Dit is een duidelijke vorm van rechtsonzekerheid. Dat de bevolking van de Provincie Groningen dit niet meer accepteert is logisch. Dit heeft zelfs geleid tot acties die ongewenst zijn, maar wel begrijpelijk. Het is daarom nodig om alle uitspraken van de Raad van State van de laatste jaren in Groningen in te trekken en opnieuw in procedure te brengen zodat de rechtszekerheid weer terug komt. Nagegaan moet worden of degenen die deze uitspraken van de rechter overtreden hebben strafbare feiten gepleegd hebben.

In de toelichting bij het huidige gasbesluit is een paragraaf die aangeeft welke onderzoeken er gedaan zijn naar de invloed van de aardbevingen op de bevolking. Dit is een goed verhaal. De conclusie is dat de gaswinning in Groningen zo snel mogelijk moet stoppen.

De conclusie van de zware en de vele lichtere aardbevingen die er nu zijn, is dat de gaswinningen in Groningen nu echt gestopt moeten worden. Het verplaatsen van de gaswinning naar de zuidelijke clusters maakt dat daar meer en zwaardere aardbevingen plaats zullen vinden. Dit hebben we al eens eerder meegemaakt. Toen hadden we veel schade in dit gebied. De veiligheid wordt met elke kuub die nog gewonnen wordt verder aangetast. De berekeningen van de NAM zullen, zoals in het

verleden steeds gebeurde, maar ook nu weer, niet kloppen. Tot nu toe waren de veiligheidsmarges veel te klein. Echter de huidige situatie is zodanig dat verder gaswinnen te gevaarlijk is. Aan de eis van voldoende veiligheid kan niet meer worden voldaan bij de huidige voorstellen.

Het stoppen van de gaswinning in Groningen zal wel wat economische gevolgen hebben buiten de Provincie Groningen. Echter om deze problemen op te lossen heeft iedereen 5 jaar de tijd gehad. Maar iedereen die nu in de problemen komt heeft de tijd die er was, voorbij laten gaan. Dit is geen reden voor extra aardbevingen in Groningen door nog verder gas te winnen. Als door het stoppen van de gaswinning er werkloosheid ontstaat is dat jammer, maar veel minder erg dan de aardbevingen. Door de aardbevingen en de daardoor ontstane kapitaal vernietiging heeft de provincie Groningen nu al de laagste inkomens en de laagste eigendomsvermogens van Nederland. Dit is allemaal nog versterkt door de vertraagde uitbetaling van de schade.

Hoe is het toch mogelijk dat de Groningers zo tegengewerkt zijn door EZK en door vele regeringen. Waren het de grootverbruikers en de tuinders of was het de politieke druk van de klein verbruikers. We moeten toch serieus gaan nadenken over een "acte van verlatinge" of zelfstandigheid binnen het koninkrijk. In ieder geval moet Groningen een nabetaling krijgen van de industrieën die veel te goedkoop aardgas hebben gehad. Dit moet verdeeld worden onder de bevolking van de provincie Groningen om de achterstand aan inkomen te verminderen en de directe onkosten van de aardbevingen te kunnen betalen. Nu moeten de Groningers veel zelf betalen. Zelfs een aftrekpost van de onkosten van de aardbevingen op de belastingen wordt geweigerd. Dit moet gewijzigd worden en met terugwerkende kracht vergoed.

De investeringen in de Randstad in de bouw moeten sterk beperkt worden omdat de toekomst van de Randstad erg onzeker geworden is door de klimaat veranderingen. Dit te meer omdat de voorstellen om de klimaat verandering aan te pakken zwaar onvoldoende zijn. Dit is heel jammer, vooral voor de Groningers omdat vrijwel alle aardgas baten in de Randstad uitgegeven zijn en dat vrijwel alles onder water gaat verdwijnen en niets meer waard wordt. Alle ellende in Groningen is daardoor voor niets geweest. Nu hebben we een leeg geplunderde provincie over, waar nog een aantal jaren zware aardbevingen zullen zijn. Projecten die zeker gestopt moeten worden in Nederland zijn de Zuid-as in Amsterdam, de bouw van een nieuwe sluis in IJmuiden en formule 1 race circuit in Zandvoort. Ook het nieuwe stadion voor Feijenoord kan beter niet doorgaan. Van het geld dat er voor gereserveerd is kunnen beter vluchtwegen en vlucht terpen gebouwd worden in de Randstad. Wat wel nodig is zijn schutsluizen in de Nieuwe Waterweg.

Van de investeringen die in de provincie Groningen gedaan worden gaat 9% naar de Randstad. Maar van de investeringen die in de Randstad gedaan worden gaat niets naar de provincie Groningen. Het heeft zelfs een negatieve invloed op de inkomens en op de vermogens in de provincie Groningen. De grote achterstand in de inkomens en de vermogens zijn een rem op de economische ontwikkeling in Groningen. Dit wordt nog versterkt doordat de industrie en de tuinbouw veel te weinig betaalt heeft voor het Groningse aardgas. Hiervoor moeten nabetalingen komen. Ook moet een deel van de investeringen in de Noord Zuid lijn in Amsterdam terug betaald worden aan Groningen. Deze moeten betaald worden aan de Groninger bevolking om het inkomens verschil met Noord Holland te verkleinen. [c.a. 3700 euro per jaar per inwoner]

De prijs van het Groningse aardgas moet, zover er nog iets gewonnen gaat worden, met meer dan 50 cent per kuub verhoogd worden. Op "van het gas afgaan" moet er een premie van ruim 700 euro komen. Dit moet betaald worden uit de verhoogde gasprijs.

Het gaat de komende 10 jaar om overleven. Dit kan een stuk welvaart kosten. Het wonen in een goed verwarmde woning gaat een stuk meer kosten. Voor iedereen die het kan betalen, moet zelf voor een verwarmd huis zorgen. Dit moet duurzaam gebeuren. Niet bang zijn voor een minder rendabele investering want dat zijn alle niet duurzame investeringen. Dan maar wat minder luxe dingen. Het enige waar je bang voor moet zijn, zijn klimaat veranderingen. We hebben geen tijd meer te verliezen. Degenen die zeggen dat we alle tijd hebben, spelen met de levens van de toekomstige generaties.

Het is verder nodig dat er snel overgeschakeld wordt naar een waterstof economie gecombineerd met een elektriciteitseconomie. Vooral de laagspanningsnetten moeten aangepast worden met gedecentraliseerde waterstof opslag en productie. Van de waterstof kan direct elektriciteit en warmte gemaakt worden. De waterstof moet zo veel mogelijk dicht bij de afnemers geproduceerd en opgeslagen worden. De ontwikkelingen in de waterstof economie in Groningen moeten sterk gestimuleerd worden.

Er moet zo snel mogelijk begonnen worden met het verplaatsen van de bevolking van de Randstad naar de hogere delen van Nederland. Dit is in de Noord Zuid as tussen Groningen en Maastricht. In deze Noord Zuid as zijn veel aantrekkelijke woon locaties die ook nog eens betaalbaar zijn. Er is een heel nieuw Ruimtelijk Ordeningsbeleid nodig met een afzonderlijk ministerie. Een ministerie met voldoende ontwerpkracht en planologisch inzicht en overzicht.

De besluiten over de gaswinning in Groningen moeten toekomst gericht zijn. Dit houdt in dat het voorkomen van klimaatveranderingen het belangrijkste uitgangspunt van het beleid moet zijn. Onderdeel van dit beleid is het stoppen met het gebruik van aardgas en andere fossiele brandstoffen. Zo nodig moeten er onprettige maatregelen genomen worden zoals rantsoenering.

Uit het zuidelijke deel van het Groningerveld kan maar heel weinig gas gewonnen worden zonder de veiligheid in gevaar te brengen. Als er in het verleden meer gas gewonnen werd, waren er meer en zwaardere aardbevingen en veel schade. Ook zijn er woningen met grote haast afgebroken in verband met de veiligheid. Dit heeft diepe indruk gemaakt op de plaatselijke bevolking. Dit willen we niet weer!

De klimaat verandering zal de samenleving sterk veranderen. We zullen er aan moeten wennen om vooruit te kijken en respect te hebben voor de toekomst en vooral niet te veel achterom te kijken om te zien wat we verloren hebben. Het verleden krijgen we toch niet terug.

Bij gevoegd zijn een aantal bijlagen die van belang zijn voor de toekomst van Nederland en het eerlijker verdelen van de welvaart en armoede.

Slochteren juli ' 2019

Stedebouwkundige

Mail:

Concept

Dit stuk was bedoeld om naar de tweede kamer te sturen. Echter door mijn hoge leeftijd en afnemende gezondheid lukt dit niet meer.

ECONOMISCH BELEID EN ENERGIE BELEID EN GEVOLGEN DAARVAN VOOR DE GASWINNING IN GRONINGEN EN DE KLIMAAT VERANDERINGEN

Een toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen

EEN STRUCTUUR VISIE VOOR NEDERLAND

Deze structuurvisie is urgent geworden door de ontwikkelingen in het Noord Pool gebied.

We hebben in Nederland een aantal grote problemen veroorzaakt door een erg conservatieve visie op de economie. We hebben aan de industrie en ook aan de glastuinbouw Gronings aardgas geleverd tegen een prijs die ver onder de kostprijs lag. Dit heeft tot gevolg gehad dat er producten geproduceerd worden die bij normale energie prijzen niet op de wereldmarkt kunnen concurreren. Het gevolg is dat we nu met een industrie en tuinbouw zitten met een veel te hoog aardgas gebruik. Veertig procent van de aardgas winning gaat naar de industrie en iets van meer dan dertig naar de tuinbouw. En dat er op dit moment geen veilig winbaar aardgas meer is wordt nauwelijks over nagedacht. Er wordt alleen maar gesteld dat deze bedrijven en tuinders aardgas nodig hebben en dat het niet anders kan. Ook wordt gesteld dat het veranderen van de productie technieken heel veel geld kost en dat de overheid dat moet betalen. We zitten opgescheept met een industrie maar ook tuinbouw die niet meer van deze tijd is. De vrije markt van gas is over. Door de klimaatveranderingen zijn we in een maatschappij terecht gekomen van limieten en rantsoenen. Het zal wel even wennen worden, maar het is nodig om te overleven. De rol van de overheid zal daarom veel groter moeten worden en die van bedrijven kleiner. Het economische model van de sociaal- democratie is daarbij de meest gunstigste. Dit is te vergelijken met de opbouw na de tweede wereld oorlog. Het neoliberale- economische model zorgt voor veel te veel onnodige kapitaal vernietiging en negatieve multiplier effecten. Hiervan worden vooral de krimpgebieden en de laagste inkomens de dupe. Ook leidt het tot verspilling van kostbare grondstoffen en er is een andere rol van het financiële systeem nodig.

Wat moeten de eerste maatregelen zijn die genomen moeten worden. De gasprijs moet op een niveau gebracht waarbij de kosten van de gaswinning ruim vergoed worden, maar waardoor er ook voldoende geld is voor investeringen om van het gas af te komen. Er kunnen geen nieuwe contracten meer afgesloten worden voor de levering van aardgas. Alleen nog van biogas en waterstof. De huidige contracten moeten opgezegd worden. Om dit zo snel mogelijk op gang te brengen is een bijzondere staatslening van minstens 30 miljard euro nodig. Vooral voor de bedrijven en de tuinbouw moeten leningen van de overheid mogelijk zijn om snel van het gas af te gaan. Dat niet heel veel bedrijven dit uit zich zelf doen is vreemd nu het geld zo goedkoop is en het duidelijk is dat de gasprijs sterk zal gaan stijgen. Maar elke kuub gas die in Groningen nog gewonnen wordt

verergerd daar de problemen. Iedereen die nog Gronings gas gebruikt is schuldig aan de Groninger ellende. Dit geldt vooral voor de grootverbruikers.

De hoeveelheid gas die gewonnen mag worden moet snel verminderd worden naar 12 miljard kuub. Het SodM heeft al heel lang geleden aangegeven dat dit een relatief veilige hoeveelheid is. Om de industrie en de tuinbouw te kunnen laten draaien is het winningsniveau voor 2019 gesteld op meer dan 19 miljard kuub. Dit is veel te veel en veel te gevaarlijk voor de Groningers. Er moet een rantsoenering systeem van het nog winbare aardgas komen, dat van deze 12 miljard kuub in 2019 uitgaat. Er moet meer evenwicht komen tussen de belangen van de Groningers en de grootverbruikers. Deze winter, die erg mild is geweest, zorgt er toch weer voor dat het aantal aardbevingen is toegenomen. En er moet ook gestopt worden met het winnen van aardgas uit de kleine velden. Daaruit komt allen maar ellende [extra bodem dalingen] uit voort. Dat is wel het laatste wat we in Nederland kunnen gebruiken nu er al zoveel veenbodems oxideren.

Ook is het duidelijk dat de Groningers, door de lage gasprijzen de industrie en de tuinbouw, zwaar gesubsidieerd heeft. De kosten van de gaswinning waren voor de Groningers. En de Groningers hadden er niets over te zeggen en werden steeds maar weer bedrogen. Zelfs de nieuwe mijnwet bevat wat dit betreft geen enkele verbetering. Dit is een ernstige tekortkoming van de eerste kamer geweest. De rol van de eerste kamer moet daarom veranderd worden. Ook de verkiezing van eerste kamer is aan herziening toe. Elke provincie moet het zelfde aantal provinciale staten leden krijgen en alle leden moeten de zelfde zwaarte krijgen bij de verkiezingen van de eerste kamer.

De belangen verstrengelingen van de industrie en economische zaken en het afwentelen van schade op de Groningers hebben de huidige puinhoop veroorzaakt. Een puinhoop die moeilijk op te lossen is. Een puinhoop met 25000 beschadigde mensen.

Maar hoe nu verder. De huidige organisatie van de regering en de politieke partijen is niet hoopvol. Met name de VVD en CDA zijn een groot probleem. Ze hebben de grote financiële belangen van hun achterban en hebben ook nog een te grote negatieve ecologische voetafdruk. Dit is een reden om bij het oplossen van de klimaat problemen en bij de gaswinning in Groningen om op de rem te trappen. Ze hebben niet door dat ze daardoor de klimaatveranderingen onvoldoende bestrijden. Dit maakt dat de toekomst van de laag gelegen delen van de Randstad niet bewoonbaar blijven binnen afzienbare tijd. Dit betekend daardoor grote armoede in de toekomst, vooral armoede voor de huidige scholieren en studenten. Deze weten vaak meer van deze problemen dan hun ouders. Dat ze in opstand komen is te verklaren.

De uitslag van de provinciale verkiezingen met een grote winst voor het Forum voor de Democratie. Deze partij ontkent de klimaat veranderingen. Dit is de reden waarom ze geen maatregelen wil nemen en ook nog wil doorgaan met gaswinning in Groningen. We moeten ons in Groningen geen illusies maken over het oplossen van de problemen met de aardbevingen. Het aantal stemmers op het Forum zal waarschijnlijk overeenkomen met het aantal mensen die het niets kan schelen of de Groningers daardoor in de ellende zitten. Er kwam weer eens een tuinder voor de televisie die stelde dat hij aardgas nodig had voor zijn bedrijf en daarom op het Forum gestemd had. Wat dit tot gevolg heeft in Groningen had deze tuinder het niet over. Als dit de algemene opvatting van de Forum stemmers is dan moeten we zelf maar gaan zorgen dat de gaswinning en het transport van aardgas naar de Randstad stopt. Aangezien een groot deel van de kiezers in Zuid-Holland op deze partij gestemd heeft moeten we ons gaan afvragen of we als Groningers of nog langer bij Nederland willen horen. In ieder geval zullen we ons moeten afvragen hoe we zelf de gaskraan helemaal kunnen afsluiten. Groningen en de Groningers zijn verraden door het Forum.

Zolang het ministerie van klimaat en energie in Den Haag ligt, zal om tot een verantwoord beleid te komen voor het klimaat en voor de gaswinning, klein zijn. Deze ministeries moeten weg uit de directe invloed van de industrie en hun organisaties in de Randstad. Het beste is deze ministeries te verplaatsen naar Noord Nederland waar men veel verder is met het oplossen van de klimaat problemen. Assen is een goede locatie voor dit ministerie. In de trein naar vergaderingen in de Randstad kunnen dan de stukken goed voorbereid worden. Dit is een groot voordeel voor Noord Nederland. [persoonlijke ervaring]. Dit viel me ook op in de treinen tussen Stockholm en Lund in Zweden. Het doormodderen in den Haag zal de Nederlandse Samenleving heel veel geld gaan kosten. Bovendien neemt dit de druk op de woningmarkt in de zuidelijke Randstad wat weg. De woonomgeving in Noord Drenthe is de meest aantrekkelijke van Nederland. Maar den Haag doet er op dit ogenblik alles aan om dit te verstoren door ook daar gas te gaan winnen..

Wat zullen de gevolgen zijn van de klimaat veranderingen voor Nederland. Het laatste rapport van de Verenigde Naties over de ontwikkelingen rond de Noord Pool is heel duidelijk. De waterstand van de zee zal sneller stijgen. De voorspellingen van de VN zijn tot dusver altijd aan de voorzichtige kant geweest waardoor de situatie nu veel slechter is dan werd aangenomen. In ieder geval komt de bewoonbaarheid van de Randstad ernstig in gevaar tussen 2040 en 2050. Dit is ook niet oplosbaar met het verhogen van de dijken. Door het grote drukverschil van het zeewater en de lager gelegen polders loopt het zeewater onder de duinen en dijken door. Dit is nog erger een probleem bij de veen en de klei op veen gebieden. In die gebieden wonen meer dan 3 miljoen mensen beneden het huidige zeeniveau. Deze moeten zo snel mogelijk verplaatst worden naar de hogere delen van Nederland. Alle beleidsmaatregelen moeten hierop afgestemd worden. Dit voorkomt een volledige chaos en veel armoede in de nabije toekomst. De jongeren van nu hebben dit al door en ze willen dat er nu al maatregelen genomen worden en niet weer dat uitstellen.

Nadat de eerste 3 miljoen Randstad inwoners verplaatst zijn, zullen plannen gemaakt moeten worden om de rest van de bewoners te verplaatsen. Dit zal tussen 2040 en 2050 moeten gebeuren. We kunnen het risico niet nemen dat we te laat zijn. Het is namelijk niet zeker of de Randstad nog veilig bewoonbaar is na 2040, gezien de ontwikkelingen op Groenland, rond de Noordpool en bij de Zuidpool. En dan hebben we het nog niet gehad over de gletsjers op de rest van de wereld. We hebben veel minder tijd dan we tot dusver dachten. Dit zal waarschijnlijk ontkend worden door mensen, die dit politiek niet uitkomt. Maar we moeten veel grotere veiligheid marges aan houden dan tot dusver. Het klimaat trekt zich namelijk niets aan van de Nederlandse politiek.

De structuur van Nederland zal snel aangepast moeten worden aan een situatie zonder Randstad. De bevolking zal op de hogere delen van Nederland moeten gaan wonen. Ook de werkgelegenheid en het landsbestuur zal verplaatst moeten worden. Het heeft daarom weinig zin om nog veel te investeren in de Randstad. De investeringen daar moeten vooral gericht zijn op het in stand houden van wat er al is. Ook de toekomst van Schiphol wordt twijfelachtig door de klimaatveranderingen. Alleen investeren in openbaar vervoer in de Randstad heeft nog zin. Plannen als voor een Intercity Metro vanuit de Randstad kunnen we beter vergeten. Wat veel belangrijker is, is een Noord-Zuid Structuur op de hoger gelegen gebieden van Nederland. Dit is van Groningen/Leeuwarden naar Luik/Aken, via Zwolle, Twente, Eindhoven, Brabant en Maastricht. Wellicht kan deze verbinding doorgetrokken worden naar Straatsburg, Zwitserland en Spanje. Hier moet veel in geïnvesteerd worden. Dit moeten intercity expres treinen worden die langs de universiteiten en kennis centra rijden. Ook moet dit langs het nieuwe regeringscentrum dat op veilige hoogte ligt, gaan. Dit moeten snelle en vooral comfortabele "werk" treinen worden. Dit zijn de belangrijkste verbindingen op het hogere deel van Nederland.

Hier op aangesloten moeten worden een snelle verbinding tussen Brabant-Twente, Leeuwarden-Aken en Groningen-Bremen. Dit zijn snelle verbindingen tussen belangrijke steden waar veel op de duurzame toekomst gerichte ontwikkelingen en wetenschap plaats vinden. Dit zijn echte kennis centra. Tussen Groningen en Luik moet zo snel mogelijk elk uur een intercity expres rijden. De intercity van Groningen naar Rotterdam en Den Haag moeten zo lang mogelijk blijven rijden. Maar als het zeewater niveau in 2050 echt veel hoger is, zullen ze vervangen moeten worden door andere verbindingen. Voorlopig ontstaat er dan een verbinding met drie snelle treinen per uur tussen de regio Groningen- Assen en Zwolle. Dit zal de positie van Zwolle een stuk versterken als bestuurlijk centrum van Nederland.

De spoorweg structuren zijn van groot belang voor de toekomst van Nederland. Vooral voor de ontsluiting van Nederland en de arbeidsmarkten zijn regionale en Interregionale verbindingen erg belangrijk. Deze moeten goed aansluiten op lokale openbaar vervoer systemen. Deze regionale spoorlijnen zijn voorlopig in de Randstad erg belangrijk om het woon-werk verkeer op de overvolle autowegen te verminderen. Voor deze verbindingen is een metro structuur geschikt. Voor de langere afstand treinen zijn metro treinsystemen minder geschikt. De nadruk moet liggen op ontsluiting van woon-werk gebieden. Vooral bij de krimp gebieden ontbreekt het hier nogal aan. Belangrijke interregionale treinverbindingen die in Nederland ontbreken zijn: Groningen-Leeuwarden- Afsluitdijk- Alkmaar, Twente-Emmen-Stadskanaal- Zuidbroek-Groningen, Breda-Gorkum- Utrecht, Groningen-Drachten- Heerenveen, Den Bosch- Waalwijk-Oosterhout- Breda, enz. De financiering van deze spoorverbindingen moet voor een belangrijk deel komen door provinciale toeslagen op de wegenbelasting. Deze zijn nu in de Randstad door de aardgasbaten, die gebruikt zijn voor wegeaanleg, erg laag.

Het moet financieel aantrekkelijker worden om per openbaar vervoer te reizen. Het is daarom nodig dat iedere autobezitter een OV kortingskaart moet hebben. Dit kan door de wegenbelasting te verhogen met de prijs van een kortingskaart en dan deze kortingskaart verder gratis te maken. Ook een OV jaarkaart moet veel goedkoper worden. De wegen belasting in de Randstad moet verder verhoogd worden om de aardgasbaten aan de Groningers terug te betalen om de schade van de aardbevingen te herstellen. Het grootste deel van deze extra wegenbelasting moet gebruikt worden om de spoorweg structuur buiten de Randstad op een redelijk niveau te brengen. De investeringen die hiervoor nodig zijn gunstig voor een multiplier effect buiten de Randstad wat zorgt voor een meer evenwichtige economische ontwikkeling van Nederland.

Om de laaggelegen inwoners van de Randstad te verplaatsen naar het hogere deel van Nederland zal veel werkgelegenheid verplaatst moeten worden. Hiervoor zullen aantrekkelijke regelingen moeten komen. Ook veel overheidsdiensten zullen verplaatst moeten worden om te kunnen blijven functioneren. Het leven in de Randstad zal door de grote zeewater stijging erg duur worden.

Bij de grootverbruikers van fossiele brandstoffen moet gekeken worden of het aardgas vervangen kan worden door duurzame energie. Als dit het geval is dan moeten we nagaan hoeveel dit kost en of er overheidsleningen nodig zijn. In principe moet een dergelijke lening terug betaald worden. Dit is beter dan veel subsidies. Anders krijg je een situatie als met het aardgas in Groningen waar de Groningers de kosten van de aardgaswinning betalen en de bedrijven de winsten opstrijken. Voor de bedrijven waar het moeilijker is om over te gaan op duurzame energie moet overwogen worden de productie te stoppen. Het nut voor heel Nederland van een dergelijk bedrijf moet wel erg groot zijn, willen we er mee doorgaan. Ook speelt mee dat we niet genoeg goed opgeleide mensen hebben voor al deze bedrijven. Ergens anders is energie en arbeid misschien wel veel goedkoper. Het kunstmatig laag houden van de energieprijzen van de fossiele brandstoffen voor dit soort bedrijven moet zo snel mogelijk stoppen. De werkgevers van de grootverbruikers zullen er alles aan doen dit

te voorkomen. maar er is geen andere oplossing mogelijk door de klimaat verandering. Anders wordt het bittere armoede in Nederland, maar vooral in Groningen waar het gemiddelde jaar inkomen nu al c.a. 3700 euro per inwoner lager is dan in Noord Holland. En het leven in Groningen is door de aardbevingen ook nog een stuk duurder.

Het maken van een goede ruimtelijke structuur van Nederland is veel belangrijker dan het maken van winst. Het is ook veel belangrijker dan het verminderen van de staatsschuld. Dit heeft onder invloed van de neoliberale ideologie van de negentiger jaren met de vele privatiseringen al tot grote problemen en kapitaal vernietiging geleid. Belangrijk is hierbij dat er een nieuwe plek voor het regeringscentrum gezocht moet worden. Dit moet op een veilige plek liggen ook als het zeewater niveau slechts enkele meters hoger wordt. De stijging van het zeewater is zoals het nu lijkt 8 meter. De Randstad is geen veilige plek meer in de toekomst. De omgeving van Zwolle is, gezien de goede spoorverbindingen en de aantrekkelijke woongebieden in de omgeving, het meest geschikt.

Omdat de klimaat veranderingen in een soort zich zelf versterkende versnelling gekomen zijn en het ijs van de gletsjers op de hele wereld fors sneller smelten, worden de lage delen van Nederland snel kwetsbaarder voor overstromingen. Vooral voor de Randstad dreigt een grote ramp. Het is daarom nodig dat zo snel mogelijk begonnen wordt met het verplaatsen van c.a. 3 miljoen inwoners uit de Randstad naar de hogere delen van Nederland. We hebben al veel te veel tijd verloren. Vooral de uitstellers van de VVD hebben voor de huidige achterstand gezorgd. Ik verbaas me steeds weer hoe veel mensen in Nederland niets af weten van wat er aan het gebeuren is op klimaat gebied en hoe bedreigend dit is. Ook weten veel mensen niets over energie en hoe je de problemen daarvan moet oplossen.

Er moet zo snel mogelijk een plan gemaakt worden voor de gebieden op de hogere delen die geschikt zijn voor nieuwe uitbreidingen van de woon en werkbieden. Dit zullen nu voor een deel krimpgebieden zijn die in de buurt van middelgrote, kleinere steden en grote dorpen liggen. De openbaar vervoer systemen zijn hierbij belangrijk evenals de voorzieningen. Ook zijn er veel voorzieningen voor ouderen in deze gebieden nodig o.a. bejaarden woningen en service flats zodat er veel bestaande grotere woningen beschikbaar komen voor jongeren. Gebieden die hiervoor in aanmerking komen zijn Twente, De Achterhoek, Brabant, Limburg, Z.O. Friesland, Drenthe en de Groninger en Drentse Veenkoloniën.

Hoe gaat het leven in Nederland er in de toekomst er uit zien. Dit wordt in belangrijke mate bepaald door de klimaatmaatregelen die nu genomen worden. Als de toename van de wereldbevolking tot staan gebracht wordt en ook nog de uitstoot van broeikas gassen beperkt, kan bij een iets soberder leven, het best plezierig zijn in Nederland. Wanneer we niet bereid zijn onze leefstijl aan te passen dan wordt het armoede. Ook de pensioenen waar we ons nu druk over maken, zullen als we het klimaat niet onder controle krijgen, weinig meer waard zijn. In ieder geval zullen we heel druk bezig zijn met het verhuizen van veel mensen naar de hoog gelegen delen van Nederland. Er moeten daar heel veel nieuwe huizen gebouwd worden. Het is de vraag of daarvoor voldoende arbeidskrachten zijn. Er zal een bouwstop op nieuwe gebouwen moeten komen in de Randstad . Alle beschikbare arbeid zal daar gebruikt moeten worden om de bestaande gebouwen beter te isoleren en nieuwe gebouwen op de hogere delen van Nederland te bouwen.

Hoe zal men reageren op het beleid dat nodig is om de toekomst van Nederland veilig te stellen. De eerste reacties zijn erg verontrustend. Er is geen algemene reactie van: " dit pakken we samen aan en zorgen dat we de problemen oplossen ". Er is vooral in de Randstad een tendens van het zal mijn tijd nog wel duren en we trekken ons niets aan van die klimaat veranderingen. We consumeren vrolijk door en we willen gewoon goedkoop gas uit Groningen blijven gebruiken. Dit laatste kan niet

meer want er is geen goedkoop gas uit Groningen meer. We hebben alleen nog heel duur gas in Groningen. Het gebruik van een warmtepomp zal zelfs binnenkort een stuk goedkoper worden dan het gebruik van aardgas uit Groningen. Er zijn zelfs mensen in de Randstad die dit door hebben en goede initiatieven nemen.

De prijs van elektriciteit voor warmtepompen moet de zelfde zijn als die van de grootverbruikers. Het is te verwachten dat de prijs van elektriciteit verder zal dalen. De heffingen op elektriciteit transport moeten verlaagd worden. Er moet veel meer waterstof in combinatie met elektriciteit gebruikt worden voor de stabilisatie van de stroomnetten.

Op de korte termijn zullen in de laag gelegen gebieden vluchtwegen en vlucht terpen aangelegd moeten worden.

Hoe gaat de samenleving in Nederland er uit zien in de periode 2030-2040. Als we de invloed van de VVD [de grootste CO2 uitstoters] volgen en daardoor alle klimaat maatregelen steeds maar uitgesteld worden, dan wordt de chaos compleet. Dan zal het duidelijk zijn, dat de Randstad nog veel sneller ontruimt moet worden en dat de nieuwe ruimtelijke structuur daar nog niet op afgestemd is. De koopkracht zal dan sterk dalen en de pensioenen zullen niet veel meer waard zijn. Het heeft daarom niet veel zin om nu over de pensioenen te onderhandelen als de klimaat problemen niet opgelost zijn. Het is daarom nodig om een groot gedeelte van de premies van de pensioenen te beleggen in duurzame energie en de nieuwe structuur in Nederland. De Denen doen dit al.

Als we nu op grote schaal gaan investeren in duurzame energie en nauwelijks nog gebruik gaan maken van fossiele brandstoffen dan kunnen we nog een deel van de huidige welvaart en pensioenen redden. We zullen ons wel een soberder stijl van leven moeten aanwennen. Maar daar wordt je niet ongelukkig van. Waar je wel ongelukkig van wordt is niks doen aan de klimaat veranderingen en niet luisteren naar de jongeren.

Met vriendelijke maar ongeruste groeten.

Maart 2019

Naschrift:

Bijlagen :

Ten eerste

Record-emissies door economische groei en extreme weersomstandigheden

Energiehonger jaagt CO₂-uitstoot fors omhoog

Jonathan Witteman
Amsterdam

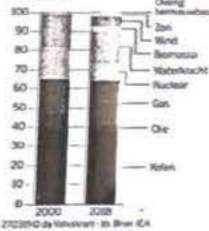
De mondiale CO₂-uitstoot is vorig jaar tot recordhoogte opgestuwd door een grenzeloze honger naar gasen kolen in vooral de VS, China en India. De vraag naar energie steeg met 2,3 procent – bijna dubbel zo hard als normaal de laatste jaren – dankzij de steeds vaker extreme weerseizoenen. Gas, kolen en olie werden dus in 2014 verbruikt om de groei van elektriciteit, onder andere voor verwarming van huizen, te dekken.

Daarbij, nu al met de C-117 van het Internationaal Energieagentschap (IEA). Het Amerikaanse schaalgaswonder en een rits nieuwe kolencentrales in China hebben de energie-gereelateerde CO₂-uitstoot vorig jaar aan een record van 33,3 miljard ton, een toename van 1,7 procent.

Waar het belang van vraag werd aangetoond in de verslagde zomer en Europa gasvraag afwezig, omdat de vraag naar kolen in China en India jammer alleen maar toe. En in de grootste elektriciteitsbehoeftes van de wereld te komen van elektriciteit, maar 1,9 procent

STROOM NOG VEEL LIFT KOOL

Stroomopwekking naar bron, in procenten

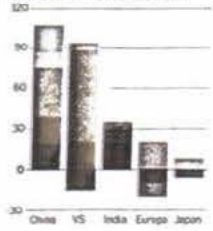

ZIEBOND-DE VRIJWATER IN DE VS

Een oorzaak voor de grote vraag naar gas was de horrorwinter in de VS

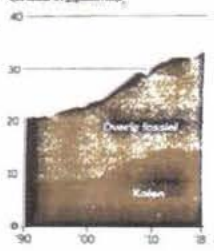
FLINKE TOEWAAK GASGEBRUIK

Toe- of afname energieverbruik op bron, in miljoen ton olie-equivalent

RECORD CO₂-UITSTOOT IN 2014

Uitstoot in Japan CO₂

van plekkentraide ook de airconditioning op volle toeren, wat het energieverbruik naar nog grotere hoogten opstuwde. Samen met China, waar de vraag naar gas met 10 procent steeg, waren de VS goed voor 70 procent van het mondiale gasverbruik. In Europa nam dat verbruik juist iets af.

De Europese CO₂-uitstoot nam met 1,3 procent af, de Duitse zelfs met 4,5 procent. In Japan daalde de CO₂-uitstoot vooral dankzij kernenergie voor het vijfde jaar op rij. Tegelijkertijd steegten de VS (3,1 procent), China (2,5 procent) en India (4,5 procent) juist meer koolstofhoudende uit. Een positieve ritse bleef in dan weer het Verenigd Koninkrijk, waar de CO₂-uitstoot terugzakte tot het niveau van 2008, het jaar dat Jack the Ripper dood en verder zaaide in Londen.

De Britse prestaties waren onder meer te danken aan de groei in hernieuwbare energie. Wereldwijd groeiden wind-, water- en zonne-energie met dubbele cijfers, met zonne-energie (een toename van 30 procent) als koploper, maar dat was bij lange na niet snel genoeg om de wereldwijde vraag naar elektriciteit het hoofd te bieden. China loopt voorop qua hernieuwbare energie: 40 procent van de mondiale groei in groene elektriciteit komt op het conto van de Chinezen, met Europa (25 procent) als nummer twee.

kerijl de meest vervuulende van alle fossiele brandstoffen, in India waar de economie vorig jaar met 7 procent groeide, nam de vraag naar kolen in datzelfde jaar met 5 procent toe. Al met al steeg de CO₂-uitstoot door kolencentrales wereldwijd naar een record van 10,1 miljard ton, twee keer zoveel als in 1990. Het kolengebruik door de industrie nam wel iets af.

De vraag naar gas steeg wereldwijd

met 4,4 procent, vooral dankzij het succes van de Amerikaanse schaalgasvelden. Het gasverbruik in de VS sprong vorig jaar met 10,5 procent vooruit, de grootste toename sinds begin jaren vijftig. Een andere oorzaak voor de grote vraag naar gas was de Amerikaanse horrorwinter van 2014, met de 36 graden onder nul in Aberdeen, South Dakota als uitschieter. Door de extreme zomerhitte op tal

OPINIE

Rijk, steun ons bij groene waterstof

Negentien noordelijke bedrijven en overheden presenteren vandaag hun gezamenlijke investeringsagenda om de uitstoot van CO₂ af te bouwen.

PATRICK BROUNS

In 2050 moet de uitstoot van CO₂ nagenoeg afgebouwd zijn om de opwarming van de aarde te beperken. De overheid zet daarom in op het vergroenen van de industrie en energie. In de praktijk is het vaak lastig om de eerste stap te zetten. Door hoge investeringen en grote onderlinge afhankelijkheid ligt lang praten en niets doen op de loer. In Noord-Nederland komen we liever in actie.

Samen komen bedrijven en overheden uit het Noorden vandaag met een concreet gezamenlijk plan om de CO₂-uitstoot van de industrie en energie fors terug te dringen. Met een cruciale rol voor emissieloze waterstof als schone grondstof voor chemie en energiedrager. Noordelijke bedrijven staan klaar om de komende jaren grote investeringen te doen in de waterstofeconomie. Merkt nog, we zijn allang begonnen. Daarbij hebben we passende regelgeving en subsidie nodig, zoals die ook bestaat voor duurzame energie. Met gerichte steun van de overheid, kunnen we grote stappen maken naar groene industrie. En dat is niet alleen goed voor onze eigen regio, maar ook voor Nederland.

Noord-Nederland heeft alles in huis voor de ontwikkeling van een groene waterstofeconomie: de ruimte, kennis, infrastructuur, industrie en ambitie. De grootschalige productie van waterstof zonder CO₂-uitstoot wordt de pijler van de noordelijke economie, waarbij de regio kan uitgroeien tot wereldwijde koploper in groene chemie. Op deze manier draagt de regio bij aan het realiseren van de klimaatdoelstellingen en zorgen we tegelijkertijd voor behoud en groei van de werkgelegenheid in het Noorden.

Het Noorden kan Nederland wereldwijd op de kaart zetten

Willen we in 2050 op grote schaal schone waterstof maken en gebruiken tegen een rendabele prijs, dan moeten we flink investeren. Dat betekent de productie opschalen om goedkoper waterstof te kunnen produceren. Zo zijn er plannen voor de ontwikkeling van waterstoffabrieken in de Eemshaven en Delfzijl met elektrolyzers van twintig tot honderden megawatt. Het betekent ook bestaande fabrieken ombouwen om waterstof als grondstof te kunnen gebruiken. Tot slot moeten we aan de slag met de opslag en het transport om waterstof van productielocaties te kunnen vervoeren. Naast samenwerking en lef is er veel geld nodig voor de opbouw van een waterstofeconomie op commerciële schaal.

Waterstofproducenten, gebruikers en transporteurs kunnen niet zonder elkaar. Met losse projecten komen we er niet, samenhang is hoognodig. Dan durven veel meer ondernemers beslissingen te nemen om groots te investeren in een duurzame toekomst, in een CO₂-vrije samenleving in 2050, zoals we in het Klimaatakkoord van Parijs afspraken.

Negentien noordelijke bedrijven en overheden zetten de eerste stap en presenteren vandaag hun gezamenlijke investeringsagenda aan de minister van Economische Zaken en Klimaat. Een samenhangend geheel van voorgenomen investeringen ter

hoogte van 2,8 miljard aan investeringen in de komende twaalf jaar, die bedrijven in Groningen en Drenthe tussen nu en 2030 willen realiseren. Het bedrijfsleven neemt hiermee een risico. Daarom kan de markt dit niet alleen. De oorendabele top is de eerste tien jaar ongeveer 100 miljoen per jaar. Het Rijk is nodig om een deel van het risico af te dekken. Zo kan de rijksoverheid de verduurzaming van de industrie stimuleren en ondersteunen.

Dit vraagt echter wel dat het Rijk verder kijkt dan energie als brandstof. De beste oplossing daarin is namelijk besparen op het gebruik. Groene energie is een grondstof. Het Klimaatakkoord vereist dat het Rijk een industriepolitiek gaat voeren, alleen dan maken we werk van een duurzame samenleving en economie. Alleen dan werken we aan de arbeidsplaatsen van de toekomst.

De provincie Groningen werkt daarom, samen met andere partijen, continu aan vergroening van de chemie. De investeringsagenda Waterstof Noord-Nederland is een prachtig plan (met dertig projecten) om concreet uit te voeren. Met duidelijke regelgeving en subsidie op energie als grondstof kunnen we schaalvergroening realiseren en daarmee een bloeiende groene waterstofeconomie. Dat is goed voor de werkgelegenheid, innovatie en verduurzaming in onze regio, in Nederland en ook daarbuiten. Dit plan leidt ertoe dat binnen tien jaar waterstofrendabel geproduceerd en ingezet kan worden. Wij zijn alvast begonnen. Nu de nationale overheid nog. Omdat dit Nederland wereldwijd op de kaart zet.

Patrick Brouns (CDA) is gedeputeerde Economische Zaken van de provincie Groningen.

Miljardenwinsten uit gas definitief ten einde

JOHN GEIJP

GRONINGEN Aan de miljarden euro's aan winsten die Nederland boekte met de export van gas is vorig jaar definitief een einde gekomen.

Ons land importeerde in 2018 voor het eerst voor meer geld aardgas dan het uitvoerde. Nederland kocht voor bijna 12 miljard euro buitenlands gas in, terwijl het voor 9,8 miljard euro exporteerde. Het handelstekort kwam daarmee op 2,2 miljard euro, zo meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Het handelstekort betekent een keerpunt in de geschiedenis. Nederland verdiende jaren lang miljarden aan de verkoop van gas uit het Groningenveld aan het buitenland. De winstlog daarvan wordt nu tot 2030 afgebouwd vanwege de aardschokproblemen in Noord-Groningen.

Daardoor wordt Nederland steeds meer afhankelijk van buitenlands gas. De productie uit het Groningenveld is sinds 2012 gehalveerd. In die periode verdubbelde de hoeveelheid geïmporteerd gas tot 56 miljard kubieke meter. Het bedrag van 9,8 miljard euro waarvoor in 2018 gas aan het buitenland werd verkocht, was 47 procent lager dan de exportwaarde van het gas in het voorgaande jaar.

Nederland exporteerde in de periode 2000-2018 voor 202 miljard euro gas.

De waarde van de hoeveelheid geïmporteerd gas in die periode bedroeg exact de helft. Het handelsoverschot over die jaren bedroeg dus ruim 100 miljard euro.

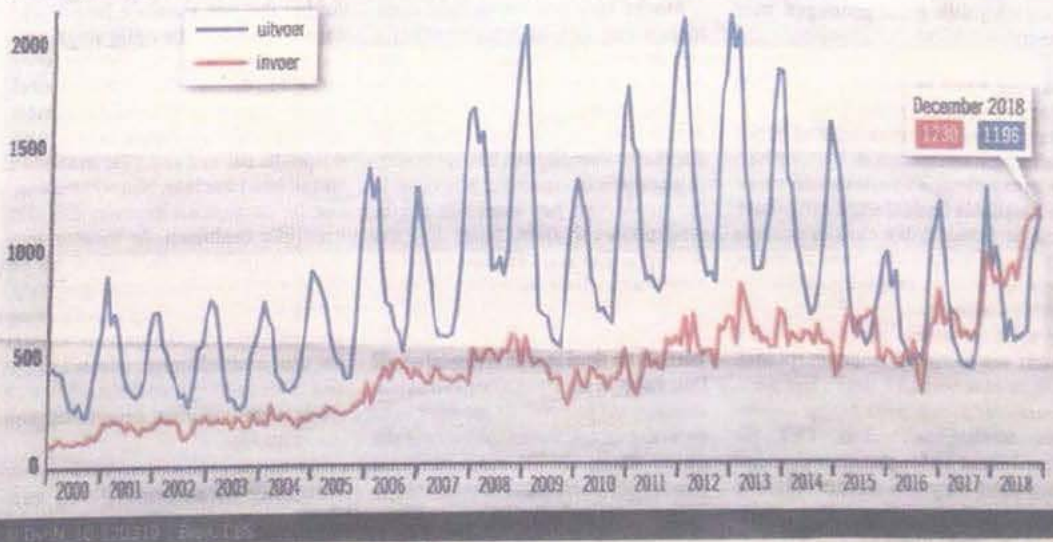
Voor de export waren 2012 en 2013 topjaren, toen er voor 27 miljard euro Nederlands gas naar het buitenland ging. Dat kwam door de koude

winters in Europa en de relatief hoge gasprijs. In 2012 was het handelsoverschot het grootst: 10 miljard euro.

Het geëxporteerde gas gaat naar Duitsland, België en Frankrijk. De huishoudens in delen van die landen hebben, net als in Nederland, kook- en verwarmingsapparatuur die alleen werkt op gas met de eigenschappen van het Groningse gas. Gasunie voegde vorig jaar aan 28,9 miljard kubieke meter gas uit het buitenland en de Nederlandse kleine velden staciof toe om het op Groningen-kwaliteit te brengen. In 2022 wordt bij Zuidbroek een nieuwe fabriek in gebruik genomen, die nog eens 7 miljard kubieke meter gas op die manier kan bewerken. Duitsland, België en Frankrijk bouwen geleidelijk hun afhankelijkheid van Nederlands gas af door de ombouw van apparatuur.

Waarde van invoer en uitvoer van aardgas

(x 1 miljard euro)

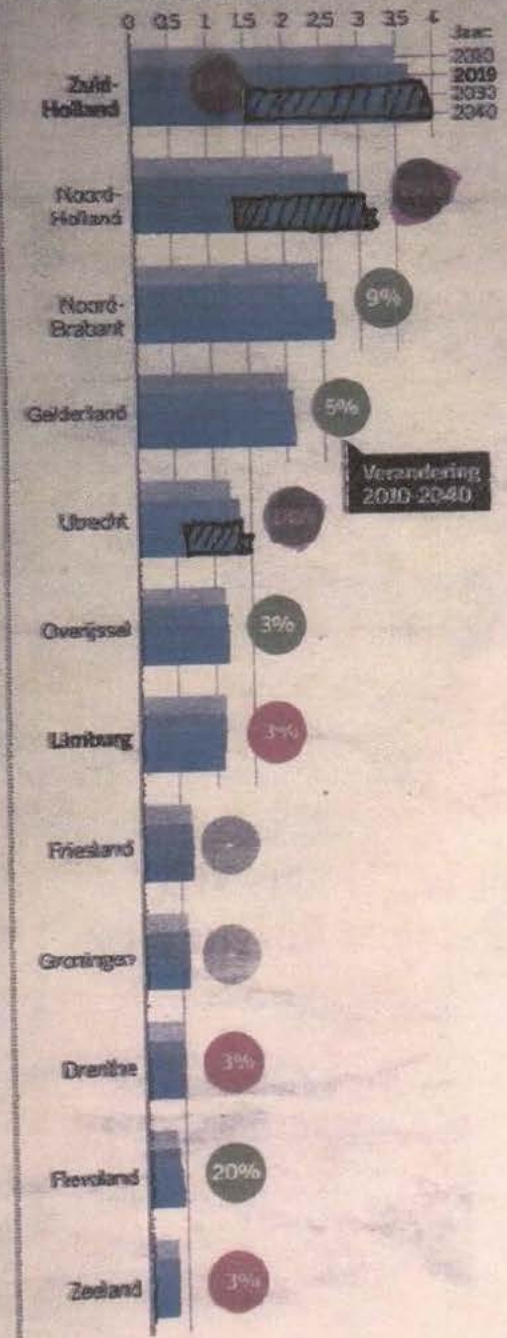

Ten eerste

BEVOLKINGSGROEI IN MEESTE PROVINCIES

Aantal inwoners per provincie, in miljoenen.
2030 en 2040 zijn prognoses

-50%
-50%
-50%

000310 de Volkskrant - 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Koude Noorden betaalt hoofdprijs voor energie

HERRY THOLE

De laatste jaren is er veel commotie rondom de gaswinning in het Noorden en de bijbehorende bevindingen en schokken. In bijna onuitstaan schreeuwen met grote schade en waardevermindering tot gevolg.

Doordat de gaswinning voortdurend in het Noorden plaats vindt geldt daar een lager leveringsstadium van circa 15 eurocent per kubieke meter gas, wat neerkomt op circa 40 tot 50 euro op jaarbasis. Bewoners van Zeeland betalen dus meer dan in Groningen voor transport.

Een belangrijk punt dat in de prijsstelling niet overgekeerd wordt zijn de klimaatverschillen tussen Nederland. Hoewel Nederland niet groot is, zijn de provincies Groningen en Drenthe zo'n 15 graden kouder dan bijvoorbeeld Zeeland en Zuid-

Hoger energieverbruik in Drenthe en Groningen

Provincie	Gasverbruik/jaar	Stroomverbruik/jaar	Euro	Temperatuur winter
Drenthe	1980 m ³	3562 KWH	€2653,-	2,6°C
Groningen	2089 m ³	3363 KWH	€2867,-	2,5°C
Zuid-Holland	3638 m ³	3321 KWH	€1354,-	3,8°C
Zeeland	1638 m ³	3196 KWH	€1812,-	0,7°C
Nederland	1780 m ³	3300 KWH	€1674,-	3,7°C

Holland. Aan de hand van energiegegevens per gemeente uit 2010 kan berekend worden dat inwoners van Drenthe en Groningen globaal 300 tot 400 kubik gas per jaar meer kwijt zijn dan die in Zeeland en Zuid-Holland overtrekken is dat 200 euro. Elke graad kouder betekent zo procent meer gasverbruik.

De klimaatverschillen uiteten zich ook in meer stroomverbruik: dat is bijna 200 KWH hoger dan in Zuidwest-Nederland.

Opgeteld komt het nadeel voor Groningers en Drenten gemiddeld uit op 250 euro per jaar aan extra energiekosten. Schrijnood aanvullend omdat de gaswinning groterdeels in het Noorden plaats vindt en dat men er dan ook nog meer voor moet betalen. Gangbaar is dat de lasten en de lusten gelijkmatig verdeeld zijn, maar in dit geval liggen de lasten en de kosten in het Noorden.

Binnen Groningen en Drenthe zelf zijn er ook verschillen in gas- en

energieverbruik. In de oostelijke gemeenten van Groningen is het gasverbruik hoger dan in de kustgemeenten. Vrijwel alle wonen 2500 kubik gas per jaar voor een vierkamerwoning. Veenendaal en Frick 2800 kubik gas. Groningen overtrekt gasverbruik als stad lager met 1750 kubik, bedrukt na 1990 en Appingedam 1850.

In Drenthe zijn de verschillen minder groot. Koperveer qua gas zijn Borger-Odoorn, Tynaarlo en Noordvervuld met 2000 kubik gas. Assen en Mitterpeel sterven het laagst met 1750 kubik gas, daarboven Hoogeveen met 1850. Assen komt uit op 1900 kubik, het Drents gemiddelde.

Herry Thole uit Emmer-Compascuum is statisticus.

Opwarming noordpoolgebied is nu al niet meer te stuiten

ANNEMIEKE VAN DONGEN

NAIROBI Een sterke, mogelijk verwoestende opwarming van het noordpoolgebied met 3 tot 6 graden is inmiddels onvermijdelijk geworden.

De gevolgen daarvan blijven niet beperkt tot de gebieden boven de poolcirkel, zo blijkt uit een nieuw rapport van de Verenigde Naties: ze raken ook ons. Zelfs als de doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs om broeikasgassen te beperken wel worden gehaald, zullen de winters in

het noordpoolgebied in 2050 3 tot 5 graden warmer zijn dan tussen 1986 en 2005. Doordat de opwarming daar sneller gaat dan elders op aarde is die temperatuurstijging al niet meer af te wenden, concludeert een rapport van het VN-Milieuprogramma dat gisteren op een conferentie in Nairobi is gepresenteerd.

De snelle opwarming veroorzaakt in de hele wereld een stijging van de zeespiegel. De smeltende gletsjers en ijskap op Groenland veroorzaken een derde van die stijging (die sinds 1880 al dik 20 centimeter bedraagt). Sinds 1979 is naar schatting al 40

procent van het zee-ijs in het noordpoolgebied verdwenen. Bij de huidige CO₂-concentraties zal er tegen 2030 's zomers geen ijs meer liggen, voorspellen modellen.

Dat is niet het enige gevaar. De permafrost (doeders die permanent bevroren waren) is aan het ontdooien. Zelfs als de doelen die in Parijs zijn gesteld, worden gehaald, krimpt de permafrost in het hoge noorden naar verwachting 45 procent. Daarbij dreigen enorme hoeveelheden broeikasgassen (methaan en CO₂), die tot nu toe veilig in die doeders lagen opgeslagen, vrij te komen.

FRITS POLLMAN

Ongeveer de helft van de ruim 300.000 zonnepanelen in Groningen staat op drie grote zonneparken: (Noord)baan, Viersuivelen en Woldjerspoor. Een groot deel van de rest ligt op particulier dakten.

„Op het grote bedrijventerrein Zuidoost liggen bijvoorbeeld verduurzamend weinig panelen. Terwijl het bijvoór één groot plus dak is. Je zou er een zonnepark van kunnen maken”, zegt energieadviseur Hofstra uit Groningen.

Het uitblijven van dat 'park' heeft volgens hem verschillende oorzaken. „Bedrijven huren hun pook vaak van een investeerder die toestemming moet geven om voor zo tot 25 jaar zonnepanelen op het dak te leggen. Als dat een grote voorgezonderneming is, kan het moeilijk gaan.”

Los daarvan. „Voor bedrijven is zonne-energie maar een klein stukje van de totale verduurzaming. Ze zien hun maandelijke energierekening bij wijze van spreken niet eens. Op de energie-intensieve industrie na, is de stroomrekening voor de meeste bedrijven een betrekkelijk kleine kostenpost.”

Zonnepanelen zijn volgens Hofstra wel een goed zichtbaar onderdeel van de verduurzaming en zouden een mooi visitekaartje kunnen zijn. „De gemeente biedt ondernemers op het bedrijventerrein per bedrijf hulp aan omdat maatwerk no-

Bedrijven: naar hele bedrijfsproces kijken om energie te besparen

dig is. Ook de provincie stimuleert zonnepanelen op bedrijfsdaken.”

Wat gebeurt volgens Hofstra met dat veel mensen, ondernemers en particulieren, door de boomen het bos niet meer zien als het om energie gaat. „Eerst moet energiebesparing net even op de agenda staan. Dan ga je ervoor zitten en wordt het een zoektocht die vaak wat te complex is voor een argeleze ondernemer. Die noemt vervolgens geen belasting als hij daar geen hulp bij krijgt. Terwijl zonnepanelen over het algemeen best goed uit kunnen rekenen in combinatie met een SDE-subsidie die bedoeld is om de duurdere groene energie te stimuleren.”

In de landelijke regeling Stimulerings Duurzame Energieproductie stak het Rijk vorig jaar circa 6 miljard euro. Het grootste deel gaat naar ondernemen. Terwijl grootverbruikers ook al quantumkorting krijgen van hun energiebelasting betalen. Aanvragen de energiekosten vooral uit belasting bestaan, zijn de zakelijke tarieven een stuk een lager dan

de voor particulieren. Een huishouden betaalt nu circa 19,9 cent per kWh, tot 30.000 kWh als een grootverbruiker (de rest, vanaf 50.000 kWh). Ten opzichte van de echte grootverbruikers betalen particuliere consumenten 70 cent meer belasting op elke kWh. Ook de opslag duurzame energie is voor particuliere kleineverbruikers relatief hoog, en de btw daar niet aftrekbaar.

„Als je de huishouders 75 cent betaald voor een kilowattuur (kWh), en dat ook krijgt voor een kilowattuur die je levert aan het net, schiet het lekker op. Daarvoor kunnen ondernemingen voor particulieren stand uit. Bedrijven dragen veel niet uitbrengen zoals dat heet. Ze betalen de energie wel relatief vaak gebruiken, maar een wat groter bedrijf betaald zo weinig voor energie, dat er individueel nog is verschil te streamen gaan op werkdagen. Zo is onze industrieproductie in elkaar. We hebben bedrijven die niet te veel in de weg die gedachte, hoe logisch ook, staat lijnrecht tegenover het klimaat. En in één keer alles omgekeerd, als je dat al wilt is bestig.”

Wat bedrijven nu een besparingsplan moeten maken, en verplicht

zijn maatregelen uit te voeren die binnen 5 jaar uit kunnen, is volgens Hofstra lastig. „Bedrijven vinden het ingewikkeld en een wethouder van economische zaken wil bedrijven niet de gemeente wijzen. Maar het is goed dat er werk van wordt gemaakt, bijvoorbeeld door minder snel te handhaven bij bedrijven die zo'n plan maken, en dat overheden steun aanbieden.”

Bedrijven krijgen onlangs te horen dat ze naast het Europese handhavingssysteem in CO₂ rechten, ook te maken krijgen met een landelijke CO₂-heffing. „Daar is het bedrijfsleven van geschrokken. Maar het zorgt ervoor dat de maatschappelijke schade, de klimaatverandering, in de marktprijs tot uitdrukking komt. Dat leidt tot innovatie waardoor minder uitstoot zichzelf terugbetaalt.”

Wat bedrijven gaan doen, verschilt volgens hem per bedrijf. „Anders dan bij woningen zal het niet zo gauw gaan over isoleren of dubbel glas voor de ramen, maar vooral over hoe je machines efficiënter laat draaien. Je moet naar je hele bedrijfsproces kijken om besparingen te halen.”

De ene energieboer is de andere niet

„Een klein bedrijf kan een maatwerkplan op maat ontwikkelen en ook voor kleine bedrijven is dat mogelijk. Het is de landbouw per bedrijf verschillend. Volgens de onderzoekers blijft dit mogelijk in de toekomst. Bedrijven en landbouwers die de sector veel tijd kan besparen met 'maatwerk' die vaak de aandacht op deze aspecten.”

„Stuvia maar besparen hebben zal energie op maat ontwikkelen of ontwikkelen, maar ze gebruiken de energie voor wat op een ander moment. Daarvoor hebben ze het grootste gedeelte van de energie aan het net, dat dus niet kan worden. Het is niet alleen goed mogelijk om maatwerk te doen, maar dat kost niet zoveel”, aldus Ensch. De landbouwers hebben ook de behoefte aan te passen aan de veranderende energieprijzen op het verbruiksmoment. „Das ervaren kleine boeren wat het verschil is van een maatwerkplan. Het is de boerderij anders dan het alzo op.”

Uit het onderzoek blijkt dat boeren het best verschillende verduurzamingsmaatregelen kunnen combineren om energie te besparen en pieken te voorkomen. „Te denken valt aan warmte-koudeopslag, mestvergisting en de opslag van energie.”

Stedebouwkundige

Mail:

NASCHRIFT

Na een periode van lichamelijke problemen ben ik weer min of meer opgeknapt. Intussen is in Groningen en Drenthe door de aardbevingen in Westerwijtwerd en Garrelsweer de toestand aanzienlijk verslechterd. Er is gebeurd wat de Groningers voorspeld hadden in ontmoetingen met het ministerie van EZK. Maar die gaven op arrogante toon aan dat ze het beter wisten en dat er meer gas gewonnen kon worden. Het blijkt steeds weer dat de ambtenaren van dit ministerie onvoldoende kennis hebben van de aardgaswinning in Groningen, wat tot een veelvoud van onjuiste beslissingen geleid heeft. De Groninger bevolking is steeds weer de klos. Wat het ergste was dat EZK zich niet hield aan de uitspraak van de Raad van State. Dit maakt de uitspraak van de Raad van State over de windmolens in de Veenkoloniën ongeloofwaardig. Ook zijn er nog veel lichte aardbevingen. Dit komt door de beschadigde ondergrond. Er is nu nog maar één goede oplossing over:

DE GASWINNING IN GRONINGEN MOET NU HELEMAAL STOPPEN.

Dit is nodig wat de gevolgen voor economie van Nederland zijn. Er zullen veel ingrijpende maatregelen nodig zijn. Ook zullen er misschien veel mensen de komende winters in de kou komen te zitten. Maar daarvoor is warmte ondergoed een goede oplossing. Dit is minder erg dan aardbevingen in Groningen. Verder moeten de ouderen er zelf voor zorgen dat ze niet in de kou komen te zitten. Er zijn voldoende oplossingen voor zonder Gronings aardgas te gebruiken. Of het een rendabele investering met een korte terugverdientijd is niet belangrijk als je het koud hebt.

Maar er is nog een ander groot probleem. De industrie heeft tot dusver 40% van het aardgas gebruikt en de tuinbouw meer dan 30%. Dit zal binnen een jaar terug gebracht moeten worden naar nul. Hoe ze dit gaan oplossen kunnen we vanuit Groningen niet zeggen. Ook als daardoor extra werkloosheid ontstaat vinden we dit niet erg. Dit is waarschijnlijk niet veel omdat er grote vraag is naar arbeidskrachten in de Randstad. Bovendien vonden en vinden ze het nooit erg als dit in Groningen gebeurt. Ze moeten de problemen die er ontstaan als er geen gas meer geleverd wordt, zelf maar oplossen. Vanuit Groningen kan er geen aardgas meer geleverd worden. Onder geen enkele voorwaarde. Ik hoop niet, dat ze zoals bij de windmolens bij Meeden, de Groningers zo treiteren dat deze de wetten gaan overtreden. Dit laatste moeten we aan Den Haag overlaten. Daar weten ze heel goed misbruik te maken van het cultuur verschil tussen Groningen [zuidelijke vikings] en Randstedelingen.

Verder komen er steeds meer cijfers beschikbaar over de verdeling van de welvaart in Nederland. Het blijkt dat Groningen het armste gebied van Nederland is, maar ook dat het leven er duurder is dan in veel andere gebieden. Het verschil met de Randstad is erg groot. De aardgas winning en de aardbevingen zorgen voor veel extra kosten en leggen beslag op veel vrije tijd die beter en leuker besteed kan worden. Ook is berekend dat investeringen in Groningen de economische ontwikkeling in de Randstad met 9% van de investering stimuleert. Van investeringen in de Randstad merken we in Groningen helemaal niets. Dit heeft er voor gezorgd dat van de 90% van de aardgasbaten die in de

Randstad uitgegeven zijn, er vrijwel niets in Groningen kwam. Dit gaat om heel veel geld. Meer dan 240 miljard Euro, maar hier komt nog veel meer bij omdat het Groningse aardgas veel te goedkoop verkocht is. Vooral de Randstad heeft hiervan geprofiteerd. De rest van Nederland moest het met 10% doen. Een groot gedeelte daarvan is gebruikt voor de aanleg van de Betuwe spoorlijn.

Ondanks al deze tegenslagen is men in Groningen actief bezig met het klimaat, met de waterstof economie en met een kabel naar Denemarken. Dit laatste is de grootste bijdrage aan het bestrijden van de klimaat maatregelen op dit moment. Ook is het hierdoor mogelijk om kernenergie uit Zweden te gebruiken.

Over de klimaat veranderingen kan het volgende gesteld worden. Op Groenland zijn veel grote gletsjers. Deze schuiven langzaam naar de zee waar ze afbreken en smelten. Dit geeft een stijging van de zeespiegel. Deze gletsjers werden tot dusver aangevuld met neerslag. Maar door de hogere temperatuur op het Noorpoolgebied smelten deze gletsjers sneller en vormen onder de gletsjers riviertjes waardoor deze veel sneller in zee terecht komen. Dit is een belangrijke reden dat de zeespiegel veel sneller gaat stijgen. Zo zijn er meer verschijnselen waardoor de zeespiegel sneller en meer gaat stijgen o.a. hogere temperaturen op Alaska. Eén ding is heel duidelijk, het zeewater niveau gaat veel sneller stijgen en daardoor wordt het direct na 2030 het wonen in de Randstad een heel groot probleem. Door de verhoogde waterdruk van het zeewater stroomt dit onder de duinen en dijken door.

Het klimaat akkoord. Het is een heel bescheiden begin dat te weinig invloed op de klimaat verandering heeft en ook de Randstad niet zal redden. Dit besluit geeft aan dat men geen idee heeft in Nederland van wat er op Groenland en de rest bij de Noordpool gebeurt. Hierover hebben we indertijd veel informele informatie in Denemarken gehad. De klimaat verandering trekt zich niets aan van de Nederlandse politiek. Als we zo doorgaan moeten we de Randstad nog sneller ontruimen wegens overstromingsgevaar. Maar uit de veiligheidsbenadering van EZK van de gaswinning is men ongevoelig voor het nemen van tijdige veiligheidsmaatregelen. Na de bevolking van Groningen is nu de bevolking van de Randstad aan de beurt om op grote schaal in te leveren. Maar nu wel met heel veel slachtoffers.

Er is kortgeleden een uitspraak van de Raad van State geweest over het laatste winning voorstel voor het aardgas in Groningen. Het winnen van aardgas is toegestaan tot 1 oktober 2019. Voor de periode daarna was de argumentatie onvoldoende met name over het gebruik van Gronings aardgas door de industrie en door de tuinbouw. Het lijkt waarschijnlijk dat dit niet gebeurt voor 1 oktober 2019. Dit houdt in dat de gaswinning op die datum dan gestopt moet worden. Iedereen zal hiermee rekening moeten gaan houden. Als er dan nog niet een rechtsgeldige vergunning ligt, kan iedereen via de rechter, stil legging van de gaswinning eisen en krijgen. Het is daarom nodig zo snel mogelijk de procedure opnieuw te starten.

Als de gaswinning op heel beperkte schaal doorgaat mag het gas alleen geleverd worden aan de kleinverbruikers van de drie noordelijke provincies.

Ook de klimaatveranderingen maken het stoppen van de gaswinning in Groningen nodig.

Juni 2019 Slochteren

Met ongeruste groeten

Stedebouwkundige

Mail:

VORMGEVING VAN WINDMOLENS

Over de klimaat veranderingen hoeven we het niet meer hebben. De gegevens zijn nu zo duidelijk dat er geen discussie meer over nodig is. Alleen over hoe snel het verder gaat en wat we er nog aan kunnen doen is nog de vraag. We zullen ons moeten instellen op een heel andere aanpak van de problemen. Het is een kwestie van overleven geworden. Zeker in de lage delen van Nederland. We zullen er alles aan moeten doen om zo snel mogelijk op grote schaal over te stappen op duurzame energie. Windenergie is een belangrijk onderdeel hiervan. Dat was het vroeger ook. Dit zullen we moeten accepteren.

In het verleden werd windenergie voor veel doeleinden gebruikt. We hadden water molens, koren molens, houtzaag molens, enz. Er waren heel veel van deze molens. Nu zijn heel veel van deze molens verdwenen. De molens die over zijn hebben een soort museum functie.

De windenergie wordt tegenwoordig vrijwel alleen gebruikt voor de productie van elektriciteit. De ontwikkeling van deze windturbines is één van de snelste technische ontwikkelingen geweest van de laatste 40 jaar. De stroomprijs is nu al goedkoper dan het gebruik van fossiele brandstoffen. Als je ook de klimaat kosten en overige maatschappelijke kosten daarvan in rekening brengt. Maar de schaalvergroting van de windturbines brengt ook problemen met zich mee. Er zijn mensen die last hebben van de draaiende wieken aan de horizon. Dit is een heus probleem, dat niet zo gemakkelijk op te lossen is. We kunnen niet zonder windenergie als we het warm willen hebben in de winter, want het winbare deel van het aardgas in Groningen is op. We hebben in de toekomst heel veel elektriciteit nodig en zullen daarom alle duurzame methoden van elektriciteit productie moeten benutten. En we hebben geen tijd meer om lange procedures te voeren want de klimaat veranderingen wachten niet op Nederland. We zullen moeten zoeken naar windmolens die minder weerstand veroorzaken,

Er zal in de toekomst veel meer aandacht moeten komen de vormgeving en de schaal van windturbines en de manier waarop deze beleefd worden. Het zal nodig zijn om andere vormen van windmolens te ontwikkelen. In het verleden is men daar mee bezig geweest, maar omdat ze onvoldoende stroom produceerden is het niks geworden. Maar nu moeten we er opnieuw naar kijken, want goedkope energie bestaat niet meer. Als er goedkope energie aangeboden wordt is het meestal omdat de kosten ervan afgewenteld worden op het milieu of op mensen die zich niet goed kunnen verdedigen. [aardgas-Groningen]

DE VOLGENDE MOGELIJKHEDEN ZIJN ER

- Grote windmolens. Deze zijn vaak moeilijk in te passen in het landschap. Vaak zorgen ze voor grote problemen bij de procedures. De inwoners zijn vaak gehecht aan het landschap. Vaak is een landschap plan nodig om tot aanvaardbare oplossingen te komen.

- Middelgrote Molens. Deze geven minder grote problemen bij het inpassen in het landschap. Aanpassingen van het landschap blijft nodig. Situering op industrie gebieden is een goede mogelijkheid.
- Kleine molens met as hoogte van maximaal 16 meter. Deze geven weinig problemen bij de inpassing. De Groningse regeling moet voor heel Nederland gaan gelden. De post code regeling moet vervallen zodat er gemakkelijk coöperatieve dorpsmolens gebouwd kunnen worden. De postcode regeling is een luxe die Nederland zich niet meer kan veroorloven. We moeten duurzame energie hebben om te overleven.

De vormgeving

- Het eenvoudigste is aan te sluiten bij de historische vormgeving. Dit is gebeurd bij de Nolet molen in Schiedam. Bij een historisch waardevolle omgeving is dit een goede oplossing. Het moet zoveel mogelijk gecombineerd worden met andere functies, zoals energie opslag met vliegwheels of accu's. Een combinatie met een parkachtige aanleg met water in een kleinschalig plan Lieveense is een aantrekkelijke oplossing als schroef vijzels gebruikt worden. Dit is geschikt voor elektriciteit opslag.
- Kleine windmolens in combinatie met zonnecellen en energie opslag is een goede oplossing en gemakkelijk in te passen in het landschap. Kleine windmolens kunnen ook goed ingepast worden in bestaande bedrijven terreinen en geluidswallen.
- Voor middelgrote molens is de Amerikaanse windmolen een goede oplossing. Het beeld van deze molens verschilt niet veel als ze draaien of stilstaan. Dit is een reden waarom ze gemakkelijker inpasbaar zijn. Vooral op bedrijven terreinen en in landbouwgebieden is dit het geval. Ze worden nu nog toegepast als watermolen in natuurgebieden
- Andere types molens zijn mogelijk. In Schiedam staat op een kantoorgebouw een molen die al veel jaren draait. De fabriek die deze molen gemaakt heeft is echter al jaren geleden verdwenen. Het is de moeite waard om na te gaan of sommige van deze molens nog mogelijkheden hebben in combinatie met andere functies.

Omdat de waterstof economie waarschijnlijk een belangrijke rol gaat spelen in de nabije toekomst is het wenselijk om te kiezen voor windmolens die zowel stroom als waterstof kunnen produceren. [lagerwey] Daarmee kun je ook het probleem oplossen dat als het niet waait er toch stroom en warmte geproduceerd kan worden. Een proef project bij Stadskanaal en de Drentse monden is wenselijk. Dit moet gecombineerd worden met zonnecellen die ook elektriciteit voor waterstof produceren. Met de waterstof kan als het niet waait warmte en elektriciteit geproduceerd worden. De warmte kan gebruikt worden voor onder anderen een warmwater net en voor warmte opslag. In Hamburg wordt warmte opgeslagen in steenslag van graniet.

Oktober 2017

Verzonden: Zondag 21 juli 2019 10:39
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Er wordt opnieuw onvoldoende rekening gehouden met de veiligheid. Steeds opnieuw blijken de meetgegevens van NAM, KNMI, TCBB, TNO, TU Delft, etc niet te kloppen. De uitkomsten van de onderzoeken vallen steeds opnieuw weer in het nadeel van de inwoners van Groningen uit. Ook de schade veroorzaakt door de gaswinning is veel ernstiger dan deze instanties doen voorkomen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, de rotatiekrachten die door onderzoek met tiltmeters naar voren komen, worden bewust nergens meegenomen in de onderzoeken, omdat deze rotatiekrachten veel schade geven. Ook de SodM verzaakt hierin. Daarnaast is er bij de winning veel gaslekkage geweest bij de boorputten. Deze gaslekkage gaat veel schade geven in de nabije toekomst.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, want want onze veiligheid en de veiligheid van onze deelnemers van de zorgboerderij is in het geding. De versterking is een farce en komt helemaal niet op gang en de schadeafhandeling van complexe gevallen zoals bij ons is een drama.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

De gaswinning moet zsm naar nu. de gaswinning draait alleen maar om geld. Als inwoners moeten wij nu op de eerste plaats staan, want de geestelijke belasting is te zwaar. We zitten zelf al 6 jaar met de gas ellende en ons leven wordt er door beheerst.

Reactie

Verzonden: Dinsdag 23 juli 2019 17:44
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Ja, er staan onjuistheden in, maar de minister heeft zelf al aangekondigd dat het besluit anders er uit gaat zien. Door de beving bij Westerwijtwerd zouden er wijzigingen aangebracht gaan worden in ieder geval in de hoogte van het gaswinningsniveau.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Er wordt uitgegaan van een gemiddeld jaar in temperatuur verloop en daar wordt de winning op aangepast. Terwijl met de graaddagenformule ook een ondergrens is bij een warme winter. Deze ondergrens zou gebruikt moeten worden voor het winningsniveau zodat bij een gemiddelde winter of koude winter de kraan iets meer open kan, maar de basis de warme winter is.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, we worden geraakt in ons belang. Doordat leveringszekerheid nog steeds belangrijker is dan levenszekerheid zie pag. 3 van het ontwerpbesluit: : "Het uitgangspunt voor de komende jaren is om niet meer gas uit het Groningen gasveld te winnen dan noodzakelijk is voor de leveringszekerheid, ... " terwijl de levenszekerheid voorop zou moeten staan. Er wordt rekening gehouden met een scenario waarin meer dan 100 doden een aanvaardbaar risico zijn. Geld gaat dus voor levens, en dat terwijl de Mijnbouwwet die voor de rest van dit land behalve voor Groningen het volgende zegt: Artikel 33 15
 1 De houder van een vergunning als bedoeld in artikel 6 of 25, dan wel, ingeval de vergunning haar gelding heeft verloren, de laatste houder daarvan, neemt alle maatregelen die redelijkerwijs van hem gevergd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de met gebruikmaking van de vergunning verrichte activiteiten:

- a. nadelige gevolgen voor mens en milieu worden veroorzaakt,
- b. schade door bodembeweging wordt veroorzaakt,
- c. de veiligheid wordt geschaad, of
- d. het belang van een planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen of aardwarmte wordt geschaad.

2 De houder van een vergunning voor de opsporing of winning van koolwaterstoffen neemt alle noodzakelijke maatregelen om de gevolgen van een zwaar ongeval voor mens en milieu te beperken.

Zoals gezegd deze wet geldt niet voor Groningen daar geldt deze wet:

https://www.eerstekamer.nl/behandeling/20181029/publicatie_wet/document3/f=/vksz4asu_vuvr.pdf Hoe kan het dat we in een land leven waarin voor een deel van de bevolking een andere wet geldt? Een wet die de rechten van deze groep beperkt. In deze wet staat namelijk o.a. het volgende:

"Artikel 52b

De artikelen 21, derde lid, tweede volzin, 33, 34, 35 en 36 zijn niet van toepassing op de houder van de winningsvergunning Groningenveld voor zover het betreft de winning van gas uit het Groningenveld" en

"Artikel 52d

1. Onze Minister stelt de operationele strategie voor het Groningenveld vast.

Staatsblad 2018 371 4

2. Onze Minister betreft bij de vaststelling het veiligheidsbelang en het maatschappelijk belang dat verbonden is aan het niet kunnen voorzien van eindafnemers van de benodigde hoeveelheid laagcalorisch gas en kijkt hierbij in het bijzonder:

a. in hoeverre wordt voldaan aan de veiligheidsnorm van 10-5;

b. in hoeverre de leveringszekerheid van verschillende categorieën eindafnemers wordt geborgd;

c. naar het tempo van de afbouw van de vraag;

d. naar het tempo van versterken van gebouwen;

e. naar maatschappelijke ontwrichting als gevolg van bodembeweging veroorzaakt door de winning van gas uit het Groningenveld;

f. naar maatschappelijke ontwrichting als gevolg van het afsluiten van verschillende categorieën eindafnemers.

3. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over de invulling van de veiligheidsnorm van 10-5 en de verschillende categorieën eindafnemers.

4. Onze Minister kan de operationele strategie wijzigen indien dat gerechtvaardigd wordt door het veiligheidsbelang of het maatschappelijk belang dat verbonden is aan het niet kunnen voorzien van eindafnemers van de benodigde hoeveelheid laagcalorisch gas.

5. Onze Minister motiveert bij de vaststelling, als bedoeld in tweede en vierde lid, voor een ieder inzichtelijk en navolgbaar op welke wijze een zwaarwegend belang is toegekend aan de veiligheidsrisico's voor omwonenden als gevolg van bodembeweging veroorzaakt door de winning van gas uit het Groningenveld. "

De minister heeft door deze wet dus geregeld dat leveringszekerheid voor levenszekerheid gaat. De Hoge Raad heeft onlangs een uitspraak gedaan over prejudiciële vragen aangaande gaswinning in Groningen.

Uit dit arrest:

"Antwoord op vraag 2

2.5.5

Het antwoord op de tweede prejudiciële vraag luidt dat EBN in het onderhavige geval – naast NAM – als exploitant in de zin van art. 6:177 lid 2 BW moet worden aangemerkt. "

EBN/Overheid is medeexploitant en heeft zelf een wet gemaakt waarin zij alle macht krijgt om te bepalen hoeveel gas gewonnen wordt en dat leveringszekerheid voor levenszekerheid gaat. Afgelopen jaar hebben wij bij de Raad van State bezwaar gemaakt tegen het afgelopen gasbesluit. Hierin hebben wij o.a. gesteld dat er heel makkelijk gestopt kan worden met het winnen van Gronings gas als alle aansluitingen van bedrijven en woningen omgebouwd gaan worden naar hoogcalorisch gas zonder tussenkomst van stikstoffabrieken. De bouw van een nieuwe stikstoffabriek is niet nodig en het is nog maar de vraag of de nieuwe stikstoffabriek er gaat komen omdat hij waarschijnlijk in strijd is met het stikstof arrest van de Raad van State:

[https://www.raadvanstate.nl/@115651/pas-mag/\(vergunningen stikstoffabriek zijn nog niet verleend\)](https://www.raadvanstate.nl/@115651/pas-mag/(vergunningen%20stikstoffabriek%20zijn%20nog%20niet%20verleend)) Er zal dan een andere oplossing gezocht moeten worden dan bijmenging van stikstof en die oplossing is voor handen maar daar wordt nu niet voor gekozen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We hopen dat er nu eens echt naar inwoners van Groningen/gedupeerden geluisterd gaat worden en zij op de eerste plaats komen. Jammer dat het weer nodig zal zijn om in beroep te gaan bij de Raad van State. Veel problemen zouden voorkomen kunnen worden als versterking en schadeherstel goed ter hand genomen zouden worden. Wij wachten nog steeds op inspectie, ondanks vele toezeggingen in de loop der jaren dat er een inspectie aan ons huis zou plaats vinden. Ons huis loopt een verhoogd risico en we zouden met spoed inspectie krijgen, maar het is nog steeds afwachten. Zolang er geen duidelijkheid is over ons huis gaan we daarom maar verder met procedures als deze. Jammer, wij zouden onze tijd beter kunnen besteden.

Reactie

Verzonden: Vrijdag 26 juli 2019 17:20
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Gezien de recente uitspraak van de Raad van State (juli 2019), het (herhaalde) oordeel van het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties (juni 2019), het advies van de SodM (mei 2019) en de vele andere wetenschappelijke onderzoeksrapporten, adviezen van deskundigen, juridische oordelen, enzovoort, achten we het onjuist toe te staan dat het niveau van gaswinning op een onveilig en ook onnodig hoog niveau blijft.

Een paar jaar geleden presenteerde de minister 'de leveringszekerheid' als een onbetwistbare grootheid, daarna was het mantra 'beperken tot het strikt noodzakelijke'. Afgelopen jaren bleken de aangevoerde argumenten om de winning op een onveilig hoog niveau te houden ondeugdelijk; de reductie bleek wel degelijk sneller te kunnen. De reductie móet sneller en vraagt om transparantie en daadkracht. In het ontwerpbesluit missen we beide. We missen argumenten waarom de gaswinning in het Groningenveld niet sneller kan worden afgebouwd. In plaats van te spreken in vage termen als 'geldende dagkoersen' en te constateren dat 'de winning was lager dan voorzien' en 'de afbouw gaat sneller dan verwacht', dient de minister de toegestane winning in het gasjaar 2019-2020 op een aanzienlijk lager niveau te stellen en met een concreet plan te komen om de winning binnen enkele jaren naar nul te brengen. We vinden genoemde tekortkomingen – gezien de zich al jaren voltrekkende ramp in het gaswinningsgebied – een zeer ernstige omissie.

In het ontwerpbesluit wordt gesproken over de 'tot nu toe uitgevoerde, of in gang gezette mitigerende maatregelen'. Dit suggereert ten onrechte dat er veel is gebeurd qua versterking, schadeherstel en schadeafwikkeling. De realiteit is dat de minister de versterking een poos heeft stil gelegd en dat deze nu langzaam op gang komt. De afwikkeling van schades verloopt nog steeds zeer problematisch; de achterstanden zijn enorm. Naar onze mening dient een instemmingsbesluit gebaseerd te zijn op een correcte weergave van de stand van zaken wat betreft versterking, schadeherstel en schadecompensatie.

In de kennisgeving van het ontwerpbesluit in de Staatscourant (nr 34195, dd 21 juni 2019) staat 'In noordoost-Groningen vinden door gaswinning aardbevingen plaats'. Dit is niet correct. De door de gaswinning geïnduceerde aardbevingen beperken zich niet tot het noordoosten van de provincie. En om de ernst en omvang de gasbevingen te onderstrepen: in het jaar 2019 zijn tot nu toe (26 juli '19) 59 gasbevingen in Groningen gemeten, de teller van het totaal aantal bevingen in Groningen staat op 1384.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Net als in eerdere instemmingsbesluiten worden argumenten om een hoog winningsniveau toe te staan breed uitgemeten. Uitvoerig en gedetailleerd gaat het over de afweging tussen operationele strategieën. Uitspraken over versneld toewerken naar een veel lager en waarschijnlijk veiliger niveau zijn vaag en vrijblijvend.

De uiteenzettingen over risicoberekeningen staan ver af van onze dagelijkse realiteit. De gepresenteerde risicoberekening zijn theoretische exercities. De abstracte modellen en veiligheidsnormen gaan uit van een zeer beperkte opvatting van risico's. Ze zijn toegespitst op het risico van overlijden als gevolg van een aardbeving. Er mag dan sprake zijn van een 'sterk gedaald veiligheidsrisico' in termen van de kans op overlijden (aangenomen dat de berekeningen betrouwbaar zijn), de realiteit is dat mensen in krakende, scheurende, verzakkende huizen wonen. Voorspeld wordt dat de seismiciteit zal afnemen, maar de realiteit van dit moment is dat voortdurende bevingen, doorzettende bodemdaling en instabiliteit van de bodem cumulatieve effecten hebben: schade op schade, nieuwe schade na schadeherstel, verergering van bestaande schades.

De tekst van het ontwerpbesluit doet te weinig recht aan:

- de (onaanvaardbare) veiligheidsrisico's waaraan de bewoners worden blootgesteld
- de enorme negatieve impact van de gaswinning op het leven en welzijn van de Groningers door onzekerheid, schadeafhandeling, versterking, waardedaling huis, stress, wegnemen van een toekomstperspectief
- vernietiging en aantasting van onvervangbaar cultureel erfgoed en daarmee het beroven van de bewoners van een belangrijk deel van hun geschiedenis
- de maatschappelijke ontwrichting, die heel veel mensen, bedrijven, instelling raakt en die nog heel lang haar weerslag zal hebben op het woon- en werkklimaat in het bevingsgebied.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Wij ondervinden schade van de bevingen. Onze woning heeft scheuren, de bodem rond ons huis is gezakt. We wonen direct aan het Eemskanaal, zo'n meter beneden het normale waterpeil. Verderop bij Woltersum is de dijk versterkt en de dijken/kades zijn geïnspecteerd, maar we zijn er niet gerust op dat ons huis veilig is bij een zware beving en/of onvoorziene bodemdalingen, zeker niet in combinatie met een extreem hoog waterpeil.

Wij ervaren de gevolgen van de situatie die door de bevingen in het hele gebied is ontstaan aan den lijve. Wij voelen ons niet beschermd door de overheid. Dit ontwerpbesluit schaadt opnieuw ons vertrouwen in de rol van de overheid als het gaat om de veiligheid van burgers en het beschermen van onze fundamentele rechten.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

In veel bewoordingen (teveel om hier op te noemen) lezen we een miskennis van de ernst van de situatie. Formuleringen als 'aardbevingen... kunnen leiden tot maatschappelijke bezorgdheid' en 'hebben effect op het gevoel veilig te kunnen wonen' gaan voorbij aan de nu al jaren voortdurende maatschappelijke ontwrichting en gebleken onveiligheid. Wij ervaren dit soort bagatelliserende formuleringen in het ontwerpbesluit als een klap in het gezicht van alle gedupeerden. We verzoeken de minister de hele tekst zorgvuldig te screenen en alle geringschattende zinsneden aan te passen.

In onze optiek draagt dit ontwerpbesluit niet bij aan herstel van vertrouwen. De reductie is te beperkt en te onzeker, het perspectief voor de komende jaren is te onduidelijk. De argumentatie getuigt van miskennis van wat er aan de hand is. Het voorliggende ontwerpbesluit biedt weinig zicht op verbetering. De winning gaat volgens dit ontwerpbesluit op een te hoog niveau door. We verzoeken u uw besluit aan te passen: neem een besluit dat recht doet aan alle oordelen en adviezen en dat ons een concreet perspectief biedt op een ons inziens noodzakelijke snelle, drastische reductie van de gaswinning.

26 JUL 2019

Mr. P.M.J. (Jewan) de Goede
Advocaat

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat
p/a Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning Groningenveld
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Postbus 48
9950 AA WINSUM

Sylviuslaan 3
9728 NS GRONINGEN

T 085 - 130 24 30
F 0595 - 854 569

degoede@degoedebestuurrecht.nl
degoede@advocatuurdegoede.nl
www.degoedebestuurrecht.nl

Per fax vooruit: (070) 379 70 71

Groningen/Winsum, 25 juli 2019

Inzake: GBB e.a./Vaststellingsbesluit Groningen Gasveld 2019-2020

Betreft: zienswijze

Uw ref.: DGKE-PGG / 19111191

ZIENSWIJZE ONTWERP-VASTSTELLINGSBESLUIT

Excellentie,

Op 17 juni 2019 heeft u uw voorgenomen vaststellingsbesluit (ontwerp) ter inzage gelegd, waarmee u de operationele strategie wenst vast te stellen voor het Groningen Gasveld 2019-2020 (hierna: **het vaststellingsbesluit**). Tot en met 5 augustus 2019 is het mogelijk daarop zienswijzen in te brengen.

Partijen

Tot behoud van recht dienen hierdoor de navolgende partijen, namens wie ik als advocaat-gemachtigde optreed, een zienswijze in:

- de *Vereniging van schadelijders van de bodembeweging door gaswinning in Groningen* (de Groninger Bodem Beweging), statutair gevestigd te Loppersum;
- de vereniging *Milieudefensie*, statutair gevestigd te Amsterdam;
- de vereniging *Landelijke vereniging tot behoud van de Waddenzee*, (ook genoemd: *Waddenvereniging*), statutair gevestigd te Harlingen;

tezamen aan te duiden als: **GBB, MD en WV**, tenzij een afzonderlijke aanduiding wenselijk is.

In het hiernavolgende zullen de punten van deze zienswijze worden uiteengezet.

Vaststellingsbesluit en beleid gebaseerd op onzekerheden

De gaswinning uit het Groningenveld moet volgens de Minister zo snel mogelijk naar nul. De Minister heeft daarbij het voornemen om gaswinning verder te beperken dan thans het geval is, maar doet hierover geen harde toezeggingen en maakt geen concrete afspraken. Dit is volgens de Minister nog afhankelijk van de uitkomsten van nog lopende onderzoeken naar mogelijkheden de vraag te beperken of alternatieven te bieden. Het beleid blijft hierdoor onduidelijk en onzeker. De Minister dient hierover meer duidelijkheid te verschaffen.

Belangen Groningers

GBB, MD en WV zijn van opvatting dat de bescherming van de belangen van inwoners van Groningen tegen concrete gevolgen van de gaswinning op dit moment nog onvoldoende zijn gewaarborgd. Het is volgens GBB, MD en WV tot nu toe de Minister nog niet gelukt om coherent beleid te ontwikkelen waarin werkelijk wordt tegemoetgekomen aan de nadelen die gaswinning voor Groningers met zich meebrengt. Zo is de afhandeling van oude schades nog steeds niet afgerond en levert dit veel onvrede op. Daarnaast loopt de afhandeling van nieuwe schades en de versterkingsoperatie tevens niet naar behoren. GBB, MD en WV hebben dan ook grote zorgen over de wijze waarop de schade-afhandeling en versterking worden aangepakt. De impact van de gaswinning in Groningen is onverminderd hoog en blijft jaarlijks stijgen. Met de onzekere en ingrijpende versterkingsoperatie in de komende jaren en de huidige schade-afhandeling door de TCMG, zal de negatieve impact alleen nog toenemen. Het sociaal en economisch welbevinden komt daarmee verder onder druk te staan. De Minister dient deze belangen zwaarder mee te wegen in het vaststellingsbesluit en concreter aan te geven hoe hij de belangen van de Groningers zal waarborgen.

Afweging veiligheidsbelangen Groningers vs leveringszekerheid

Het vaststellingsbesluit geeft nog steeds onvoldoende blijk van een deugdelijke afweging van de veiligheidsbelangen en de leveringszekerheid. De belangen van de Groningers, zowel ten aanzien van de veiligheid als ten aanzien van de toenemende impact op de Groningers, worden niet adequaat afgewogen tegen het belang van leveringszekerheid. De leveringszekerheid lijkt in het vaststellingsbesluit het leidende beginsel te zijn en weegt, zoals het nu lijkt, (nog steeds) zwaarder dan de veiligheid van de Groningers. De Minister dient een nieuwe afweging te maken waarbij de veiligheidsbelangen van de Groningers leidend zijn.

Voorts legt de Minister in het vaststellingsbesluit onvoldoende duidelijk uit waarom en in hoeverre aan de leveringszekerheid dient te worden voldaan. Daarnaast is het onvoldoende inzichtelijk welke inspanningen de Minister heeft verricht om ervoor te zorgen dat ter borging van de leveringszekerheid het Groningenveld zo veel als mogelijk wordt ontlast. De Minister maakt tevens niet inzichtelijk welke alternatieve opties er zijn en waarom daarvan geen gebruik kan worden gemaakt teneinde het Groningenveld verder te ontlasten. De Minister dient een nieuwe afweging te maken waarbij de

belangen juist en evenredig worden afgewogen en deze afweging dient te worden gebaseerd op alle relevante feiten en omstandigheden.

Tijdpad uitfasering gaswinning

GBB, MD en WV zijn van opvatting dat in het vaststellingsbesluit onvoldoende wordt onderbouwd waarom het niet mogelijk is om de gaswinning sneller naar nul te brengen. GBB, MD en WV nemen hierbij in ogenschouw het advies van SodM van januari 2018, na de beving in Zeerijp, in combinatie met de twee recente zware aardbevingen (Westerwijtwerd en Garrelsweer) en achten een winningsniveau van meer dan 12 miljard Nm³ niet acceptabel. In het vaststellingsbesluit wordt niet (zo volledig mogelijk) afgewogen waarom een lager winningsniveau niet mogelijk is. De recente uitspraak van de Raad van State bracht dit als belangrijkste aanwijzing aan de Minister naar voren en hier dient de Minister dan ook gevolg aan te geven. De Minister dient in het vaststellingsbesluit te bepalen dat de gaswinning geheel wordt beëindigd en dient daarnaast een tijdpad op te nemen waarbinnen dit zal worden gerealiseerd.

Veiligheidsbeleid

De Minister moet de beoordeling van de veiligheid richten op de vraag in hoeverre wordt voldaan aan de veiligheidsnorm van 10⁻⁵. Om dit te kunnen bepalen dient er sprake te zijn van risicobeleid, een duidelijk toetsingskader en concrete gegevens. Het vaststellingsbesluit omvat nog geen concreet risicobeleid en de Minister kan nog niet aangeven in hoeverre is voldaan aan de veiligheidsnorm. De beoordeling die artikel 52d van de Mijnbouwwet van de Minister vergt kan hij nog niet maken. De Minister dient daarom zo spoedig mogelijk voor alle onderdelen een risicobeleid vast te stellen.

Objectieve veiligheid

Als het gaat om de veiligheidsrisico's en infrastructuur dient het veiligheidsbeleid voor geïnduceerde aardbevingen volgens de Minister, met verwijzing naar de adviezen van de Commissie Meijdam, zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de "landelijke uitgangspunten". GBB, MD en WV vragen zich af waarom de Minister de veiligheidssituatie in Groningen vergelijkt met de veiligheidssituatie in de rest van Nederland, aangezien nergens in Nederland de gaswinning dezelfde veiligheidsproblemen veroorzaakt als in Groningen. Indien de Minister aansluit bij de landelijke uitgangspunten dan dient hij dit te onderbouwen. Daarbij moet als uitgangspunt genomen worden dat we weten dat er bodembeweging door gaswinning plaatsvindt en dat die bodembeweging leidt tot concrete veiligheidsrisico's.

Voorts menen GBB, MD en WV dat de Minister onderzoek moet laten uitvoeren naar eventuele cumulatieve risico's en domino-effecten. Zolang dit onderzoek niet is uitgevoerd en de risico's niet bekend zijn, dient de Minister de winning uit voorzorg lager vast te stellen. De Minister dient daarbij in het vaststellingsbesluit op te nemen dat de NAM mitigerende maatregelen moet nemen indien er sprake zal zijn van cumulatieve effecten en/of domino-effecten naar aanleiding van de gevolgen van bodembeweging die zijn ontstaan door de gaswinning.

Subjectieve veiligheid

Er is al jaren sprake van een maatschappelijke ontwrichting als gevolg van bodembeweging door gaswinning. De Minister erkent in het vaststellingsbesluit dat de gaswinning een grote impact heeft op Groningers. Deze impact is het gevolg van zowel de gaswinning en het daarmee gepaard gaande risico op aardbevingen, alsook het gevolg van de trage versterkingsoperatie en afhandeling van schademeldingen. Veel Groningers voelen zich onveilig in hun woning. Alle onzekerheden die hierdoor ontstaan veroorzaken (stress gerelateerde) gezondheidsklachten bij Groningers. De SodM spreekt in haar advies aan de Minister dan ook van een 'voortdurende maatschappelijke ontwrichting'. De Minister dient hier in zijn vaststellingsbesluit dan ook van uit te gaan en niet slechts te spreken van 'maatschappelijke bezorgdheid'. De Minister dient in zijn vaststellingsbesluit concrete maatregelen op te nemen die hij gaat nemen om de maatschappelijk ontwrichting terug te draaien en het veiligheidsgevoel aan de Groningers terug te geven.

Schade-afhandeling

De afhandeling van de schade verloopt nog steeds niet naar behoren. Groningers wachten jarenlang in onzekerheid op een vergoeding van de schade en er is een stuwmeer van schadegevallen ontstaan. De Minister heeft dan ook besloten dat een aantal versnellingsmaatregelen worden genomen. Het vaststellingsbesluit geeft echter onvoldoende weer hoe de Minister de procedure zal gaan verbeteren. Dit dient dan ook alsnog in het vaststellingsbesluit te worden opgenomen. Daarnaast dient de Minister in het vaststellingsbesluit aan te geven welke maatregelen hij gaat nemen die erop zijn gericht om de oude complexe dossiers voor het einde van het jaar weg te werken.

Tempo versterken gebouwen

Op dit moment is nog steeds te veel onduidelijkheid en onzekerheid omtrent de versterking. Daarnaast moeten er, indien de gaswinning conform het vaststellingsbesluit zal worden afgebouwd, wellicht nog meer woningen worden versterkt. Er dienen duidelijke en concrete afspraken gemaakt te worden omtrent de versterking en dit dient sterk te worden versneld. De Minister dient in het vaststellingsbesluit concreet uiteen te zetten hoe de versterking zal worden versneld. Daarnaast dient de Minister, totdat er daadwerkelijk versnelling in de versterking plaatsvindt, een lager winningsniveau vast te stellen. Voorts dient de Minister in te gaan op de bevoegdheid van de TCMG om op korte termijn de benodigde samenwerking met de versterkingsoperatie aan te gaan.

Conclusie

GBB, MD en WV verzoeken u vorenstaande punten mee te wegen en tot verandering te laten leiden in het definitieve vaststellingsbesluit.

Hoogachtend,

P.M.J. (Jewan) de Goede

De Goede Bestuursrecht is een handelsnaam van De Goede Advocatuur. De Goede Advocatuur is gevestigd in Wierum, maar ontvingt u doorheen en bij afspraak in Groningen. Op alle overeenkomsten van De Goede Advocatuur zijn de algemene voorwaarden van De Goede Advocatuur van toepassing, waarin een aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen. U kunt deze algemene voorwaarden raadplegen via de bevestigingsmail die u wordt toegezonden op verzoek. Kopie ook aan u toegezonden.

Aan de minister van
Economische Zaken en Klimaat
Exc. E. Wiebes
p/a Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt gaswinning Groningen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Warffum, 22 juli 2019

26 JUL 2019

Excellentie,

Bij dezen wil een zienswijze indienen op het ontwerp-vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020 dat op dit moment tot 5 augustus van dit jaar ter inzage ligt.

Inmiddels is een aannemer zes keer langs geweest om een deel van mijn huis weer op orde te brengen, dit op kosten van de NAM of het CVW. Ik vind mijzelf dus belanghebbende bij dit besluit.

Ik om te beginnen mijn waardering uitspreken voor Uw besluit de gaswinning op zo kort mogelijke termijn te beëindigen en ook voor de afhandeling van de jongste uitspraak van de Raad van State. Na de eerste sessie ca. drie en een half jaar geleden moest ik twee keer een brief schrijven en drie keer telefoneren alvorens ik mijn griffierecht en reis- en verblijfskosten van het ministerie vergoed kreeg. Nu kreeg ik na ongeveer een week een formuliertje, waarop ik mijn gironummer kon invullen. Vergeleken met toen is er nu een wereld van verschil in veel opzichten. Wel is de klus nog niet af en zie ik toch nog wel een aantal problemen en onduidelijkheden bij het doornemen van de stukken. Er zijn een aantal onderwerpen waarover ik vragen en opmerkingen heb:

1. Export naar Duitsland
2. Schadeverwachting
3. TCMG normen voor schadeherstel ivm de Stuwmeerprocedure
4. Bouwcapaciteit
5. Maximale magnitude en HRA-model.
6. Bevingsprognose voor de komende drie à vier jaar
7. Duur druk egalisatie na stoppen gaswinning
8. De afhandeling van de schades van voor 31 maart 2017.
9. De afhandeling van de schades van na 31 maart 2017.

Om te beginnen de export naar Duitsland.

Voor de goede orde wil ik refereren aan antwoord 141 en de grafiek op blz 42 in GDETM-EO / 16131573 dd 6 September 2016.

Daar concludeer ik dat er op dat moment 20 bcm per jaar naar Duitsland ging. In de jongste brief van GTS van 11 juni 2019 wordt gesproken over 14,1 bcm. Begrijp ik nu goed, dat in drie jaar tijd de export naar Duitsland met 6 bcm per jaar is verminderd (de capaciteit van de stikstoffabriek in Zuidbroek) en dat we dus de Duitsers uiterst dankbaar en erkentelijk moeten zijn voor hun inspanningen om ons uit de shit te halen?

Gesteld wordt dat de export naar Duitsland met 10% per jaar afneemt.

Nu is het op dit moment alleen maar mogelijk Oude Statenzijl te beleveren met Groningengas. Dit impliceert dat we dus tot 2029 nog gas moeten pompen uit het Groningenveld. De oplossing is dan om Oude Statenzijl met pseudo Groningengas te beleveren.

Het lijkt me dat je die mogelijkheid hoe dan ook meteen op korte termijn moet regelen. De investering is gering volgens de laatste zin op blz. 8 van de jongste brief van GTS.

Schadeverwachting:

Ik begrijp dat voor operationele strategie 1 is gekozen, omdat dan minder bewoners problemen zouden hebben. Naar mijn indruk wordt dus de stad Groningen en omstreken gespaard.

Dit kan ik volgen, maar er is ook nog een gebouwen-database met een beschrijving tot welke typologie elk gebouw behoort. Het lijkt dat het dan mogelijk moet zijn om een inschatting te maken op grond van patronen uit het verleden hoeveel schade er in totaal zal optreden in beide strategieën en dit gegeven mee te wegen in de afweging tussen de beide strategieën. Ik kan niet beoordelen op welke termijn dit is te realiseren.

TCMG normen voor reparatie:

In de Stuwmeerregeling krijg je schade tot € 10.000,- vergoed plus € 1.000,- voor overlast en bijkomende kosten. Als je tegen die € 10.000,- aan zit is het lastig een afweging te maken en de regeling te accepteren, omdat later kan blijken dat € 10.000,- te weinig is, als je een aannemer hebt gevonden. Het probleem kan denk ik gedeeltelijk worden ondervangen door de werknormen waarmee de TCMG rekent ter beschikking te stellen van de aannemer, die daarom verzoekt, zodat de gedupeerde weet dat hij beneden die limiet van € 10.000,- blijft. Zelf zit ik met de normen van het CVW voor een schade op € 11.215,- en aarzel dus wat ik moet doen. Bij mijn aanmelding heb ik de schade op 4 tot 10 duizend geschat. Die marge werd door de TCMG gehanteerd bij de schademelding.

Bouwcapaciteit:

De aannemer van wie ik een offerte heb heeft nog voor een jaar werk. Personeel is nergens te krijgen. Ik denk dus dat het probleem bij veel aannemers speelt en dat dus wel geld uitgekeerd gaat worden, maar dat behalve al lopende afspraken het eerste jaar niks zal worden gerepareerd. Hetzelfde geldt denk ik ook voor de versterking.

Het aantal schademeldingen per week is nog steeds erg hoog. Dat werkt ook niet mee.

Het enige dat je als regering kan doen is een reiskosten tegemoetkoming geven aan aannemers uit de provincies Friesland en Drente. Wilt U hier eens naar kijken?

Een optie is wellicht ook 200 Polen in te vliegen en die op kosten van de staat te huisvesten. Ze moeten dan wel wat Duits of Engels spreken.

Het kan toch niet zo zijn dat de staat met wat geld de problemen over de schutting gooit, waarna ze bij de gedupeerden terecht komen.

Wat kunnen we verwachten als maximale magnitude van een aardbeving?

Door experts in 2017 wordt de maximale magnitude geschat tussen 4.0 en 4.5 maar dan wel **bij een voortgaande productie van ca. 27 bcm per jaar.**

Zie hiervoor de citaten op blz. 8 en 9 in een publicatie van Prof C. Vlek:¹

Prof. Vlek komt zelf op statistische gronden tot een Mmax van 4.0 op basis van het basispad zoals aangegeven in de brief van GTS van 31 januari van dit jaar.

Dat is dus bij een totale nog resterende productie van 100 bcm.

Zie ook fig.8 op blz. 8. De inschatting van de NAM voor 2023 van het aantal bevingen met $M > 1.5$ is significant hoger dan die van prof Vlek. Die NAM inschatting dateert van

¹ Rise and reduction of induced earthquakes in the Groningen gas field, 1991–2018 statistical trends, social impacts, and policy change

november 2018. Er is inmiddels een volgende HRA van maart dit jaar op basis van de productieraming van GTS van 31 januari dit jaar.²

De gasproductie is nu significant lager dan in het eerste basispad en de risico's vallen volgens de NAM ook beduidend lager uit. Alleen zijn die risico's in dat rapport totaal anders gedefinieerd dan die in de artikelen van Prof. Vlek. Wel viel me op dat het aantal huizen dat volgens de prognose van de NAM beschadigd wordt minstens een factor 15 kleiner is dan het huidige aantal schademeldingen per jaar.

Maar ook door de twee HRA's van de NAM te vergelijken is mijn conclusie dat je alles op alles moet zetten om die gaswinning zo snel mogelijk te beëindigen, Gelukkig lijkt het er op dat dit ook echt gaat gebeuren.

Toch heb nog steeds een vraag:

Hoe kan het dat in het HRA model er een mogelijkheid uitkomt dat er een aardbeving komt met $M > 4,5$ terwijl internationale experts dat uitsluiten?

Een $M > 5,5$ wordt niet genoemd. Is die niet in het model gedefinieerd?

Als je 4,5 en 5,0 als mogelijkheid van te voren in het model er in stopt en je laat een statistische methode er op los dan lijkt het me logisch dat er een waarschijnlijkheid uitkomt dat die ~~ste~~ ~~ne~~ inderdaad voorkomen. Wat je in de computer stopt komt er uit. Is er een logische verklaring voor de verschillen in uitkomst tussen de benadering van prof. Vlek en het HRA model? Bij een wat lagere maximale magnitude vallen er waarschijnlijk geen doden. Wel heb je een groot aantal schade gevallen, hetgeen erg belastend is voor de bevolking. Overigens is er ook nog nooit een huis tijdens een aardbeving ingestort.

Die maximale magnitude is wel van invloed op het te voeren beleid, bijvoorbeeld voor wat betreft de versterking. Die versterking is voor de bewoners beslist geen pretje.

Heeft het zin een extra HRA-run te draaien nu de productie terug lijkt te gaan naar 12 bcm/jaar?

Nu hebben we binnen anderhalf jaar twee bevingen gehad met magnitude 3,4.

Is dit een trend of een statistische toevalligheid?

Duur druk egalisatie na stoppen gaswinning

De drukken in het gasveld tussen het centrale gedeelte en de huidige productielocaties zijn verschillend met als gevolg dat er gas stroomt uit het centrale deel naar de randen van het veld. Als je stopt met winnen, hoe lang duurt het dan voordat die druk overal gelijk is en wat voor seismiciteit kun je in die tijd en ook daarna verwachten?

Ik mis die informatie in uw operationele strategie.

Afbouw van de gaswinning:

In de jongste brief van GTS worden een groot aantal opties genoemd om de productie terug te brengen naar 12.8 bcm/jaar.

Hoe zit het nu met de vermindering van de export in die prognose/plannen?

Als de export met 2 bcm/jaar vermindert en de stikstoffabriek in Zuidbroek komt in bedrijf, kan het veld over drie jaar dicht, zou ik zeggen. Andere vraagvermindering neem ik dan nog niet eens mee. **Dit moet wel op grond van de jongste uitspraak van de Raad van State.**

Op welke productiecijfers per jaar tot 2030 zijn die seismiciteitsvoorspellingen nu gebaseerd?

Als je stopt met gaswinnen krijg je drukegalisatie in het veld.

Hoe lang duurt dat en als de drukken gelijk geworden zijn, is het dan klaar?

²Seismic Hazard and Risk Assessment Groningen Field update for Production Profile GTS - raming 2019 March 2019 by Jan van Eck, Assat Mar-Or, Leendert Geurtsn,

³Jeroen Uilenreef and Dirk Doornhof

Ik begrijp uit de 48-uurs rapportage na de beving in Westerwijtwerd, dat zelfs de technici van de NAM er nu van af willen, nu ze door de minister worden verplicht gas te winnen.

De afhandeling van de schades van voor 31 maart 2017.

Ik heb begrepen , dat alle gevallen, waarvan de gedupeerde het aanbod van de NAM heeft afgewezen, nu op het bordje van de Arbiter liggen.

Zijn er nu inmiddels voldoende arbiters om dit op korte termijn af te handelen?

Hoeveel uitspraken van de NAM zijn inmiddels door de NAM genegeerd?

De technici van de NAM doen hun best en de juristen van de NAM/Shell kunnen het niet laten in een aantal gevallen te blijven zeuren en traineren, is mijn indruk.

De afhandeling van de schades van na 31 maart 2017.

Iedere week komen er nog steeds nieuwe meldingen.

Sinds 4 juni zijn dat er 7187. In de periode na 22 mei tm 3 juni waren er nog eens ca. 4.000 meldingen. Totaal dus meer dan 11.000 nieuwe schademeldingen. Hoe gaat U dit aanpakken?

Valt er op grond van de door de gedupeerden geschatte schadebedragen iets te zeggen over de benodigde bouwcapaciteit om dit op te lossen?

De Stuwmeerregeling lijkt me helaas onvoldoende om het aantal openstaande meldingen drastisch te verminderen. Nu is dat 21.500 terwijl de reparaties naar aanleiding van de stuwmeerregeling nog moeten gebeuren.

Hier wil ik het dan maar bij laten. Je wordt er heel somber van.

200 Polen is ook al niet genoeg.

Met waardering voor uw intentie de problemen op te lossen teken ik,

hoogachtend,

Verzonden: Maandag 29 juli 2019 13:28
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Gaswinning Groningen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Datum: 29 juli 2019

Betreft: Ontwerp-vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020

Geachte Minister,

Hieronder gaan wij in op één aspect van het voorliggende ontwerp-vaststellingsbesluit. Voorts verzoeken wij u de inhoud van de zienswijze van de Groningse overheden (gemeenten, waterschappen, provincie Groningen en Veiligheidsregio Groningen) als herhaald en ingelast te beschouwen.

Artikel 1 van uw ontwerp-vaststellingsbesluit luidt:

NAM, als houder van de winningsvergunning Groningen gasveld, voert de winning van het Groningen gasveld voor het gasjaar 2019-2020 uit overeenkomstig de in de bijlage bij dit besluit opgenomen operationele strategie 1, waarbij de gasproductie zodanig is verdeeld dat de door de bevolkingsdichtheid gewogen grondbewegingen worden geminimaliseerd en houdt zich daarbij aan de hiernavolgende regels. *(onderstreping door ons)*

Operationele strategie 1 is gebaseerd op de resultaten van de optimalisatiestudie van NAM uit 2018.

¹ In dat rapport vermeldt NAM over de door bevolkingsdichtheid gewogen grondbewegingen:

The population-weighted PGV was chosen as a proxy for total population risk. This is based on analogy with the PAGER effort in USGS6, which provides a rapid assessment of the impact of earthquakes (in terms of fatalities and economic loss) and estimates the population exposed to different levels of shaking.

In the PAGER method, the Modified Mercalli Intensity scale (MMI) is used to represent ground shaking combining both observations and measurements. Where measurements are available PGA and PGV are converted to MMI. The paper by Wald et al, Reference [16], shows that PGV correlates with a wider range of macro-seismic intensities, whereas PGA saturates at higher levels of MMI. Once the population within different bands of shaking has been calculated, empirical vulnerability functions are used to estimate the losses, Reference [17]. Furthermore, the paper by Allen et al, Reference [18], states that earthquake mortality appears to be systematically linked to the population exposed to severe ground shaking (MMI VIII+, which would be PGV values above 0.30 m/s according to Wald et al. (1999)). *(onderstrepingen door ons)*

Bij de hierboven genoemde PAGER-methode is gebruikgemaakt van de geschatte Modified Mercalli Intensiteit. ² Daarbij is data gebruikt van waargenomen intensiteiten bij natuurlijke bevingen op grote diepte – dus niet van waargenomen intensiteiten bij ondiepe, geïnduceerde bevingen zoals in Groningen. Bovendien zijn voor de hierboven genoemde studie uit 1999 de horizontale PGV-bewegingen van acht tektonische bevingen in Californië (VS) vergeleken met bij die bevingen geobserveerde intensiteiten. ³ Een fatsoenlijke wetenschapper kan uit die beperkte dataset betreffende diepe natuurlijke bevingen geen enkele conclusie trekken over de ondiepe, geïnduceerde bevingen in Groningen.

¹ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2018/11/NAM_Production_Optimisation_2018.pdf

² <https://pubs.usgs.gov/fs/2010/3036/>

³ <https://pubs.er.usgs.gov/publication/70021541>

In Groningen wordt al jaren geen intensiteit bepaald op basis van waarnemingen (verzameld middels telefonische/huis-aan-huis/webgebaseerde enquêtes), zoals internationaal te doen gebruikelijk. De zwaar onderbezette seismologische afdeling van het KNMI heeft dit in het verleden wel af en toe gedaan, voor het laatst na de beving bij Huizinge in 2012.⁴ Al met al is er volstrekt onvoldoende data om te kunnen komen tot een voor Groningen toepasbare tabel waarin een bepaalde intensiteit standaard wordt gekoppeld aan specifieke PGA- en/of PGV-waarden.

Verder worden de PGV-waarden (piekgrondsnelheid) in Groningen via numerieke integratie verkregen uit met versnellingsmeters gemeten PGA-waarden (piekgrondversnelling). Het gaat hierbij om versnellingsmeters van het zogenaamde G-meetnet en B-meetnet. Internationale wetenschappers hielden o.a. installatie en gebruik van die versnellingsmeters tegen het licht in het kader van de validatie van het meetnet in opdracht van SodM. De tussentijdse rapportage vermeldt o.a.:⁵

De B0-versnellingsmeters blijken in meer of mindere mate gedempt te worden door (de fundering van) de gebouwen waarin ze zijn geïnstalleerd. (...) Omdat veel gebouwen in Groningen gevoelig zijn voor grondbewegingen met deze frequenties, is de genoemde demping in de metingen van de grondbewegingen een probleem. Dit probleem is nog niet opgelost.

Kort gezegd betekent dit dat er voor Groningen onvoldoende betrouwbare data beschikbaar is voor de grondbewegingen die volgens uw ontwerp-vaststellingsbesluit door de bevolkingsdichtheid zouden moeten worden gewogen.

Tot slot nog iets over meten met twee maten. In eerdere zienswijzen en beroepschriften is er al op gewezen dat aan de levens van burgers in het effectgebied van het Groningenveld kennelijk een ander gewicht wordt toegekend dan aan de levens van burgers elders in Nederland.

Daar lijkt een extra dimensie bij te komen, nu de risico's voor burgers in de dichter bevolkte delen van het Groningenveld en voor burgers in dun bevolkte delen van het Groningenveld samenhangen met het criterium 'bevolkingsdichtheid'. Hoe verhoudt de toepassing van dit criterium zich tot onder meer artikel 1 van de Grondwet? Is hier sprake van discriminatie op grond van woonplaats?

Hoogachtend,

⁴ <https://www.knmi.nl/kennis-en-datacentrum/publicatie/the-august-16-2012-earthquake-near-huizinge-groningen>

⁵ <https://www.sodm.nl/binaries/staatstoezicht-op-de-mijnen/documenten/rapporten/2019/07/10/tussentijdse-rapportage-validatie-seismisch-netwerk-knmi-groningen/validatie-van-het-seismisch-netwerk-van-het-knmi-in-groningen.pdf>

Verzonden: Dinsdag 30 juli 2019 14:02
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

In het verleden zijn steeds opnieuw argumenten voor winning van aardgas uit het Groningenveld aangevoerd die achteraf niet juist bleken te zijn, ook al werden ze gepresenteerd als harde feiten, De belangen en het toekomstperspectief van de bevolking van het winningsgebied moesten hiervoor wijken. Na verzet van de bevolking, enkele sterkere aardbevingen en uitspraken van de Raad van State bleek de omvang van de leveringszekerheid uiteindelijk een stuk lager te liggen dan de minister steeds had beweerd. Het ontwerpbesluit maakt onvoldoende inzichtelijk waarom we erop moeten vertrouwen dat het voorgestelde winningsniveau voor 2019-2020 uit het oogpunt van leveringszekerheid nopoedzakelijk is.

Na de laatste uitspraak van de Raad van State is duidelijk dat hoge eisen gesteld moeten worden aan de afweging van de belangen bij winning van het gas tegenover de belangen bij zo snel mogelijk stopzetten van de winning. Het ontwerpbesluit voldoet niet aan deze hoge eisen.

De Groningers willen niet naar 12 m³, maar naar 0 m³, en wel zo snel mogelijk. Er ontbreekt een concreet afbouwplan naar nul, met harde termijnen. De winning moet in grotere stappen en sneller worden verminderd.

Veel van het kwaad dat in het verleden door regering en NAM in verband met de winning van aardgas uit het Groningenveld is aangericht is onomkeerbaar. Dat maakt dat extreem hoge eisen gesteld moeten worden aan de komende besluiten. Dit ontwerp besluit voldoet daar niet aan en is daarom onjuist.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De specifieke schade aan onvervangbaar historisch en cultureel erfgoed in de vorm van monument en beeldbepalende gebouwen krijgt niet de uitdrukkelijke aandacht die nodig is:

Hoeveel monumenten zijn beschadigd?

Hoeveel beeldbepalende gebouwen?

Hoeveel meer dan eens?

In hoeverre is herstel mogelijk zonder afbreuk aan de monumentale of beeldbepalende waarde?

In hoeverre heeft herstel plaatsgevonden?

Wat moet er qua winning gebeuren om verdere schade te voorkomen?

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Als inwoners van Groningen, geworteld in en verbonden met deze regio, én als bewoners van een huis met aardbevingsschade zijn wij door het ontwerpbesluit geraakt in ons belang.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het begrip 'subjectieve veiligheid' is (indertijd door de Onderzoeksraad voor de Veiligheid) ongelukkig gekozen. Het begrip 'subjectief' wekt bij sommigen de indruk dat deze andere aspecten van het brede veiligheidsbegrip dan het overlijdensrisico minder hard of minder belangrijk zijn. Dat is niet het geval.

Reactie

Verzonden: Woensdag 31 juli 2019 12:25
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Gaswinning Groningen
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Wedde, 31 juli 2019

Betreft: Zienswijze met betrekking tot het ontwerp-vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020

Geachte minister Wiebes,

Op 24 juni 2019 heeft u het ontwerp-vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020 gepubliceerd en met betrekking tot dit ontwerp-vaststellingsbesluit dien ik een zienswijze in.

De inhoud van uw ontwerp-vaststellingsbesluit vind ik teleurstellend en wel om twee redenen:

- a. Inhoudelijk is het bijna een kopie van het vaststellingsbesluit van vorig jaar. Ik zie veel dezelfde argumenten die ook vorig jaar gebruikt zijn, terwijl er, gelet op alle onderzoeken en activiteiten die er inmiddels rond de gaswinning lopen en het feit dat u steeds aangeeft dat er zo voortvarend gewerkt wordt aan de vermindering van de gaswinning, ik had verwacht dat dit zich naar de inhoud van het ontwerp-vaststellingbesluit zou vertalen.
- b. En dat brengt mij ook bij het tweede punt, namelijk dat u het beoogde winningsvolume op 15,9 miljard Nm³ vast wilt stellen. Het SodM heeft u opnieuw geadviseerd om uit te gaan van 12 miljard Nm³. Uit de gegevens en adviezen in uw ontwerp-vaststellingsbesluit blijkt dat er meer en sneller verminderd kan worden, dan het basispad aangeeft. Nog niet zo lang geleden had u het over het nemen van onorthodoxe maatregelen, maar dat is de keuze voor 15,9 miljard Nm³ nou bepaald niet.

In het ontwerp-vaststellingsbesluit en een brief aan de Tweede Kamer (kenmerk DGKE-PGG/ 19140823, *Verkenning maatregelen om gaswinning Groningen te verlagen naar 12 miljard Nm³ in het gasjaar 2019-2020*), geeft u aan dat u onderzoek laat doen naar de mogelijkheden voor een versnelde afbouw. Het gaat dan om 100% stikstofinzet, Oude Stanzijl beleveren met pseudo-Groningengas en Gasopslag Norg deels vullen met pseudo-Groningengas. Als deze maatregelen uitgevoerd kunnen worden, dan kan de gaswinning terug naar 12,8 miljard Nm³.

U geeft echter aan dat er nog nader onderzoek gedaan moet worden naar deze maatregelen en dat u de uitkomsten mee zult wegen in uw uiteindelijke besluit. Op blz. 5 van het ontwerp-vaststellingsbesluit geeft u aan:

Netbeheerder GTS onderzoekt drie mogelijkheden om de winning verder te verlagen en zal hierover in juli een definitief rapport opstellen. De uitkomsten hiervan neem ik mee in het definitieve vaststellingsbesluit dat ik in september zal publiceren.

Zolang ik geen kennis kan nemen van deze uitkomsten en de wijze waarop u de uitkomsten in uw uiteindelijke besluit verwerkt, kan ik hier niet op reageren en sta ik al met 1-0 achter. Ik dien nu in feite een onvolledige zienswijze in, omdat ik van een deel van de inhoud die van belang is voor uw uiteindelijke besluitvorming geen kennis kan nemen en er in de aanloop naar uw definitieve besluit niet op kan reageren.

Bij mij roept het onderzoek van GTS wel de vraag op of er naast de drie mogelijkheden die onderzocht worden geen verdere mogelijkheden zijn, omdat deze oplossingen gericht lijken

te zijn op het oplossen van het stikstofoverschot dat is ontstaan (ontstaat) doordat er minder gas nodig was. Als er een oplossing gevonden moet worden voor het overschot, betekent dat dan bijvoorbeeld ook dat er meer stikstof ingekocht kan worden? De Raad van State heeft op 3 juli 2019 het gaswinningsbesluit 2018-2019 immers vernietigd, omdat u onder meer beter moet motiveren waarom de gaswinning na het gasjaar 2018-2019 niet sneller naar nul kan worden afgebouwd.

Daarnaast vallen mij nog een aantal andere zaken op in het ontwerp-vaststellingsbesluit waar ik kort op in wil gaan.

Op blz. 14 staat:

SodM geeft aan dat de verwachte geografische spreiding van de bevingen over het Groningen gasveld verschilt tussen de twee operationele strategieën. Bij operationele strategie 1 worden meer bevingen (~2 bevingen meer in 2019) verwacht in het Loppersumgebied, en bij operationele strategie 2 worden meer bevingen (~1,5 bevingen18 meer in 2019) verwacht in het zuidwesten van het Groningen gasveld.

Kijkend naar de strategieën en de voordelen en nadelen, dan zijn er weinig verschillen en is het een keuze om door de hond of de kat gebeten te worden. Leveringszekerheid is voor u nog steeds het doorslaggevende argument als ik lees wat er op blz. 68 en 69 staat:

Op dit moment heeft het vastleggen van verdere maatregelen die het niveau substantieel zouden laten dalen grote implicaties. Zo zou het abrupt afsluiten van de negen grootste verbruikers, voor wie wetgeving in voorbereiding is dat zij uiterlijk in 2022 van het laagcalorische gasnet afgaan, een vermindering van 3,1 miljard Nm3 laagcalorisch gas betekenen (circa 2,3 miljard Nm3 Groningengas). Dan zou de winning in een qua temperatuur gemiddeld gasjaar 2019-2020 uitkomen op circa 13,6 miljard Nm3, alsnog 1,6 miljard Nm3 hoger dan het hierboven geschetste scenario. Zelfs al zou dit scenario juridisch mogelijk blijken, dan nog zou een onmiddellijke afsluiting van de negen grootverbruikers dusdanige maatschappelijke ontwrichtende gevolgen hebben, dat ik dit een onredelijk hoog offer acht voor een beperkte veiligheidswinst. Nog lager winnen, dat wil zeggen onder het niveau van leveringszekerheid van ook andere afnemers, heeft consequenties die moeilijk in te schatten zijn. Omdat er in dat geval minder gas beschikbaar zou zijn dan wordt gevraagd, is het niet te zeggen waar het gastekort zich voordoet. Dit kan zich voordoen bij één van de grote, industriële afnemers, maar ook bij particulieren of maatschappelijke instellingen, zoals verpleeghuizen en scholen. Het kader voor leveringszekerheid is middels Verordening (EU) 2017/1938 Europees bepaald. Huishoudens in binnen- en buitenland zijn hierbinnen beschermde afnemers die als laatste dienen te worden afgesloten.

En zolang leveringszekerheid het doorslaggevende argument is, dan maakt het niet uit of je door de hond of de kat gebeten wordt. Dan blijven we ook in dit voorspelbare proces zitten, waarbij ik nu, voor de vierde keer, een zienswijze indien en u straks het besluit neemt om 15,9 miljard Nm3 te gaan winnen, want van de drie te onderzoeken maatregelen is vast wel iets uitvoerbaar, maar u zult aangeven dat dat nog niet op korte termijn mogelijk is. En voordat we dan weer de beroepsprocedure gehad hebben, dan is er weer een jaar voorbij en heeft u de 15,9 miljard Nm3 binnen. En natuurlijk geeft u dan wel aan dat het voor 2020-2021 mogelijk is om de gaswinning weer een beetje te verminderen. Misschien komt de 12 miljard Nm3 dan eindelijk in zicht, daar hou ik me dan maar aan vast als stimulans om ook nu maar weer een zienswijze in te dienen in de hoop dat u besluit de 15,9 miljard Nm3 te verlagen naar 12 miljard Nm3.

Terug naar wat mij opvalt in het ontwerp-vaststellingsbesluit. Op blz. 18/19 is dat het volgende:

Op dit moment is het effect van de jarenlange winning van gas op de seismische dreiging, na beëindiging van de gaswinning, nog niet volledig in kaart gebracht. SodM constateert dat de drukdaling na 2023, door de beperkte gaswinning, gedomineerd wordt door de vereffening van het drukverschil tussen de druk in het noorden en de druk in zuiden dat over het Groningen gasveld is ontstaan door preferentiële gaswinning in het zuiden van het Groningen gasveld die sinds de sluiting van de Loppersumclusters in 2014 is ingezet. Het zal dan niet meer mogelijk zijn om met de productie de druk, dreiging en risico's te beïnvloeden. SodM acht het van groot belang dat zo snel mogelijk inzicht in deze dreiging en risico's op langere termijn dan het voorliggende gasjaar 2019-2020 wordt verkregen.

In het ontwerp-vaststellingsbesluit gaat u niet specifiek op dit advies in en ik zou dan ook graag willen weten of u dit advies over gaat nemen (in uw definitieve besluit) en als u dat doet hoe u daar invulling aan geeft.

Verder constateer ik dat u adviezen en/of verzoeken vanuit de regio vaak niet honoreert. Zo geeft u op blz. 34 bijvoorbeeld aan:

Tot slot adviseert de regio om de vergunninghouder mitigerende maatregelen te laten nemen indien bij uitvoering van de operationele strategie zou blijken dat er sprake is van 'zichtbare cumulatieve en/of domino effecten'. Aangezien bij vaststelling van risico's cumulatie en domino-effecten niet in kaart worden gebracht, zal ik NAM bij uitvoering van de operationele strategie hier geen nadere regels voor opleggen. Zoals aangegeven in paragraaf 4.3.1 volgt nog een advies van het hooglerarenpanel over hoe risico's ten aanzien van infrastructuur geduid kunnen worden, ook als het gaat om domino-effecten.

Ik vind uw reactie bijzonder, want "omdat we het tot nu toe niet deden, is er geen aanleiding om het nu wel te doen", terwijl u tegelijkertijd wel verwijst naar een advies van het panel van hoogleraren dat nog volgt. Als u het belangrijk vindt om gezamenlijk met de regio op te trekken en oplossingen te vinden, dan verwacht ik andere, inhoudelijke, argumenten waarom u niet op het verzoek/advies van de regio in wilt of kunt gaan.

En een vergelijkbare argumentatie van uw kant, als reactie op de gemeente Westerkwartier, kom ik tegen op blz. 65, waar u aangeeft:

Er zijn echter geen aardbevingen voorgekomen in de aangrenzende aquifers van het Groningen gasveld en dat wordt, naar huidig inzicht, ook niet verwacht. Ik zie dan ook geen redenen om het monitoringsnetwerk van het KNMI in zuidwestelijke richting uit te breiden.

Mij is niet duidelijk wat u bedoelt met "naar huidig inzicht", zeker niet als u toestaat dat bij kleinere velden meer gas gewonnen mag worden en er zelfs gefrackt mag worden. Dan is toch juist een goede monitoring en meting van groot belang? Overigens begrijp ik niets van uw beleid met betrekking tot de kleine gasvelden, die in mijn ogen gewoon gebruikt worden als compensatiemiddel voor de vermindering van de gaswinning in het Groningenveld. Dus met die extra winning uit de kleine velden kan de gaswinning in het Groningenveld nog verder naar beneden.

Uiteraard ben ik graag bereid mijn zienswijze nader toe te lichten.

In afwachting van uw reactie,

met vriendelijke groet,

Aan: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Gaswinning Groningen

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

01 AUG 2019

Betreft: Zienswijze Ontwerp-vaststellingsbesluit Gaswinning Groningenveld 2019-2020

Krewerd, 31 juli 2019

Volgens uitspraak van de Hoge Raad d.d. 19-07-2019 was de Staat in ieder geval vanaf 1 januari 2005 bekend of had bekend moeten zijn met de gevaren verbonden aan de gaswinning in Groningen. Deze uitspraak is ook van toepassing op het eindadvies d.d. 14-12-2015 van de Staatscommissie Meijdam. Met de uitspraak van 03-07-2019 geeft de Raad van State aan dat de gaswinning zo snel mogelijk afgebouwd moet worden naar nul. De snelheid van afbouw moet gemotiveerd worden.

Onder referte aan de recente zware aardbevingen bij Westerwijtwerd en Garrelsweer, het temporiseren van de versterkingsoperatie door de ministeries van EZK en BZ en de aanbevelingen van het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties komt de ondergetekende appellant tot de volgende zienswijze:

De redelijke termijn, waarbinnen de veiligheid van die Nederlanders - de Groningers wonende in het effectgebied van de aardgaswinning Groningenveld - gelijk wordt aan de veiligheid van de andere Nederlanders, is fors overschreden. De aardgaswinning uit het Groningenveld zal daarom per direkt moeten worden beëindigd.

Hoogachtend,

Verzonden: Donderdag 1 augustus 2019 16:55
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Pariser Platz
Huisnummer: 0
Postcode: 10117
Woonplaats: BERLIN/DEUTSCHLAND
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: EWE Aktiengesellschaft

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Zie uitgebreide reactie in de bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Zie uitgebreide reactie in de bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Zie uitgebreide reactie in de bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zie uitgebreide reactie in de bijlage

Reactie

Zienswijze op het ontwerpvaststellingsbesluit gaswinning Groningen, Nr. 34195, 21 juni 2019

Oldenburg (D), 1 augustus 2019

Management Summary

EWE wordt als Duitse energieleverancier direct geraakt door het ontwerpvaststellingsbesluit gaswinning Groningen. EWE heeft uit solidariteit met Groningen en de Groningers in het verleden diverse maatregelen ten aanzien van een verlaging en versnelde afbouw van haar eigen gasvraag voorgesteld, geïnitieerd en uitgevoerd. Uit recent onderzoek is gebleken dat er in het leveringsgebied van EWE geen verdere maatregelen mogelijk zijn die op korte termijn kunnen bijdragen aan een verdere vermindering van de afhankelijkheid van Groningengas. Kortom: EWE zal minimaal t/m 2027 L-gas uit Nederland nodig hebben.

Nederland is voornemens de afbouw van de productie van gas in Groningen te versnellen en verhoogt het tempo daarvan in zeer kleine tijdsintervallen. Voor de Nederlandse overheid is leveringszekerheid geen absoluut en statisch gegeven meer. EWE begrijpt de nood situatie waarin Nederland en Groningen zich bevinden, maar maakt zich desalniettemin grote zorgen over de leveringszekerheid. EWE heeft twijfels of GTS de rol die haar in dit proces, in het bijzonder als het gaat om Duitsland, wordt toebedeeld, kan vervullen en roept de Nederlandse overheid op om te streven naar:

- i) een beter gecoördineerde afbouw van de L-gas leverrelaties tussen Duitsland en Nederland*
- ii) oprichting van een permanente multilaterale stuurgroep waarin de transmissienetbeheerders en vertegenwoordigers van de regeringen van de betrokken landen regelmatig bijeenkomen*
- iii) meer transparantie door middel van het opzetten van een dataroom waarin een neutrale instantie relevante gegevens en modellen van GTS en anderen voor alle marktdeelnemers beschikbaar maakt*
- iv) behoud van leveringszekerheid als een van de uitgangspunten voor de energietransitie.*

EWE direct belanghebbend

EWE is de oudste exportklant van Gronings gas. De zakelijke relaties van EWE met Nederland gaan terug tot 1962 – het eerste jaar van levering. Het leveringsgebied van EWE in Noordwest-Duitsland aan de grens met Nederland voelt de gevolgen van het stoppen van de gasproductie in Groningen sterk en direct. In totaal moeten meer dan 800.000 gastoestellen (onder andere cv-ketels, keukenvoorzieningen en industriële apparatuur) in het netwerk van EWE worden omgebouwd. Dit betekent dat meer dan 2 miljoen inwoners in het leveringsgebied van EWE door de uitfasering van Gronings gas worden geraakt.

EWE is via de L-gas grensovergang in Oude Statenzijl rechtstreeks aangesloten op het Groningenveld en is daarmee, meer dan andere energieleveranciers, afhankelijk van de productie in het Groninger gasveld. Daarnaast kan EWE niet indirect (*mittelbar*) – zoals via de Open Grid Europe en Thyssengas-grensovergangen in Winterswijk/Vreden, Zevenaar/Elten Tegelen en Haanrade – L-gas uit de Nederlandse stikstofinstallaties importeren. Hiervoor ontbreekt het benodigde leidingennetwerk.

In totaal komt 75 procent van het in het EWE-gebied geleverde L-gas uit Groningen. De overige 25 procent komt uit de sterk dalende Duitse L-gas productie.

Leveringszekerheid niet voldoende gegarandeerd

EWE maakt zich om de volgende redenen grote zorgen om de leveringszekerheid:

- Het leveringsgebied van EWE is alleen via een directe leiding aangesloten op L-gas uit het Groningenveld en is daarom bijzonder gevoelig voor een verlaging van de productievolumes of een volledige productiestop in Groningen;

- EWE ziet geen mogelijkheden om gebruik te maken van andere L-gas bronnen. Nieuwe lange termijn gasleveringscontracten zijn geen marktstandaard meer en de liquiditeit in de L-gas Forwardmarkten is laag;
- EWE vindt het risicovol de leveringszekerheid op 100% capaciteitsbenutting van de stikstofinstallaties te baseren. Als de conversiemogelijkheden slechts een korte periode buiten werking zijn, kan er al schaarste ontstaan;
- Daarnaast staat vertrouwen centraal bij leveringszekerheid. Bij EWE is dit vertrouwen niet meer onbeperkt aanwezig:
 - EWE begrijpt niet op basis van welke informatie GTS het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken en Klimaat in januari 2015 adviseerde om in het kader van die leveringszekerheid 39,4 miljard m3 Gronings gas te produceren, en nu - in het gasjaar 2019/2020 - slechts 15,9 miljard m3 resp. 12,8 miljard m3 aanraadt. EWE vraagt zich af hoe nu 15,9 miljard m3 resp. 12,8 miljard m3 voldoende kan zijn, terwijl er geen significante veranderingen hebben plaatsgevonden in de kaders en omstandigheden – de grote stikstofinstallatie in Zuidbroek moet immers nog worden gerealiseerd en is waarschijnlijk pas in het gasjaar 2022/2023 volledig operationeel;
 - Daarnaast maakt EWE zich zorgen over het feit dat de Nederlandse overheid leveringszekerheid niet meer als absoluut en statisch gegeven beschouwt maar als de uitkomst van een permanente zoektocht om met minder Groningengas te kunnen volstaan. De Nederlandse regering wijzigt daarmee de algemeen geldige definitie van leveringszekerheid, waarin leveringszekerheid wordt gezien als zekerheid op korte, middellange en lange termijn. Dit heeft invloed op het vertrouwen van marktdeelnemers;
- Tot slot is er een gebrek aan transparantie met betrekking tot de verschillende productievolumes en de totstandkoming daarvan. Hoe kan EWE zeker weten dat de aanbeveling van GTS om 12,8 miljard kubieke meter te produceren de vraag niet onderschat en de van EWE gecontracteerde hoeveelheid gas beschikbaar is?

Maatregelen om overstap te versnellen

Door de geografische ligging van haar eigen leveringsgebied ten opzichte van Groningen is EWE zich bewust van de bijzondere situatie in Groningen en heeft EWE uit solidariteit en als voorloper in de discussie al diverse maatregelen ten aanzien van het verlagen van haar eigen gasvraag voorgesteld, geïnitieerd en uitgevoerd:

Versnelling van de marktombouw

Anders dan in Nederland heeft Duitsland besloten om zijn gasvoorziening volledig om te schakelen van L-gas naar H-gas. Dit geldt ook voor alle huishoudens. EWE was oorspronkelijk van plan de volledige omschakeling van zijn marktgebied in 2029 te voltooien. Gezien het feit dat de omstandigheden in Groningen, zeker sinds 2015, sterk zijn gewijzigd en de situatie voor de levering van L-gas daardoor is veranderd, heeft EWE de marktombouw met 2 jaar versneld. Zo worden installaties van grote afnemers versneld omgebouwd naar H-gas. De volledige omschakeling van het verzorgingsgebied van EWE moet nu in 2027 worden voltooid.

Menginstallatie Bunde (D)

Na de aardbeving in Zeerijp in januari 2018 werkten EWE en haar dochteronderneming GTG Nord aan het idee - voortbordurend op een reeds geplande nieuwe H-gasleiding bij de grensovergang in Oude Statenzijl - om de nieuwe H-gasleiding en de bestaande L-gasleiding door middel van een menginstallatie met elkaar te verbinden. In de installatie worden L- en H-gas gemengd in een verhouding van max. 50:50. Hierdoor kan de aankoop van L-gas dat rechtstreeks in het Groningenveld wordt geproduceerd met maximaal 50% dalen. De vraag naar Groningengas wordt daarmee dus gehalveerd. De maatregel is in februari 2018 aangeboden aan minister Wiebes en wordt vermeld op pagina 39 van het "Ontwerpvaststellingsbesluit gaswinning Groningen". De ingebruikname van de maatregel is gepland voor het tweede kwartaal van 2020. De benodigde installatietechniek is besteld en de realisatie is reeds in volle gang.

Stikstofinstallatie Leer (D)

Naast de menginstallatie in Bunde heeft EWE, samen met GTG Nord, destijds ook voorgesteld om in Leer een eigen kleine stikstofinstallatie te bouwen. Dit voorstel werd echter niet goedgekeurd door de Bundesnetzagentur en andere netwerkbeheerders in het marktgebied van GASPOOL.

Geen maatregelen om de vraag naar gas op korte termijn verder terug te dringen

Na de aardbeving in Westerwijtwerd op 22 mei 2019 heeft EWE opnieuw onderzocht of er, en zo ja welke, mogelijkheden zijn om de afhankelijkheid van Groningengas op korte termijn te verminderen of de afbouw te versnellen. Uit het onderzoek is gebleken dat er in het leveringsgebied van EWE geen verdere maatregelen mogelijk zijn die op korte termijn kunnen bijdragen aan een verdere vermindering van de afhankelijkheid van Groningengas.

De marktombouw is complex - EWE zal ombouw tot 2027 voltooien

Zoals verwacht, blijkt de overgang van L-gas naar H-gas in het EWE-leveringsgebied zeer complex te zijn. Tot nu toe zijn er in het EWE-gebied 220.000 gastoestellen geregistreerd, 360.000 huisbezoeken afgelegd en 100.000 gastoestellen omgebouwd. Voor de conversie van één enkel huishouden zijn minstens 2, maar meestal 4, huisbezoeken nodig.

In het EWE-gebied wordt er nu van uitgegaan dat er 25.000 verschillende soorten gastoestellen worden gebruikt. Deze zijn afkomstig van ongeveer 360 verschillende fabrikanten. Niet alle onderdelen zijn direct beschikbaar. Door de marktombouw produceren sommige fabrikanten nu weer reserveonderdelen waarvan de productie oorspronkelijk al was stopgezet. Dit voorbeeld toont aan dat de marktombouw logistiek ongelooflijk ingewikkeld en uitdagend is.

Bovendien is het moeilijk om gekwalificeerd gespecialiseerd personeel te vinden dat ook op lange termijn voor EWE zal werken. Het personeel is in heel Duitsland zeer schaars en er is veel concurrentie op deze markt.

De marktombouw van het leveringsgebied van EWE ligt momenteel op schema. De omschakeling zal naar verwachting nog steeds in 2027 kunnen worden afgerond, maar de beschikbaarheid van personeel en reserveonderdelen zijn essentiële voorwaarden om deze planning vol te kunnen houden.

EWE-gasopslag nabij de grens

EWE heeft aanzienlijke L-gas opslagcapaciteit. De (gevulde) L-gas opslagfaciliteiten van EWE kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het compenseren van seizoensgebonden schommelingen tussen productie en gasvraag. Zij leveren ook de benodigde hoeveelheden/prestaties bij piekbelasting-gevallen, die dan niet als pieken in het Groningenveld hoeven te worden geproduceerd. Omdat de opslagfaciliteiten echter geen gasbron zijn, zijn ze weliswaar niet in staat om het fundamentele probleem van de verminderde Groningse productievolumes op te lossen, maar ze kunnen wel infrastructurele ondersteuning bieden om de gasproductie en de gasvraag beter op elkaar af te stemmen en piekbelastingen op te vangen.

EWE is bereid haar opslagfaciliteiten ten behoeve van een gecoördineerde afbouw van de L-gas leverrelaties tussen Duitsland en Nederland als strategische opslag voor verbetering van de leveringszekerheid beschikbaar te stellen.

Opmerkingen over het gaswinningsbesluit

- Op pagina 2 van het conceptbesluit wijst het ministerie erop dat er momenteel aanvullende maatregelen worden ontwikkeld, zoals de levering van pseudo-L-gas aan de grens bij Oude Statenzijl. Ondanks dat de grensovergang bij Oude Statenzijl direct is verbonden met het EWE-marktgebied, is EWE nog niet geraadpleegd over deze maatregel. Bij gebrek aan deze context is het voor EWE lastig om de vermelde hoeveelheden van 0,8 bcm te begrijpen. Ook is het onduidelijk hoe en wanneer de maatregel technisch zou moeten worden uitgevoerd. Dit gasbesluit moet op 1 oktober 2019 in werking treden en de Tweede Kamer wil zich na het zomerreces, dat op 31 augustus 2019 afloopt, over deze kwestie buigen. EWE gaat ervan uit dat GTS niet vóór die datum met de implementatie zal beginnen. Het zal dus niet mogelijk zijn om de maatregel aan het begin van het gasjaar in werking te stellen. Bovendien wordt er niet duidelijk ingegaan op de relatie tussen de leveringsmaatregel voor pseudo L-gas in Oude Statenzijl en de geplande menginstallatie in Bunde, die op pagina 39 van dit conceptbesluit wordt genoemd (maatregel GTG Nord). *GTS neutraliseert met de levering van pseudo-L-gas in Oude Statenzijl mogelijk het potentieel van de maatregel van GTG Nord.* Levering van pseudo L-Gas bij Oude Statenzijl is voor GTS waarschijnlijk interessanter, omdat het de winstgevendheid van de huidige en toekomstige eigen stikstofinstallaties verbetert. Zoals hierboven beschreven, is GTG Nord bezig met de realisatie van haar maatregel in

Bunde. Voor EWE is het moeilijk te begrijpen dat een argument van economische efficiëntie de impact van de maatregel nu zou kunnen beperken. EWE vraagt zich af waarom GTS de maatregel pseudo L-gas bij Oude Statenzijl niet al na de aardbeving in Zeerijp of eerder heeft voorgesteld. EWE zal de bouw van de menginstallatie in Bunde, zoals met minister Wiebes afgesproken, ondanks de huidige onduidelijkheden, voortzetten en binnenkort voltooien.

- Inzake de rol van GTS, zoals beschreven op p. 5 e.v. van het gaswinningsbesluit, betwijfelt EWE of GTS in staat is de haar toegewezen wettelijke bevoegdheden volledig uit te voeren. Wat betreft de Nederlandse markt heeft GTS natuurlijk een uitstekend overzicht van de situatie, maar als het gaat om de Duitse L-gasvolumes mist GTS de juridische positie om deze op een vergelijkbare manier te kunnen beoordelen als de Nederlandse. In Duitsland zijn er niet slechts één, maar meerdere transmissienetbeheerders. De situatie is daardoor complexer. GTS probeert momenteel de Duitse transmissiesysteembeheerders te raadplegen. Deze consultaties zijn echter veelal te ad hoc. GTS kan haar aannames bovendien nauwelijks baseren op de Duitse netontwikkelingsplannen, die kijken naar Duitse netwerkuitbreiding, aangezien de informatie onvoldoende rekening houdt met de daling van de Groningse gasproductie.

Wensen en voorstellen

- EWE streeft naar een gecoördineerde afbouw van de leverrelaties tussen Duitsland en Nederland op het terrein van L-gas en beëindiging van de gasproductie in Groningen.
- Gezien de steeds lagere productievolumes in Groningen en de snelheid van de verlaging, alsmede het feit dat GTS alleen kan voldoen aan de eisen met betrekking tot de leveringszekerheid in Nederland, is een betere grensoverschrijdende coördinatie nodig. EWE pleit daarom voor de oprichting van een permanente multilaterale stuurgroep waarin de transmissienetbeheerders en vertegenwoordigers van de regeringen van de betrokken landen ten minste één keer per kwartaal - en uiteraard zoveel vaker als nodig - bijeenkomen om de situatie te bespreken.
- EWE roept op tot meer transparantie en pleit daarom voor een dataroom waarin een neutrale instantie relevante gegevens en modellen van GTS en anderen voor alle marktdeelnemers beschikbaar maakt.
- Leveringszekerheid moet, naast betaalbaarheid en duurzaamheid, ook in de toekomst een van de drie pilaren van de energietransitie in Europa zijn.

Contactinformatie

Voor vragen kunt u contact opnemen met

EWE Aktiengesellschaft
 Handelsregister Amtsgericht Oldenburg HRB 33
 Voorzitter Raad van Commissarissen:
 Raad van Bestuur:

EWE Aktiengesellschaft heeft haar hoofdvestiging in Oldenburg (D) en is 100% eigendom van 21 Duitse gemeenten en Landkreise. Meer informatie over EWE vindt u op onze website: www.ewe.de

Verzonden: Vrijdag 2 augustus 2019 17:05
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat: Grote Voort

Huisnummer: 291

Postcode: 8041 BL

Woonplaats: ZWOLLE

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Organisatie

Organisatie: ENGIE

Reactie

Consultation on the draft consent decision of the Dutch Minister of Economic Affairs in respect of gas extraction at Groningen

ENGIE's response paper [Public]

[Contact] ENGIE Energie Nederland NV /

– Regulatory and Public Affairs

August 2, 2019

As a European gas midstreamer, for years, ENGIE has been shipping large quantities of low-calorific gas (L-gas) to Belgium and France on the basis of its long term supply contract with GasTerra, for the supply of 1,8 million of French and Belgian L-gas end-users. Thus, the level of the cap of L-gas production from the Groningen field is of particular relevance for ENGIE. In that respect, ENGIE welcomes the consultation launched by the Dutch Minister of Economic Affairs regarding the Draft Consent Decision. ENGIE supports the efforts to come to a balanced solution regarding the gradual decrease of the Groningen gas field production to zero, in order to preserve the safety of the Groningen population, while ensuring the continuation of supply of gas.

As happens every year now, ENGIE wishes to draw again the attention of the Minister to the fact that part of the L-gas flows from the Netherlands is currently converted into H-gas and is injected into the H-gas network in France. Between October 1, 2016 and July 15, 2019, GRTgaz has already injected a total of 1.1 billion Nm³ of L-gas into its H-gas network¹. ENGIE expects to convert more L-gas in France at the end of the current gas year 2018-2019. These conversions are a direct consequence of ENGIE's oversupply in L-gas from GasTerra. Thus, the size of ENGIE's contract with GasTerra influences the physical off-take of L-gas in France and Belgium.

The oversupply due to GasTerra's contract will dramatically increase in the coming years, notably because of the gradual conversion of L-Gas end-users to H-Gas in France and in Belgium. This growing oversupply will lead to a massive "waste" of L-Gas produced in Netherlands. Such a situation is inconceivable as the Dutch authorities have declared that Groningen gas should be exclusively used as a last resort and for the sole

¹ See GRTGaz website : http://www.smart.grtgaz.com/fr/flux_physiques/Conversion

ENGIE
Global Energy Management
1, place Samuel de Champlain - Faubourg de l'Arche
92030 Paris La Défense cedex France
Tel. +33 (0)1 44 22 00 00
www.engie.com

ENGIE - A public limited company with a share capital of € 2,412,024,000 - Register of Commerce, RCS Nanterre 542 107 651 - VAT FR 13 542 107 651
Corporate headquarters: 1, place Samuel de Champlain - 92400 Courbevoie - France

purpose of ensuring security of supply. The fact that Groningen is used as a marginal L-gas resource implies that any decrease in L-gas off-take has an immediate and direct impact on the Groningen production, thus on the Groningen cap. This analysis is also supported by the Minister of Economic Affairs himself, as he acknowledged, in his letter to the Dutch Parliament dated June 6, 2018, that measures in France for limitation of L to H conversion would decrease Groningen production.

Only an adaptation of ENGIE's contract with GasTerra will eliminate this risk. ENGIE is ready to decrease immediately its L-gas supply contract with GasTerra to the level of its French and Belgian physical needs. If this is done, L to H conversions in France will disappear because they will be no longer needed.

As mentioned in ENGIE's response paper² to the GTS consultation on the assumptions for the determination of the required Groningen production, it seems in the common interest to investigate seriously other measures, such as the decrease of ENGIE's L-gas supply contract and the use of the Belgian conversion facility, which would allow a similar decrease of the production from Groningen as the use of the Norg working gas volume or the disconnection of more Dutch industrial off-takers.

Once again, given the serious events in the Groningen area over the last years, ENGIE is surprised that the proposed Groningen cap does not take into account the existing levers, in France and Belgium.

² See ENGIE's response paper in appendix, dated 10 July 2019

APPENDIX

Consultation on the assumptions for the determination of the required Groningen production

ENGIE's response paper [Public]

[Contact] ENGIE Energie Nederland NV /

– Regulatory and Public Affairs

July 10, 2019

As a European gas midstreamer, for years, ENGIE has been shipping large quantities of low-calorific gas (L-gas) to Belgium and France on the basis of its long term supply contract with GasTerra, for the supply of 1,8 million of French and Belgian L-gas end-users. Thus, the level of the cap of L-gas production from the Groningen field is of particular relevance for ENGIE. In this regard, ENGIE thanks GTS for launching a consultation prior to its advice to the Dutch Minister.

First, ENGIE wishes to make some **comments on the assumptions made by GTS related to the L-gas exports** to France and Belgium. GTS assumes, for all scenarios, and for the three countries (France, Belgium and Germany together), a constant L-gas export reduction of 10% per year. This constant reduction of 10% per year does not seem accurate to ENGIE for the following reasons:

- In France and Belgium, it is clear today that the pace of the end-user conversion from L-gas consumption to H-gas consumption is not planned to be linear but rather to be done in several steps: first, a test period, then a ramp-up period followed by a roughly constant pace of conversion and, finally, a ramp-down period³. In particular, in Belgium, the end of the conversion of Brussels in 2023 will lead in 2024 to a reduction by two of the number of L-gas end-users converted per year, before another increase of the pace of conversion takes place in 2026.
- Since the yearly end-user conversion is not planned to be linear, consequently, the quantities of L-gas needed for supply to France and/or Belgium during a cold winter will not decrease linearly either. It should also be mentioned that the profile of the required exports during winter will increase as a consequence of the conversion from L-gas to H-gas of the (currently) L-gas storage in France, Sédiane B.

³ See report from E-Cube, prepared upon request of the French Energy Regulator CRE, *Projet Tulipe Etude Technico-economique*, dated March 2018, in particular Figure 3 p. 29 (France) and Figure 49 p.168 (Belgium). Source: <https://www.cre.fr/Documents/Deliberations/Avis/conversion-zone-nord-de-la-france-gaz-h>

- Finally, and most importantly, GTS does not consider the impact of the contractual L-gas flows to France and Belgium. The size of ENGIE's contract with GasTerra influences the physical offtake of L-gas in France and Belgium. ENGIE's contract is oversized; and this oversupply will increase in the coming years, notably because of the gradual conversion of L-gas end-users to H-gas in France and in Belgium. This oversupply will prompt ENGIE to convert part of the L-gas flows from the Netherlands into H-gas in France. Between October 1, 2016 and July 7, 2019, GRTgaz has already injected a total of 1.1 billion Nm³ of L-gas into its H-gas network, and this will increase in the future. The impact of this necessary conversion must be considered by GTS when assessing the exports to France and Belgium.

As a reminder, as proposed multiple times since 2016, ENGIE is ready to decrease immediately its L-gas supply contract with GasTerra to the level of its French and Belgian physical needs.

Secondly, ENGIE notes that the **proposal by GTS to increase nitrogen utilization to 100% is confusing**:

- The 100% target used by GTS seems misleading: it refers only to two facilities, Ommen and Wieringermeer, which represent roughly 360 000 m³/h of nitrogen, while in reality GTS uses 627 000 m³/h of nitrogen in total when the facilities Pernis, base load Heiligerlee and Cavern Heiligerlee are also considered. With this way of calculating the use of nitrogen, the nitrogen utilization rate is often higher than 100% and can actually reach a maximum of 174% (or slightly lower if GTS's reserve use is taken into account).
- In that context, it is not clear for ENGIE why 100% (and not a higher number) is used as a target. On its website, GTS defines the "normal usage"⁴ of nitrogen between 0 and 427 000m³/h, which seems to mean that GTS is considering four facilities: Ommen, Wieringermeer, Pernis and base load Heiligerlee. This "normal usage" represents a nitrogen utilization rate of 119%. Furthermore, the monthly averages of 106% and 109%, with daily peaks above 119%, were achieved in the past.
- According to GTS, a higher use of nitrogen could put some pressure on the no-quality gas market in the Netherlands and may trigger an additional need of flow orders by GTS. On this point, ENGIE thinks that the balancing mechanism which enables the merger between H and L-gas should be fully transparent: *i.e.* provide for clear procedures regulating flow orders and establish corresponding financial compensation enabling all relevant market players to intervene in equal conditions. ENGIE also believes that a market-based mechanism where GTS would contract from third parties extra storage capacities to balance its network can be a solution and can avoid the need for flow orders, which are a restriction of the use of contracted capacities by shippers.

In the current market conditions, ENGIE does not see an operational issue to increase nitrogen utilization to 100% for the year 2019/2020. On the basis of the information provided and the assumptions explained above, ENGIE believes a further reduction of the L-gas production from the Groningen field to 12.8bcm is possible for the year 2019/2020, without a major impact on the gas market.

About the **additional measure to use 1bcm of working gas volume of Norg** to supply the market, ENGIE believes this measure must be carefully investigated with the SodM to assess how the seasonal fluctuations could affect the Groningen field. Moreover, it seems in the common interest to investigate seriously other measures which would allow a similar decrease of the production from Groningen as the use of the Norg

⁴ See the « Nitrogen meter » on GTS website. Source: <https://www.gasunietransportservices.nl/en/network-operations/transportinformation/crnc-dashboard>

working gas volume, such as the decrease of ENGIE's L-gas supply contract and the use of the Belgian conversion facility.

Finally, **some other important topics are missing in GTS study:**

- ENGIE notices that the baseload conversion firm service⁵ that Fluxys is ready to propose to shippers in Belgium on a yearly basis⁶ and which could represent 0.9 billion Nm³ of pseudo L-gas generated from nitrogen plant at Lillo is not considered by GTS. Considering that this asset is already built and available, using it is clearly more efficient than building a new facility in the Netherlands.
- The impact on the tariff of the measures proposed by GTS is absent from the consultation, and ENGIE notes that certain measure will have an impact on the GTS tariff whereas other measures would have a lower or no impact. ENGIE calls for transparency from GTS concerning this point and the selection of one measure over another.

More generally, ENGIE supports the efforts to come to a balanced solution regarding the gradual decrease of the Groningen gas field production to zero, in order to preserve the safety of the Groningen population, while ensuring the continuation of supply of gas.

⁵ Source: Fluxys – Transmission Programme – Service Offer Description - § 3.6 Gas quality conversion service H <> L, https://www.fluxys.com/belgium/en/Services/Transmission/Contract/~media/Files/Services/Transmission/TermsConditions/Version20151029/Fluxys_TransmissionProgramme_EN_20151029.ashx

⁶ Source: Fluxys – Access Code for Transmission – Annex C.3 - § 5. Quality Conversion H<>L (based on document approved by CREG on 26 April 2018), https://www.fluxys.com/belgium/en/services/transmission/contract/~media/Files/Services/Transmission/TermsConditions/Version20180426/ACT_Full_PLANC_EN_Approved.ashx

Verzonden: Zaterdag 3 augustus 2019 21:13
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Het ontwerpbesluit is gebaseerd op deels onjuiste en onvolledige gegevens betreffende de dreiging en de risico's die uitgaan van de gaswinning. Deze risico's werden in het verleden en worden ook in het huidige ontwerpbesluit in hoge mate onderschat.

De partij die deze dreigingsanalyses opstelt en uitvoert, de NAM, weigert nog steeds om openlijk te erkennen dat schade die aan huizen is toegebracht, is veroorzaakt door de gevolgen van gaswinning, ook wanneer dit logisch gesproken aannemelijk gemaakt wordt in arbitrazaken of rechtszaken. De door de NAM uitgevoerde dreigingsanalyses zijn daarmee onjuist, onvolledig en onbetrouwbaar, en slechts gericht op economisch eigenbelang of het belang van de Nederlandse overheid.

De partij die mede verantwoordelijk is voor de metingen van de magnitude van de aardbeving, de grondversnelling en de grondsnelheden die het gevolg zijn van aardbevingen, het KNMI, heeft in het afgelopen jaar laten zien dat zij metingen niet juist uitvoeren. Meetgegevens van het KNMI zijn dan ook onjuist en daarmee ongeschikt. Deze gegevens kunnen en mogen niet als basis worden gebruikt voor het uitvoeren van dreigingsanalyses.

Als gevolg van bovengenoemde punten is de kans op schade aan eigendommen van inwoners van de provincie Groningen veel groter dan waar het ontwerpbesluit van uitgaat. Dat leidt tot meer eigendommen met schade dan verwacht, grotere schade aan eigendommen dan verwacht en een grotere kans op overlijden als gevolg van bevingen dan de 10-4 kans die tijdelijk voor de provincie Groningen als acceptabel wordt aangenomen.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De belangen van de inwoners van de provincie Groningen worden niet naar behoren meegewogen in het ontwerpbesluit.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, in het voorjaar van 2019 is mijn huis (vrijstaand, bouwjaar 2001, gemeente Groningen) gerepareerd. Gedurende deze reparatie hebben wij 7 weken in tijdelijke huisvesting gewoond. De NAM heeft de reparatiekosten grotendeels betaald, maar weigert ook na 4 jaar

procederen schriftelijk te erkennen dat de schade door hen is veroorzaakt. Het hele proces, dat 4 jaar heeft geduurd na de eerste schademelding in april 2015, heeft grote invloed gehad op het welzijn van mij en mijn gezinsleden. Wij wensen een dergelijk traject niet nogmaals mee te moeten maken, en de kans daarop is aanwezig indien de gaswinning wordt voortgezet.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Geen enkel huis in de provincie Groningen dat is ontworpen of gebouwd voor plusminus 2016, is ontworpen of gebouwd met het idee dat het bewegingen als gevolg van aardbevingen moet kunnen doorstaan. In principe zijn daarmee ALLE huizen in Groningen gevoelig voor schade door aardbevingen. De schade aan woningen als gevolg van aardbevingen is veel groter en veel wijder verbreid dan de Nederlandse overheid onderkent (of wil onderkennen). Door de NAM en de Nederlandse overheid is er voor miljarden aan privé eigendom vernield. Het enige juiste besluit is dan ook om per direct te stoppen met de gaswinning in het Groningenveld.

Reactie

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 00:17
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Leveringsveiligheid gaat nog steeds voor onze veiligheid.

Wiebes blijft beweren dat dit niet zo is. Dat is onjuist.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De gaswinning moet per direct naar nul

Er zijn genoeg mogelijkheden om dat te doen. Echter is geld nog steeds belangrijker dan onze veiligheid.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ons huis is helemaal kapot door de aardbevingen. Al 5,5 jaar vechten wij voor ons recht op schade vergoeding.

Ondertussen gaat de gaswinning door en staat ons huis tussen de stutten geklemd om overeind te blijven bij een zware beving.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We worden als wingewest uitgebuit.

Onze veiligheid is ondergeschikt aan alle andere belangen van de rest van Nederland.

Reactie

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 08:31
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres: stgewoonbijzonder@gmail.com
 Als: Organisatie
 Organisatie: Stichting KindH
 Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Er staat in dat er veel te veel gas wordt gewonnen. Economisch belang voor veiligheid

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Veiligheid bewoners en met name kleine kinderen/peuters en kinderdagverblijven, gehandicapten in scholen worden zwaar in hun veiligheid aangetast.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Prive met zevmb dochter en 3 andere kinderen zeer onveilig. St KindH kan geen veiligheid bieden aan peuters, kinderen en gehandicapte kinderen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het continue bewust laten voortduren van een zeer onveilige situatie voor vele groepen kwetsbare mensen ondanks vele waarschuwingen van andere partijen is verschrikkelijk.

Reactie

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 13:20
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Eigen Initiatief NCG
Mede namens: Vele inwoners van Appingedam en 200 deelnemers aan Heft in eigen Hand en Eigen Initiatief.

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Jazeker

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De fysieke schade door wonen in een huis wat al sinds 2014 op de nominatie van sloop staat vlg CVW, wonen in vochtig en schimmelig huis waardoor COPD en astma Reuma verergeren. Daardoor PTSS door stress vanwege de onzekerheid en steeds doorverwijzen naar andere instanties.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Dit huis is door mij niet meer te bewonen, gevaar van verergering chronische ziekte. Sloop zou beginnen in 2015 tot uitgesteld laatste datum na strat Eigen Initiatief maart 2018 steeds uitgesteld met 3 maanden nu 1 jaar juli 2020

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ik kan hier niet meer een winter wonen. Scheuren in fundering optrekkend vocht water in de kelder ziekte schimmel! Op korte termijn verhuizen en de toezegde vergoeding van € 650 per week moet onmiddellijk ingaan.

Reactie

Geachte mevrouw, mijnheer, hierbij ontvangt u de onderbouwing voor de Zienswijze ivm aardbevingschade die ik u heb gestuurd. Deze kon ik niet als bestand meesturen..

Dit valt ook onder VWS de complexe situatie is ontstaan door de chronische medische beperkingen die verergerd. Door de weinig zorg sinds de transitie in 2015.

Moet langer zelfstandig thuis blijven wonen terwijl er geen adequate zorg is doordat Zorgverzekeraar en WMO de verantwoordelijkheid op elkaar afschuiven. Genoodzaakt om gerechtelijke procedures te voeren..voor WLZ.

Het huis staat sinds 2014 op de nominatie voor sloop. Daarom kan het niet aangepast worden. Het is een ramp!

Graag uw aandacht hiervoor, vriendelijke groet,

----- Forwarded message -----

Van:

Date: do 1 aug. 2019 11:05

Subject: Fwd: URGENT Vervanging woning . KLACHT ziek door
schimmelig vochtig huis. Ter info

To:

----- Forwarded message -----

Van:

Date: ma 29 jul. 2019 15:28

Subject: URGENT Vervanging woning . KLACHT ziek door
schimmelig vochtig huis.

To: <secretariaatcdk@provinciegroningen.nl>

Graag zsm contact!

----- Forwarded message -----

Van:

Date: ma 29 jul. 2019 14:49

Subject: Re: Vervanging woning . KLACHT ziek door schimmelig
vochtig huis.

To:

Geachte mevrouw , ik kan hier niet langer wonen vanaf 2014 zouden al maatregelen worden genomen. O.a. isolatie vloerverwarming enz. inmiddels is het huis onbewoonbaar voor mij omdat er door scheuren in de fundering en kelder vocht optrekt alles schimmelig wordt.

Er is ons eerst door het CVW en later NCG steeds verzekerd, niets te doen omdat alles weer vervangen zou worden door versterking. Dat zou al in 2015 gebeuren. Inmiddels zijn we 5 jaar verder is mijn toestand verergerd door vocht en schimmel in de woning.

Mag dat zomaar iemand sinds 2014 in de steek laten, steeds beloven dat er zsm wat aan het huis gedaan wordt?

Mij steeds zeker laten worden? Ik ben nu 3 weken op een zorgboot (de enige plek waar ik goed verzorgd kon worden door mijn eigen hulpverleners) geweest en voelde mij veel beter.

Vanaf mijn thuiskomst wordt ik weer veel benauwder door de schimmelinfectie. Ademhalingsproblemen en hartkrampen. Angina Pectoris.

Zou u aub actie willen ondernemen? Dit kan echt niet langer. Het is een praktisch probleem veroorzaakt door aardbevingschade met vergaande fysieke en psychische gevolgen.

Oplossing financiële bijdrage voor passend verblijf op zorgboot in afwachting van hervatting "beloofde versterking nieuwbouw", van de woning sinds 2014!

Nu sinds 2017 via Eigen Initiatief weer beloofd start juli 2019 nu weer uitgesteld tot 2de kwartaal 2020.

Hier moet NU iets gebeuren!

In afwachting van uw reactie, vriendelijke groet mevr

Op ma 29 jul. 2019 13:45 schreef

Dag mevrouw

Vanwege de vakantie een late reactie.

Helaas kan ik u niet helpen.

Ik wil u hiervoor verwijzen naar de brief met het besluit die u van de Commissie Bijzondere Situaties (maart 2017) heeft ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

Van:

Verzonden: zondag 7 juli 2019 16:04

Aan:

Onderwerp: Vervanging woning

Geachte mevr. ik heb eerder contact met u gehad.

Nu wordt de situatie thuis onhoudbaar. Ik kan niet meer verzorgd worden omdat het huis niet verder aangepast kan worden sinds 2015. Ivm versterkingsplannen CVW inmiddels is het duidelijk via NCG dat het gesloopt moet worden.

Kunt u mij helpen, zie bijgaande mail met oplossing.

In afwachting van uw reactie, vriendelijke groet, mevr.

----- Forwarded message -----

Van:

Date: zo 7 jul. 2019 14:43

Subject: Re: Zorghotel/Zorgboot! Vervanging woning

To:

Dag , het laatste plan was voor deze bouwvak 2019 een begin te maken ! De sloop moet zsm, pas dan kan ook de buitenmuur (die loopt schuin tov goed berekend worden voor de versterking.

Ik kan daar niet nog een winter wonen het is veel te vochtig door de scheuren in de fundering vanwege aardbevingen en het optrekkende vocht in de gevels. Er valt niet meer tegenop te stoken. De afgelopen winter was het energieverbruik 18.000 KW.

Het begon met 7000 in 2012 en elk jaar werd het meer omdat de vloer in de kamer steenkoud en veel te vochtig is ook de kelder loopt steeds weer water in. Vocht en schimmel is gevaarlijk bij Reuma en COPD.

2012 de kelder was kurkdroog. In 2017 leeg laten pompen nu staat er weer een laag water in dat is ziekmakend.

2013 zou de aanbouw voor mijn kamer met rolstoeltorgankelijk toilet douche gerealiseerd worden.

Dan was de woonkamer de logeerkamer geworden. Toen kon dat niet vanwege verzakking achtergevel.

2014 nieuw plan: vloerverwarming in de woonkamer aan laten leggen gelijkvloers maken, beter isoleren en bovenverdieping voor verbouwen brandvrije vloer enz.

Dat kon allemaal niet omdat in 2014 door CVW al bedreigd werd met versterking of sloop.

Het is nu onbewoonbaar voor mij te koud en te vochtig.

De oplossing is nu gevonden:

Een Zorgboot ZEER AARDBEVINGBESTENDIG die we nu al in gebruik kunnen nemen, alles is aan boord voor mij extra wc-tje

Verstelbaar bed.

Enz...mijn rolstoel kan op het achterdek dat wordt dan nog overdekt zodat ik daar ook kan zitten. Er is centrale verwarming beter toegankelijke douche.

2015 eerste gesprekken met CVW over beveiliging en versterking of nieuwbouw.

2016 eerste meting door Arup

Oktober 2017 zijn we begonnen met "Heft in Eigen Hand", later heette dat "Eigen Initiatief".

November 2017 Begin: opmeten constructieberekening voor versterking.

Maart 2018 programma voor berekening zou dan klaar zijn uitgesteld tot..

Juni 2018 dan zou het doorrekeningsprogramma klaar zijn.

Oktober 2018 programma gereed?

Maart 2019 zou alles aangevraagd en opgemeten en doorgerekend zijn van het voorhuis dat pas versterkt kan worden als gesloopt is.

Juli 2019 zou dat klaar zijn, voor de bouwvak-vakantie!

Nu wordt dat weer een jaar uitgesteld. Dat kan niet meer.

Juli 2015 heeft het CVW heeft al beloofd dat ik evt. naar een Zorghotel zou kunnen. "Want de NAM betaald wel"!

Ik kan niet meer goed verzorgd worden in dit huis.

Die onzekerheid kan ik psychisch niet langer verdragen vanaf 2014 kan het huis niet verder aangepast worden voor comfort (vloerverwarming isolatie) en verzorging, bijv, douche niet rolstoeltoegankelijk gemaakt worden terwijl ik steeds meer zorg afhankelijker wordt.

Dit kan zo niet langer is fysiek onmogelijk.

De kosten van het Zorghotel zijn veel hoger,

Zorgappartement locatie Zelhem € 158,00 per dag

Dat zijn alleen verblijfskosten, die moeten betaald worden + extra bijdrage voor de verzorging omdat ik geen WLZ 24 uren zorg indicatie heb wordt dat niet vergoedt.

We weten niet hoelang ik daar moet zijn in een vreemde omgeving.

Het dichtstbijzijnde kleinschalige zorghotel is in Friesland vlakbij Akkrum Boansterhiem, niet in Groningen of Drenthe.

Ze hebben een wachtlijst zelfde prijs maar omdat ik geen WLZ indicatie heb moet er ook voor de zorg extra betaald worden.

Tijdelijk verblijf is mogelijk vanaf € 135,00 per etmaal voor een zorghotelkamer en € 175,00 per etmaal voor een ingericht appartement. Verblijft u middels een Eerste Lijns Verblijf indicatie da betaalt u €55,00 servicekosten per dag + zorgkosten

- Persoonlijke Verzorging – basis € 50,00 per uur
- Verpleging – basis € 75,00 per uur
- Begeleiding – individueel € 55,00 per uur.

Op de zorgboot kan ik via PGB door eigen mensen verzorgd worden net als nu.

Wil je misschien overleggen of de vergoeding kan ingaan per 1 september 2019?

Ik kan niet "zomaar" naar een Zorghotel of verpleeghuis want geen 24 uren zorg indicatie.

De Leyhoeve in Groningen wil mij niet aannemen omdat ik te zware ZORG nodig heb zij nemen alleen demente mensen met lichte verzorging aan.

In afwachting van jouw reactie vriendelijke groet,

Op zo 7 jul. 2019 11:41 schreef

Hallo

Ben je al verhuisd dan?

Ik kan in dit stadium geen extra financiering krijgen voor een onveilig huis.

Nagenoeg alle huizen in het aardbevingsgebied zijn min of meer onveilig en moeten versterkt worden.

Is het zorghotel aardbevingsbestendig dan?

Ik neem nog wel even contact met je op.

Je loopt wel erg ver voor de muziek uit op deze manier.

Het eerste wat in de planning zit is dat ik samen met de constructeur door de woning van Jans en Anthon moet om

Een goed beeld van de te nemen maatregelen in het kader van de versterking te vormen. Ik ben bang dat dit niet meer voor de bouwvak vakantie gaat gebeuren.

Indien dat helemaal is uitgewerkt, komt de aannemer op het toneel en moet een calculatie maken. Voordat dit helemaal rond is en de kosten bekend, schat ik in

Dat het einde van dit jaar is.

Na de budgetaanvraag en aanvraag omgevingsvergunning en eventuele tijdelijke huisvesting enz enz , kunnen we pas aan de versterkingswerkzaamheden beginnen.

Denk 2e kwartaal 2020.

Vriendelijke groeten,

Bouwbegeleider Eigen initiatief (Heft in eigen Hand)

Specialist energie

Team Versterken/Gebiedsgerichte aanpak

Nationaal Coördinator Groningen

Paterswoldseweg 1 | 9726 BA Groningen

Postbus 3006 | 9701 DA Groningen

www.nationaalcoordinatorgroningen.nl

De NCG is een samenwerking van twaalf Groninger gemeenten, provincie Groningen en Rijk.

Afwezig op vrijdagmiddag

Van:

Verzonden: donderdag 4 juli 2019 09:53

Aan:

Onderwerp: Zorghotel

Dag [redacted] ik ben nog op de Zorgboot, ik voel me hier veel veiliger. Deze kan voor veel langere tijd gehuurd worden als vervangende huisvesting!

Hoe is het met contact met de Gemeente en sloop vergunningsaanvraag?

Is toch binnen 6 weken? Dan kun je ook pas zien hoe het andere huis versterkt moet worden brandmuur enz..

Is het mogelijk om spoedig vergoeding kosten tijdelijke huisvesting te gaan krijgen vanwege onveilig huis wat gesloopt moet worden en steeds nieuwe aardbevingen?

Kun jij dat aanvragen nu er een goed alternatief is?

In afwachting van jouw reactie, vriendelijke groet,

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Gaswinning Groningen

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

03 AUG 2019

Siddeburen, 2 augustus 2019

Betreft ; ontwerp vaststellingsbesluit gaswinning Groningen

Geachte heer Wiebes,

Hierbij geven wij, *[naam]*, onze zienswijze aangaande het ontwerp vaststellingsbesluit gaswinning Groningen (hierna ontwerp besluit), zoals weergegeven in de Staatscourant van 21 juni (nr.34195)

Aangaande de openbare voorbereidingsprocedure voldoet de Minister niet aan artikel 52 van de Mijnbouwwet en afdeling 3.4 van de Algemene Wet bestuursrecht.

De ramingen van GTS, verantwoordelijk voor de hoeveelheden, wat onder de noemer van leveringszekerheid wordt vertaald Voldoet niet aan de definitie van adviseur, zoals in de wet is omschreven. Tevens worden de ramingen, niet beïnvloed door wettelijke verplichte vergunningen. Die verplicht zijn voor een mijnbouwwerk.

Artikel 3:5

- In deze afdeling wordt verstaan onder adviseur: een persoon of college, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

Het gevolg is dat de raming van GTS niet als richtlijn, ten aanzien van leverzekerheid versus veiligheid mogen mee worden gewogen. Met andere woorden de wettelijke voorschrift ontbreekt in de motivering van het besluit.

In het besluit wordt het advies van een wettelijk adviseur, aangaande de hoeveelheden en veiligheid niet voldoende gemotiveerd door de minister, waarom het advies niet wordt meegenomen in het besluit.

De minister heeft niet gemotiveerd waarom de reeds bestaande kennis bij de overheid van bodemdaling niet in het besluit is meegenomen.

De minister heeft niet getoetst, voortgaande aan het ontwerpbesluit of de mijnbouwwrken de verplicht en noodzakelijke vergunning bezitten, om de gewenste hoeveelheid gas te exploiteren

De minister heeft enkel een door hem samengestelde samenvatting van het besluit openbaar gemaakt. De toevoeging van "publiekelijk" samenvatting suggereert dat de er delen, wellicht vitale delen, van het besluit niet openbaar zijn.

Het bestuursorgaan legt het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage. 2. Artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur is van overeenkomstige toepassing. Indien op grond daarvan bepaalde stukken niet ter inzage worden gelegd, wordt daarvan mededeling gedaan.

Door enkel een publiekelijk samenvatting openbaar te maken en niet het volledige besluit voldoet de minister niet aan de vereisten van de beginselen van behoorlijk bestuur en de negeert de wetgeving aan gaande het openbaar maken van het besluit.

In de inzicht van de minister is er met ingang van 1 januari zijn alle wettelijke bepalingen in werking getreden die nodig zijn om voor het gasjaar 2019-2020 een besluit te nemen op basis van het nieuwe wettelijke stelsel.

De minister benadrukt dat de noodzakelijkheid van de wetwijziging (pagina 4), doch is de wetwijziging overbodig aangaande het geen de minister benadrukt door een instemmingsbesluit met daaraan verbonden voorschrift heeft een gelijkwaardige uitwerking dan de wettelijke basis van het huidige ontwerp- besluit .

Daarmede voldoet de onderliggende wetgeving, hetgeen deze besluit mogelijk maakt niet aan niet aan de kwaliteitseisen van een Wet.

- voldoen aan hogere nationale en internationale wetten, zoals de Grondwet, Europese wetgeving of internationale verdragen;
- effect hebben (en geen onbedoelde bijeffecten hebben);
- uit te voeren zijn;
- te handhaven zijn;
- te controleren zijn, en te handhaven zijn, door de toezichthouders;

- te toetsen zijn door rechters;
- een duidelijke beschrijving hebben over het doel;
- eenvoudig zijn.

Ondanks de toezeggingen van de minister in de media ten aanzien van het onderliggende wet, Wijziging van de Gaswet en van de Mijnbouwwet betreffende het minimaliseren van de gaswinning uit het Groningenveld (daarnaar Minimalisering), aangaande het ontwerp-besluit. Zal het er niet toe leiden om de risico's voor de bewoners zo snel mogelijk en zo veel mogelijk te beperken. Daarmede voldoet het ontwerp- besluit niet aan de vereisten van artikel 2 van het EVRM. Uit artikel 2 vloeit de verplichting voort om passende maatregelen te nemen, om de levens te beschermen. Verder verplicht artikel 2 EVRM er toe dat met het oog op deze risico's moet worden voorzien in een effectief wettelijke bestuurlijke kader. Het geen nu niet aan de order is door het niet uitvoeren van de verplichtingen aangaande de technische veranderingen, die in het verleden en in de toekomst zullen plaatsvinden. En enkel genoeg te nemen met wederom niet in kaart brengen, en mee ten nemen in het besluit van de recente , in opdracht van de Staat vergaarde informatie aangaande de bodemdaling.

De kans op schade is afhankelijk van meerdere factoren. Nu het Groningenveld in de laatste fase van de gaswinning is beland, met als gevolg dat de productietechniek daarop is aangepast. Is het niet onaannemelijk dat de bovengrond daarop schadelijk reageert. Daarmee is het reëel, dat met het huidige productiefilosofie betreffende de gevolgschade grote onzekerheden blijven bestaan. De minister is niet open of heeft naar gelaten volledig te onderzoeken over de oorzaken en effecten relatie aangaande de blootgestelde risico. De minster heeft kritisch instrumenten en aanbeveling niet meegenomen is zijn overwegingen aangaande de balans van leveringszekerheid en veiligheid.

De plaatsgebonden risico is mede afhankelijk van de hoeveelheid en tijdsduur van de gaswinning

Volgens de minster zal een afnemende productie in de tijdsduur leiden tot een afnemende schade kans. Helaas creëert de minster hier een verkeerd beeld. Lokaal in het, oosten en zuiden, neemt de gaswinning toe en zal dan ook leiden tot schade. Doordat het zuiden van het veld van een andere karakter is, kunnen de negatieve gevolgen zich anders manifesteren. Door een keuze te maken door een snelle toetsing van een periodieke risicoanalyse is enkel de "techniek" vastgesteld, maar de inhoud blijft variabel. En het beroep van de Nam van 2017. Geeft de Nam duidelijk weer dat het indicatie zijn, en niet vaste waarden hetgeen de onderzoeken produceren. Het is zeer onjuist om aan te geven dat een boerderij met schuur niet eerder in beeld was als verzwakte gebouw. In de eerste rapporten kwam het zeer duidelijk naar voren. Daarmede mag geconcludeerd worden dat de motivatie van de minister onzorgvuldig is aan gaande het ontwerp –vaststellingsbesluit.

Tevens luidt de komende productiefilosofie een experimentele fase van productie proces is. Op de huidige productiefilosofie kan op ervaring geen beroep worden gedaan, en ieder uitspraak over de kansen op risico heeft dus een puur speculatieve karakter . onzekere risico dienen zich vaak aan bij nieuwe technologie, zoals de Long Term Project. En geen restricties op de milieuvergunningen en een uitgedunde meet en regel protocol

De tijdsduur van de productie van het Groningenveld is voor onbepaalde tijd, vanuit het akkoord op hoofdlijnen wordt de tijdsduur van de gaswinning als volgt omschreven;

Artikel 3 Besluitvorming over de productie van Groningen gas

"3.2 Partijen hebben als aanname voor dit akkoord genomen dat de gaswinning uit het Groningenveld word afgebouwd conform het basispad van het kabinet in een gemiddeld jaar uit

voorgenoemde kamerbrief met een zekere marge en dat de beëindigen van de gaswinning uit het Groningenveld plaatsvindt tussen 2028 en 2035. Wanneer de gaswinning uit het Groningenveld lager wordt dan 12 miljard M³ per jaar zullen Partijen te goede trouw:"

In het wet Minimalisering is er een opening ten aanzien van de belanghebbenden opgenomen. De opening kan een verlenging van de tijdsduur , op basis van economische activiteiten genereren , hetgeen niet in lijn is met de geest van de wet.

"Voordat de Minister de operationele strategie vaststelt, legt hij de voorgestelde operationele strategie van de vergunninghouder ook voor advies voor aan de betrokken lagere overheden (artikel 52d, vijfde lid) en aan de Mijnraad (artikel 105, derde lid, onderdeel d). Daarnaast is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing, zodat een ieder een zienswijze kan indienen."

Gezien het wet Minimalisering niet overeenkomstig is aan het beleid van de Kleine Velden. Is het denkbaar dat belanghebbende, gasvelden met een hoge PE waarde en LNG gas, belang hebben in de toegang tot het laag calorische gasnet. Met andere woorden in de operationele strategie zijn ook de exploitanten van het Kleine Velden beleid belanghebbende. En kunnen juridische het Groningse gas af dwingen.

In het ontwerp –besluit en daarmee de onderliggende wijziging van de Gas- en Mijnbouwwet, omschrijft de minster het als een maatschappelijk belang om de eindafnemers te voorzien van de benodigde hoeveelheid geschikte gas (er is geen kwaliteitsnorm aan het gas toegevoegd). De minster probeert een beeld te scheppen, dat bij de huidige hoeveelheden, enkel aan de leveringszekerheid kan worden voldaan, in de behoefte van afnemer van laagcalorische gas, en dat het Groningen gas enkel als sluitpost aan deze behoefte zal worden ingezet. Met andere woorden eerste L-gas met toevoeging van verrijkte H- gas, en daarnaar G-gas

De minster claimt het gerechtvaardigd om vanuit deze definitie voortgang van schade, materieel en immaterieel, te continueren. Door afbreuk te doen aan de Rechten van de Mens, aangaande toegang tot het recht. En door de aanbevelingen van het hooglerarenpanel betreft de interpretatie van de veiligheidsnormen in het berekeningswijze van het risico. Kan ik als gedupeerde, met volle overtuiging uit spreken van de onrechtvaardige balans. De uitleg van de minister om twee tegenpolen aangaande de belangen gelijkwaardig te benaderen, en uit te voeren heeft de minster onvoldoende gemotiveerd, en als belanghebbende is mijn situatie, onverlet de hoeveel tijd, kritische te noemen.

Nu de minster voortgang verlangt , op de onrechtmatig grondslag van een ongedefinieerde term van maatschappelijk belang. Is het gerechtvaardigd dat ook andere economische activiteiten van de leden van het Gasgebouw zich moeten conformeren aan het "maatschappelijk belang" en daarmee verbonden consequenties die het voortbrengt als gevolg van natuurlijke krachten en wetgeving. Immers het is gebleken uit de twee rapporten van het Onderzoeksraad voor Veiligheid dat de Staat maar ook de Staat onzorgvuldig heeft gehandeld. Verder wordt in het rapport duidelijk het ongewisse aangetoond van de verantwoordelijke van bodemdaling. En als gevolg motiveert de minster onvoldoende de effecten van bodemdaling aangaande de veiligheid. (Aardbevingsrisico's in Groningen 18 maart 2015/Stand van zaken opvolging aanbevelingen 13 april 2017¹).

(¹ www.onderzoeksraad.nl)

Daarmede is het rechtmatig om aanspraak te maken op de beëindiging van alle omgevingsinvloeden die een uitwerking hebben op de hoeveelheid én de fluctualiteit van het delven van het Groningenveld .

De vitale functie van de netbeheerder

Op grond van artikel negen , tweede lid , van richtlijn 2009/73 mag de netbeheerder van het landelijk gastransportnet geen controle uitoefenen over een onderneming die actief is of het gebied van productie (en handel en levering van gas)

De Autoriteit Consument en Markt heeft de mogelijkheid om beleidsregels vast te stellen en daarmede ook grenzen te stellen de toelaatbaarheid van de invoeding van gas uit bijvoorbeeld kleine velden of de Norskvelden van Shell. Deze aanspraak wijkt af van het huidige beleid dat er op gericht is te bevorderen dat alle kleine velden worden ingepast, ook die met afwijkende gaskwaliteit.

Het is unfair dat de minister de Autoriteit Consument en Markt opdracht geeft om beleid vast te stellen over de wijze waarop de kosten van de bouw van een stikstoffabriek door de netbeheerder kunnen worden terugverdient. De gedupeerden moeten de kosten dragen van het “maatschappelijke belangen , terwijl de netbeheerder zijn kosten mag terugverdienen. Het geeft wel uitleg aan de inzet van de stikstof fabriek, zoals omschreven in het ontwerp instemmingsbesluit.

Het proces van bijmenging van H-gas in het G-gasnet wordt al tientallen jaren toegepast. Een aantal factoren draagt ertoe bij dat het vraagstuk van de gaskwaliteit in ons land de laatste tijd belangrijker is geworden: de komst van LNG in ons land betekent de invoer van aardgas van een andere samenstelling dan het traditioneel beschikbare aardgas uit binnen- en buitenlandse bronnen.

Een punt van zorg is dat het type H-gas dat in steeds grotere volumina wordt toegevoegd meer hogere koolwaterstoffen kan bevatten (ethaan, propaan en andere hogere koolwaterstoffen). Het gevolg daar weer van is dat het uiteindelijk beschikbare gasmengsel m.b.t. het PE-getal een stijgende tendens kan vertonen. Het PE-getal van gas uit het Groningenveld bedraagt 2,2. Door toevoeging van H-gas, bijvoorbeeld afkomstig uit de Gate LNG terminal op de Maasvlakte, aan het G-gasnet kan het PE-getal boven de grenswaarde van 5 komen. Handhaving van een grenswaarde voor het PE-getal betreft een veiligheidsaspect. Deze parameter zorgt voor een borging van een veilige toepassing van, in dit geval, G-gas in uiteenlopende typen verbrandingstoestellen.

De minister heeft in de komende wetgeving en in het ontwerp besluit t, overeenkomstig met de komende productie filosofie. De ruimte gecreëerd om bij “afwijkende vraag” of bij “ongewone” omstandigheden . tijdelijke verhogingen of “maatregelen” te nemen. Het is zeer aannemelijk om aan te nemen dat deze omschreven activiteiten het gevolg zijn van een verhoging van de PE waarden in het laagcalorische gasnet . In concreto de veroorzaker van de verhoging van de PE waarden liggen in een economische activiteit. En mogen daardoor geen consequenties hebben op de onzekerheden, aangaande de vlakke winning voor de gedupeerden.

Op basis van de maatschappelijke verplichtingen ten aanzien van het Groningenveld, zou een beleid gericht op begrenzing van de gasinvoer qua PE-waarde het gasrotondeconcept en de centrale rol als handelsplaats voor gas in Noordwest-Europa die ons land vervuld kunnen beperken. Immers het succes van het gasrotonde concept en de TTF is mede op gebaseerd dat ons land zich openstelt voor in- en doorvoer van gas zonder dat aan die handel serieuze kwaliteitsrestricties worden gesteld. Waar omringende landen wel een beleid introduceren om ingevoerd of uitgevoerd gas aan specificaties te binden en daarmee het risico accepteren hun handelspositie te beperken (bijv. UK), zou ons land juist door een liberaal handelsbeleid een competitief voordeel kunnen uitbouwen als

gasrotonde. Relatief goedkoop gas met van het gemiddelde sterk afwijkende kwaliteitsspecificaties kan dan in die gedachtegang juist worden aangekocht; dit kan een economische voordeel impliceren. Daar staat tegenover dat in Europa wordt gepoogd de H-gasspecificaties te harmoniseren. Dit zou dan weer een overweging kunnen zijn voor ons land om daarbij aan te sluiten teneinde met het oog op de doorvoersfunctie van de gasrotonde nieuw gas niet alleen te kunnen ontvangen, maar ook zonder problemen weer te kunnen uitvoeren. Vooralsnog valt deze optie, als gezegd, buiten het huidige beleidskader van de overheid, omdat deze bij monde van de overheid duidelijk heeft aangegeven niet te willen tornen aan de vrijheid van invoer van gas, ongeacht de kwaliteitsspecificaties daarvan.

(Edgar Transitiestudie G-Gas, www.vemw.nl)

Het bovenstaande geeft een geheel andere beeld aangaande de operationele definitie van de term "sluitpost"

Artikel 1 Eerste Protocol EVRM vereist een belangenafweging tussen de mate van inmenging in het eigendomsrecht en het met die inmenging gediende algemene belang. Er moet een redelijk evenwicht, een "fair balance", worden gevonden tussen het eigendomsrecht en het algemene belang. Door versterking te beperken, uit een economische afweging, wordt het eigendomsrecht geschonden. En worden schuren onrechtmatig onteigend. Tevens zijn menige schuren, opgenomen in de gemeente monumentale register. En als gevolg sluit de wet Minimalisering niet aan bij de reeds bestaande wetgeving.

Daarmede is het rechtmatig om te eisen, aangaande de maatschappelijke ontvricting, om enkel verrijkte hoogcalorische gas toe te laten met een lage PE waarde in het laagcalorische netwerk. Het heeft als gevolg dat er geen "omstandigheden" kunnen ontstaan waardoor er met spoed gas uit het Groningenveld moet worden bij gepompt. Niet om de noodzaak, zoals in de geest van de wet, maar enkel om het economische beleid van het kleine velden beleid te doen laten continueren. Het behoort ook tot de verplichting van de minister gezien de maatschappelijke ontvricting in Groningen, om voorrang te geven aan andere mogelijkheden.

Uit vaste jurisprudentie van het EHRM blijkt dat regulering van eigendom gerechtvaardigd kan worden als er een gerechtvaardigd algemeen belang wordt gediend Dit vereiste breng met zich mee dat de maatregel voorzienbaar moet zijn om het gestelde doel te bereiken en het zelfde doel niet moet kunnen worden bereikt met een andere lichte doel. Er is enkel een schatting/ raming.

De minister heeft niet voren gebracht, noch gemotiveerd waarom de leveringszekerheid niet op de naar voren gebracht wijze is ingevuld. Exploitant van het Kleine Velden beleid en van de aanvoer van LNG bezitten kennis waarop het Nederlandse gassysteem van G gas kwaliteit functioneert. De vergunninghouder had dus kunnen voorzien, gezien de langdurige maatschappelijke discussie, dat de wetgever op die gebieden maatregelen zou nemen. En iedere geval gelijkwaardig als omliggende landen. Immers ten algemene moeten ondernemingen er rekening mee houden dat overheidsbeleid kan wijzigen en dat dit gevolgen kan hebben voor hun bedrijfsvoering. Daarmee is er een fair balance tussen de regulering van het eigendomsrecht van de vergunninghouder van gasvelden met een hoge PE en het algemene belang.

Het beleid zou overeenkomen met de uitspraak aangaande de fosfaatreductie van de melkveehouders versus de Staat.

En komt overeen met de algemene benadering van risicobeleid;

Er is sprake zijn van aanvaardbare risico's, mits maatregelen gericht op reductie in acht worden genomen.

"Op het moment dat een grote aardbeving tot meerdere slachtoffers leidt met ernstige verwondingen of zelfs leidt tot slachtoffers die als gevolg van een grote aardbeving komen te overlijden, kan de Minister een aanwijzing geven de productie te verminderen. De Minister kan dan beslissen dat de risico's voor de veiligheid van leveringszekerheid of het maatschappelijk belang van leveringszekerheid ondergeschikt zijn aan de gevolgen van de gaswinning."

Artikel 52 E, Wijziging van de Gaswet en van de Mijnbouwwet betreffende het minimaliseren van de gaswinning uit het Groningenveld.

Veiligheid

De veiligheid van de Groningers is gefundeerd op een uitgedunde benadering van onzekerheden.

Om aan de motivatie te voldoen aangaande het veiligheid risico heeft de minister drie hoogleraren gevraagd om de veiligheidsrisico te berekenen.

De input van een onderzoek, zal immer de uitkomsten beïnvloeden, verander de waarden, en daarmee zal ook de uitkomsten veranderen.

In een gangbare risico benadering, staat de risico analyse primaire, en wordt het beleid, naar redelijkheid en billijkheid geschreven aangaande de risico. Het advies van de commissie Mijdam had reeds als input de continuïteit van de gaswinning. Het huidige advies is enkel de versmalde uitkomsten van de commissie Mijdam.

Bij het inschatten van risico's gaat om processen die in ieder geval drie componenten kennen:

- 1) identificatie en zo mogelijk een schatting van een gevaar;
- 2) bepalen van de mate van blootstelling of kwetsbaarheid voor het gevaar;
- 3) een risicoschatting in termen van kans maal gevolg .

De waarden die uit onderliggende onderzoek moet voort komen, hetgeen de veiligheid van de Groninger op een rechtmatige basis moet waarborgen, (geen gekozen risico, en voorafgaand geen signalen) is gebaseerd op de definitie van het individueel risico. Voorkomend uit deze definitie kan er geen sprake zijn van opeenhoping van risico.

Als gevolg worden de uitkomsten worden gekenmerkt door zachte feiten en harde waarden

Nu deze berekening uit gaat van gemiddelde risico per individu, bied het geen zekerheid voor de toekomstige veiligheid voor de individu. Nu de grootste dreiging van seismische risico ligt in een gebied, waar amper bedrijven zijn met personeel. Is het heel aannemelijk dat deze wijze van berekenen een betere uitkomst biedt, immers een gemiddelde bewoner van een gebied met een hoog risico seismische risico bevindt zich zeer veel uren buiten het gebied, of is op een versterkte school.

Uitgaande van andere waarden, en verwerkt in de definitie van het object gebonden individueel risico zal de uitkomst, en daarmee het beleid beïnvloeden.

Het bovenstaande zal uitgaan van de zwakkere individu in het gebied, en behoort van uit maatschappelijke normen leiden te zijn. Immers de risico behoudt een economische karakter. De berekening van de minister is vereist, van uit maatschappelijke normen overeen te komen met een risicoanalyse van de zwakkere situaties in het bedreigde gebied. Bijvoorbeeld een veehouder in een monumentaal pand, heeft een zeer hoge object gebonden risico. Maar ook een oudere die slechte ter been in een enkelsteen, op staal gefundeerd arbeiders woning. De bovenstaande omschreven gebouwen zijn talrijk aanwezig in het gebied met een hoog seismische risico.

Als meerdere factoren zich samenvoegen is er een hoge mate van object gebonden risico, bijvoorbeeld tijdens een griep epidemie. Met de combinatie van een strenge winter en de "omstandigheden" van vervuilde gas. Hetgeen verdund moet worden doormiddel van het Groningse gas.

Aangaande de opeenhoping, dat volgens de drie hoogleraren verwaarloosbaar is, door de uitkomst van de gekozen definitie. In deze denkpatroon, van enkel het berekenen van veiligheid, met daarin een welgekozen berekening, is het reëel om de subjectieve veiligheid uit te leggen, als een opgelegde onzekerheid, een dreiging waar belanghebbenden zelf niet aan blootstaan.

De subjectieve veiligheid, is een balans tussen een daadwerkelijk risico en een geestelijke aanname. De daadwerkelijk risico, op basis van een object gebonden risico, is de risico van alle natuurlijke krachten die constructie van een bouwwerk beïnvloeden. En niet zoals de minister uitgaat van een eenzijdige aardbeving. De daadwerkelijke risico wordt veroorzaakt door meerdere factoren, het negeren van deze onzekerheden vergroot de risico waar de mens aan bloot wordt gesteld. Met andere woorden; het is het ontbreken op de inzicht van de schade, maar wel kennis van de omvang van de schade.

De geestelijke of intuïtieve aanname van onveiligheid heeft als fundament het verleden waarbij de risico te laag zijn ingeschat of te laat zijn onderkend en tot grote maatschappelijk schade heeft geleid. En wordt gecontinueerd door geen kritische beleid te voeren aangaande de ontwikkelingen van bovengrond. Een van de vereisten is dat het beleid geen onevenredige last op de betrokkene mag leggen. En daarbij behoort ook het geestelijke gezondheid. Open communiceren en kritische instrumenten toepassen, aangaande het beoordelen van schade. De minister heeft nimmer de wens uit gevoerd van de Tweede Kamer aangaande het plaatsen van tilt meters. De gekozen definitie individueel risico verlangt van de minister niet om de onzekerheden aangaande constructieve veiligheid juist te analyseren. (Wereldwijde tilt meters monitoring en de meerwaarde van tilt meters in Groningen, www.provinciegroningen.nl)

Door wederom bodemdaling buiten het besluit te plaatsen. Worden de real-time effecten niet meegenomen in de risico analyse. Het gedrag waarop het gas zich verspreid in de ondergrond is er een grote tijdsepisode tussen de verwachtingen, wellicht menig decennia, en de real-time. In de brief van de Nam van 21 april 2015 met de titel reactie Nam op OvV-rapport {¹}

“De breed gedeelde veronderstelling was en is dat de bodemdalingsschotel dusdanig is uitgestrekt en de bodemdaling dusdanig gelijkmatig is, dat deze bodemdaling geen merkbare invloed heeft op gebouwen en infrastructuur”

Ik ervaar het als rechtvaardig om te zeggen is dat uw onbegrip aangaande subjectieve veilig, ligt enkel verscholen in het negeren van risico. Ter bescherming van de economische activiteiten. De uitleg is gelijkwaardig aan uw definitie van uw voorganger ten aanzien van achterstallig onderhoud. Hetgeen u niet deelt in de nieuwe wetvoorstel Minimalisering, pagina 22). Maar nu menige burger de basis heeft gelegd (doormiddel van de A,B, C van de schade vaststelling) Is de economische risico verschoven naar immateriële schade. En daarmee probeert u de schade in de toekomst neer te leggen in het verleden.

Doch heeft de minster de verplichting op grond van artikel 14, eerste lid van de Grondwet dat onteigenen alleen plaats kan vinden in het algemeen belang, op basis van een formeelwettelijk grondslag en tegen een vooraf verzekerde schadeloosstelling. Volgens vaste jurisprudentie is er sprake van onteigening van een schuur wanneer er geen economisch waarde of een zinvolle gebruiksmogelijkheid behoudt, dit is het gevolg van de aanbevelingen van het panel, aangaande de versterkingen.

De risico is een aanmerkelijk complex begrip, en niet onderkennen van het subjectieve veiligheid, is niet de bereidheid om de problemen vanuit verschillende discipline en maatschappelijke perspectieven te bezien.

Dat de overheid op het terrein van fysieke veiligheid een voorname verantwoordelijkheid heeft is onomstreden. Hoewel er in de grondwet geen directe inspanningsverplichtingen staan om ‘fysieke veiligheid’ te garanderen, heeft de overheid op basis van twee grondwetsartikelen wel degelijk taken te vervullen die hiermee samenhangen. Zo stelt artikel 21 dat “de zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu” en luidt artikel 22.1: “De overheid treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid”.

Zo kort als deze beide grondwetsartikelen zijn, zo omvangrijk zijn de taken van de minister.

Het voorzorgsbeginsel

Nu de minster verantwoordelijk is voor de operationele productie. Is het gerechtvaardigd om als uitgangspunt voor de fysieke veiligheid , voorzorgsbeginsel te hanteren. En om actief om te gaan met de onzekerheden. Vanuit de maatschappelijke positie van de minster, heeft de minster onvoldoende gemotiveerd aangaande de kwetsbaarheid van de mens, samenleving en natuurlijke omgeving en van de onzekerheden die daarbij in het geding zijn

Het voorzorgsbeginsel verplicht de minister, aangaande risico's , om verruiming van verantwoordelijkheden toe te eigen En niet de beperkt verantwoordelijkheid tot de voorzienbare

(enkel aardbevingen) schadelijke gevolgen. De aandacht behoort te liggen op de kwetsbaarheid van de omgeving. De noodzaak *potentiële* risico's te identificeren en actief op zoek te gaan naar onzekerheid, en zo nodig maatregelen te nemen ook als nog onzekerheden blijven bestaan, vloeit daaruit voort. Onzekerheden behoren tot het leven, maar mag nimmer leiden tot bestuurlijke blindheid

Voorzorg vereist naast juridische toegang, immers voor de burger is risico, in deze, een de blootstelling aan onbeheersbare natuurlijke krachten, de wijze waarop het zich manifesteert staat niet vast. Maar de burger behoort het recht te behouden om op zoek te gaan naar de mogelijkheden om de kans dat het gevaar intreedt te behouden. De burger ziet immers gevaren uit het perspectief van de maakbaarheid van het bestaan. Doordat het civiele recht dynamische van aard is zijn het ook toetsing gronden van redelijkheid en billijkheid van een starre schadeprotocol. Het geheel vereist toegang de relevante kennis .

Het negeren van de onzekerheden , neemt de onzekerheid niet weg . Het onthouden van een burger tot het civiele recht, neemt wel weg dat onzekerheden naar de bestuurlijke "oppervlakten komen, en beantwoord moeten worden met een reactie

Noodzaak tot een correcte open schade afhandeling

Uit de positieve verplichtingen van artikel 1 van het EVRM vloeit voort, het recht op toegang tot de rechter en een fair trail bij schade afhandeling die voorkomt uit de gaswinning.

Nu de minister geen verantwoordelijkheid neemt aangaande bouwwerken , voortkomend uit het advies van de hoogleraren panel. Is het gerechtvaardigd om te beroepen op artikel 13 van het EVRM. Het recht op een effectief nationaal rechtsbescherming. Dit impliceert dat er met betrekking tot geschillen over voortkomende schade moet worden voorzien in een adequaat systeem. In deze situatie waarin complexe schade patronen zich voordoen immer informatie aangaande kennis over de gevolgen open moet zijn. Dat houdt in de enkel een verwachtingspatroon van de bodemdaling onvoldoende is. Ook is het van belang dat de minister een verzoek tot de **Wet Openbaar Bestuur binnen de kaders van behoorlijk bestuur afhandelt.** Vanuit equality in arms, maar ook het recht op schadevergoeding , en het recht op een veilig leefomgeving.

In het onderzoek van TU Delft met de titel; Onderzoek naar de oorzaken van bouwkundige schade in Groningen². Komt duidelijk naar voren dat er in het algemeen met een afwijkende toelaatbare verlaging wordt gewerkt (advies Commissie Schade Grondwater) dan de toelaatbare verlaging waar de commissie Bodemdaling mee werkt. (12.1.3, pagina 133/134)En wederom neemt de minster genoeg met de uitkomst van de commissie bodemdaling, aangaande het toetsen van het winningsplan 2016.

{² [www. Nationaalcoordinatorgroningen.nl](http://www.Nationaalcoordinatorgroningen.nl)}

Behalve directe bescherming tegen aantasting van eigendom door de overheid eist het artikel 1 van het EVRM ook bescherming van de staat tegen inbreuk makend handelen of na laten van derden. In combinatie met artikel 14 EVRM biedt artikel 1 een brede terrein waarover het eigendomsrecht zich uitstrekt, voorts ook bescherming tegen ongerechtvaardigde ongelijke behandeling van gelijke gevallen.

Daarmede gezegd hebben dat het zeer urgent om schade patronen inzichtelijk te maken. Doordat de gaswinning een dynamische proces is, zal ook de schade patronen dynamische zijn. Daarom ervaar ik het als burger als zeer onrechtmatig het civiel recht ontoegankelijk te maken aangaande het recht op schadevergoeding en daarmede het recht op een veilig leefomgeving.

De komende wetgeving onderliggende aan het betwiste instemmingsbesluit zal mijn rechtpositie verslechteren.

De minster negeert schade patronen ten behoeve van zijn eigen belangen in de gaswinning, en wenst van uit een economische voordeel, voortgang van de gaswinning. Het is het falen van de minister wat heeft geleid tot de onrust aangaande de afhandeling van de schade. Want de onrust is voorkomend uit de beoordeling van de schade en niet het gevolg van de afhandeling. De voormalige toezichthouders hebben gefaald. Met andere woorden , het negeren van informatie, of het meenemen van kritische informatie zal immer het wantrouwen naar de overheid versterken en stress veroorzaken. Bijvoorbeeld; Door het aankopen van stikstof uit het buitenland heeft de voorganger gefaald in de hoeveelheden van de noodzakelijkheid van het Groningengas.

Ook in de komende schadeafhandeling van de overheid is er geen respect voor de beginsel van evenredigheid, égalité, rechtszekerheid en vertrouwen.

In de hoofdlijnen akkoord is wederom geformuleerd , onderoverwegingen, iv;

“De gaswinning uit het Groningenveld veroorzaakt bodembeweging, namelijk bodemdaling en aardbevingen. De aardbevingen leiden tot schade en onrust in de regio”

En de voorgaande samenwerkingsovereenkomst NCG en NAM is om schreven ;

Overwegende het volgende, c;

“De aardgaswinning veroorzaakt aardbevingen die schade tot gevolg hebben.”

Hierin ligt duidelijk de fundament van de komende schadevergoeding, het enige verschil is de afhandeling , waarin een bestuursrechter zich voornamelijk richt op de procedure en niet op de beoordeling van de schade.

In het rapport van 22 januari, met de titel Beantwoording vragen Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen, Panel van deskundige⁽³⁾.

(³ www.schadedoormijnbouw.nl)

In het rapport wordt reeds al afbreuk gedaan aan de recht op schade vergoeding en het recht op veilige leefomgeving. Het behoort niet, op basis van maatschappelijk normen en rechtsbeginsel , om een eigen interpretatie van wetgeving te doen. De interpretatie van de wetgeving behoort, in een rechtstaat , thuis in een rechtbank. en niet beoordeeld worden en uitgevoerd worden door een panel van gekozen deskundigen. De vraag is zal de uitkomst van het onderzoek de zelfde uitkomst hebben, als de basis ligt in de resultaten van een tiltmeters.

Het is onrechtmatig dat er een situatie ontstaat, waarbij gedupeerden via het bestuursrecht niet de volwaardige schade krijgen dan volgens het privaatsrecht het geval zou zijn geweest . In een situatie als deze waarbij de wantrouwen gevoed is door de overheid, is de overheid verplicht om zeer

zorgvuldig te handelen aangaande het beoordelen van schade. Tevens schaad het de geestelijk gezondheid,

De noodzaak van de minister om schade afhandeling vast te leggen in de wet (Wetsvoorstel instituut mijnbouwschade Groningen) maakt de minister een onderscheid wie de kennis bezit. (pagina 5)

“Voor gedupeerden heeft dat een voordeel. Wanneer de Staat verzoeken om vergoeding langs civielrechtelijke weg afhandelt is de Staat, net als NAM, over het algemeen een sterkere partij dan een gedupeerde. Evenals NAM beschikt de Staat over meer financiële middelen dan een gedupeerde, heeft toegang tot een grotere hoeveelheid kennis en expertise en is daardoor beter in staat een procedure te voeren bij de rechter. Wanneer schade langs bestuursrechtelijke weg wordt afgehandeld staat tegen besluiten rechtsbescherming bij de bestuursrechter open. In deze procedure wordt rekening gehouden met de zwakkere procespositie van gedupeerden ten opzichte van de overheid.”

De burger is gevangen in een fuik van vastgelegde procedure. Ten aanzien van de beoordeling en afhandeling van schade. En de consequenties van de Woningwet. Over schadepatronen die niet zijn onderzocht, of op een incorrecte wijze zijn onderzocht. Daarmede zal de wet nimmer voldoen aan het profijtbeginsel “De veroorzaker betaalt”.

(Brief van het College voor de Rechten van de Mens van 14 februari, [www. mensenrechten.nl](http://www.mensenrechten.nl))

Volgens het wetsvoorstel en de memorie van toelichting gaat het op te richten Instituut van Mijnbouwschade over alle vormen van schade aan gebouwen en infrastructuur die ontstaan door beweging van de bodem. De effecten van bodemdaling kan worden opgevat als beweging van bodem, maar wordt in het voorstel niet expliciet genoemd. Als gevolg ontstaat er een mistige situatie aangaande de aanvragen van vergoeding van landbouwgronden. Nu het civiel recht op korte termijn niet meer toegankelijk is . Met andere woorden er is niet voldaan aan de procedurele waarborg aangaan het recht op schadevergoeding. De beperkingen die nu gecreëerd worden is strijdig met artikel 1 van het EVRM voor de vergoeding van schade bij eigendomsinbreuken.

Naar een oud juridisch basisprincipe draagt ieder zijn of haar eigen schade. Iedereen is dan ook in eerste instantie verantwoordelijk voor zijn eigen veiligheid en voor het vermijden van schade

Resumerend ten aanzien van het ontwerp besluit, is de inhoud van het ontwerpbesluit, en daarmede ook de samenhangende wetgeving, zal het nimmer leiden tot, de door de minister omschreven vereisten van de uitspraak van 15 november 2017, en de uitspraak jongleden van de Raad van State.

De uitzichtloosheid voor een gedupeerde zal blijven bestaan, en zal zich nestelen in de geest van de mens. De Sodm heeft een duidelijke en in diverse rapporten zeer gemotiveerd weergegeven. Dat er geen model is dat kan voorspellen bij welke productie niveau de seismische risico's overeenkomen met de veiligheidsnormen. De versterkingsopgave is ook niet zo ingericht dat een individuele burger niet getroffen kan worden door de fysiek effecten van een aardbevingen , of door de mentale gevolgen die gelinieerd zijn aan de bestuurlijk beslissingen, die ten grondslag liggen aan het ontwerp besluit.

Het is voor mij als burger, een ingezetene van de koninkrijk der Nederlanden, onvoorstelbaar, dat de minister zeer strategische handelt, om gaswinning, die tot op het heden de basis heeft van een

economische activiteit probeert te behouden ter glorie van holland. Als de minister een zuivere definitie wil nastreven van de term "maatschappelijk belang". Is het van belang dat ook de commerciële belang hebben het merendeel van de consequentie, die de ongeschreven regels van de maatschappelijk normen vergt, tot zich nemen. Immers aan hen, de belanghebbers van het Gasgebouw, kwam ook het profijt ten deel.

De minister heeft het ontwerp besluit, met onderliggende wetgeving, nimmer deugdelijk gemotiveerd hetgeen Algemeen wet bestuur vereist (artikel 3:46) Met als gevolg dat het ontwerp besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen.

De minister heeft nimmer de grondslag weergegeven van de subjectieve term "maatschappelijk belang" en de term "leveringszekerheid". Deze definitie zijn de basis van het huidige besluit en onderliggende wetgeving. En mag nimmer zonder een toetsbare definitie met als gevolg een verslechtering van de Rechten van de Mens.

Het huidige aanpassingen van de onderliggende wetgeving zullen nimmer voldoen aan de getelde eisen van doeltreffendheid.

- Het voldoet niet voldoen aan hogere nationale en internationale wetten, zoals de Grondwet, Europese wetgeving of internationale verdragen.
- Het heeft bijeffecten. De verslechtering van de geestelijk welzijn van de burgers
- De wetgeving is niet eenvoudig, de minister poogt met een hoge mate van ondoorzichtigheid een commerciële activiteit te continueren. Globaal poogt de minister om gerechtelijke uitspraken, naast zich neer te leggen. En daarbij de vereisten van deugdelijkheid te omzeilen. (Uitspraak van 17 november /en de uitspraak aangaande Norg van 22 maart 2017) De mijnbouwwerken worden niet meer getoetst op de benodigde vergunningen en de effecten aangaande het milieu. De minister kan nimmer de hoeveelheden gas eisen, als het niet in samenspraak is met recente ontwikkelingen, zoals de PAS uitspraak ook daarin zal de minister het besluit moeten toetsen.
- De wetgeving dient niet zijn doel. En de effecten, de wettelijke toezegging hebben de onzekerheid in zich dat de continuïteit van gaswinning, omschreven in de verplichting van de netbeheerder, in combinatie met de beperkingen van het recht ook desastreus zal zijn. Op enige punt is de minister daarin zeer duidelijk. Als bezitter van een monumentaal pand, een boerderij, waar Groningen rijk aan is. Gebouwen die de rijkdom van het verleden tonen, uitgedragen door grote schuren. Door beleid dat de versterkingseisen tot ver boven de door het kabinet vastgestelde norm voor het individueel risico. Nimmer zal leiden tot het doorstaan van de gaswinning. Het stuten van een gebouw, de tijdsduur van een persoon in een gebouw is een uitgedunde benadering van de veiligheidsnormen. De veiligheidsnormen behoren gelijkwaardig te zijn aan overige wetgeving. waaronder de gestelde woning eisen waar een burger verplicht tot is. Verder behoren de veiligheidsnormen een permanente karakter te hebben. In de huidige situatie is er geen duurzame karakter.

Op dit moment heeft de vergunninghouder, de Nam, de plicht om nadelige gevolgen voor mens en milieu te voorkomen, dus om schade te voorkomen. In het wet Minimalisering wordt besproken over

het beperken van nadelige gevolgen aangaande een mijnbouwwerk. In plaats van het voorkomen van nadelige gevolgen .

In de huidige mijnbouwwet is een zorgplicht opgenomen voor bedrijven . Daarbij moeten zij het voorzorgsbeginsel hanteren en zij moeten bijvoorbeeld nadelige gevolgen voor mens en milieu voorkomen . In het wetsvoorstel wordt bovenstaande in artikel 52 G vervangen door een aangepast zorgplicht. De minister, berustend op het wetsvoorstel zal in de toekomst verplicht zijn enkel om alle maatregelen te nemen die redelijke wijs van hem gevegd kunnen worden om te voorkomen dat de veiligheid als gevolg van de gaswinning wordt geschaad.

De zorgplicht word gesanctioneerd via de wet op economische delicten. En betere handhaving betekent enerzijds dat er meer informatie beschikbaar komt die potentiële eisers kunnen benutten.

Het geheel wordt omgekeerd, de komende zorgplicht ligt in het feit de van het niet navolgen van het operationele plan . Met andere woorden het strafstellings mogelijkheid ligt niet meer in het de effecten van het onrechtmatig aanpassen van de mijnbouwwerken, maar juist in het feit van de verplichting om onrechtmatig aan te passen om aan de beoogde doelstelling van "leveringszekerheid te voldoen. Als gevolg is niemand verantwoordelijk voor de effecten aangaande de lokale bodemwerking, en zal de beginsel van de vervuiler betaald worden geschaad. Met andere woorden door de aanpassing, die reeds zijn gedaan of in de toekomst worden gedaan. Als gevolg van de lage druk in het gasveld in het zuiden Door de gevolgen van de mijnbouwwerken kan de nam niet meer aansprakelijk worden gesteld. Dat is een besluit van de Staat, maar de Staat kan niet aansprakelijk worden gesteld. De controle op de Staat wordt niet uitgevoerd door de rechter maar de politiek.

De minster brengt naar voren dat het ontwerp-besluit richt is op de strategie en niet op de hoeveelheden. Ook is er geen plafond, daarmee is het veiligheidsontwerp onderliggend aan de hoeveelheden niet gemotiveerd

Tot slot ;

- De constructieve risico het geen niet alleen wordt veroorzaakt door de onbeheersbaarheid van een aardbeving. De kans van één krachtige aardbeving is gering, maar de kans van meerdere kleinere aardbevingen op een reeds verzwakte woning is zeer aannemelijk. De reële kans dat een risico vergroot is niet enkel door een aardbevingen. De combinatie waar constructie aan wordt blootgesteld zijn andere, door de minister , genegerde natuurlijk onbeheersbare krachten. Zoals een westelijke storm en het verlies van de grondspanning als gevolg van de bodemdaling. Drie onbeheersbare krachten, waarvan aardbevingen duidelijk veroorzaakt wordt door menselijk handelen. Het verlies van grondspanning komt niet overeen met de langdurige verwachten, en de westelijk storm is niet meer verzekeraar. Als gevolg van de andere twee onbeheersbare krachten.
- Het negeren van onzekerheden vergroot de risico voor een individuele burger. Door het niet breed te onderzoek hoe een bouwwerk zich gedraagt aangaande bovengrond . De minster heeft als credo als het niet wordt onderzocht is er ook geen verband met de schade, en daarmee geen verantwoordelijkheid aangaande de constructieve veiligheid.
- De leveringszekerheid blijft een economische karakter hebben, door stikstof aan te kopen, de minster motiveert niet of het de maximale stikstof aankoopt , en of er een keuze wordt gemaakt in de stabiele aankoop of om fluctuatie te beperken variabel aankoopt.

- De veiligheidsnorm, omschreven in het besluit voldoet niet aan de veiligheidsnorm zoals omschreven in wetenschappelijke normen.
- Het negeren van verplichting uit de wetgeving, die de onzekerheden in zich hebben aangaande lokale bodemdaling. En als de spreekwoordelijke druppel, het stimuleren van het negeren van de verplichtingen voortvloeiend uit wetgeving. En als burger is er geen toegang tot het recht op basis van de Wet op de economische delicten.
- En tot overmaat van ramp, past de verantwoordelijkheid, aangaande niet woningen, niet in het beleid van de minister. De extreme gevolgen, die het beleid met zich meebrengt. Is voor mij als burger ervaren als een hoge mate van onrechtvaardigheid. En daarom komt het ontwerp besluit niet overeen met de beginsel van de Eerste protocol van het EVRM.
- De minister heeft in het heeft de verplichtingen om in het activiteitenbesluit de aanbevelingen van het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties uit te voeren.

Het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties heeft zeer krachtige aanbevelingen gedaan aan de Nederlandse Staat over de situatie in Groningen. Het comité, dat het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten bewaakt, uit in een analyse van Nederland dat het zich zorgen maakt over de veiligheid en het welzijn van de inwoners van de regio Groningen als ook over hun privéleven in hun huizen. Het verwijst daarbij naar drie mensenrechten: het recht op leven, privacy en familie(leven).

De Nederlandse Staat moet volgens het Mensenrechtencomité

- (a) De noodzakelijke maatregelen nemen om de fysieke veiligheid en het geestelijk welzijn van mensen die in de omgeving van de gaswinning in Groningen wonen te verzekeren. Zo ook de beveiliging en veiligheid van hun huizen;
- (b) Zorgen voor correcte en passende schadevergoeding voor de slachtoffers en voorkomen dat toekomstige schades plaatsvinden in relatie tot de gaswinning;
- (c) Zorgen voor een zinvolle participatie van, en overleg en consultatie met, bewoners van Groningen bij het ontwerpen en uitvoeren van het afbouwplan.

De minister heeft niet gemotiveerd, de onmogelijkheid om twee uitersten van belangen gelijkwaardig te benaderen in de onderliggende de wetgeving en het ontwerp besluit legt de minister de nadruk op leveringszekerheid en niet de veiligheid van de bewoners. De motivatie van de leveringszekerheid is een technische waarde. En voldoet daarmee niet aan vereisten van de definitie van maatschappelijke leveringzekerheid.

De minister heeft niet gemotiveerd, de beginselen onderliggend aan het besluit "nooit meer dan nodig"

Hierbij vraag ik de minister het besluit te vernietigen, en in het nieuwe ontwerp besluit de brede schade inzichtelijk te maken. En een realistische motivering weer te geven aangaande de term "niet meer dan nodig".

Hopende u voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend ,

Kennisgeving ontwerpvaststellingsbesluit gaswinning Groningen, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019 ligt het ontwerpvaststellingsbesluit voor de operationele strategie voor de gaswinning uit het Groningenveld 2019-2020 ter inzage. Iedereen kan op het ontwerpvaststellingsbesluit reageren door het indienen van een zienswijze.

Waarom dit ontwerpvaststellingsbesluit?

In noordoost-Groningen vinden door gaswinning aardbevingen plaats. Het kabinet heeft op 29 maart 2018 besloten om de gaswinning zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2030 te beëindigen. De hoogte van de gaswinning wordt tot die tijd jaarlijks bepaald.

Wat gaat er gebeuren?

Door een wijziging van de Mijnbouwwet wordt vanaf 2019 jaarlijks een besluit genomen, waarin de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) de operationele strategie vaststelt. In deze operationele strategie staat onder meer aangegeven wat de hoogte van de winning is en op welke manier het Groningenveld wordt geopereerd. De benodigde hoeveelheid Groningengas wordt beschouwd als de sluitpost van de totale vraag naar gas met een lage verbrandingswaarde (laagcalorisch). Er mag niet meer of minder worden gewonnen dan voor leveringszekerheid benodigd is.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op grond van artikel 52d, zevende lid, van de Mijnbouwwet en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht doorloopt de Minister van EZK voor dit besluit de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt het ontwerpbesluit en andere onderliggende stukken van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Het besluit en de overige stukken worden gelijktijdig ter inzagegelegd. Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op de volgende locaties:

- Gemeente Delfzijl, Johan van den Kornputplein 10, Delfzijl, (0596) 14 05 96
- Gemeente Loppersum, Molenweg 12, Loppersum, (0596) 54 82 00
- Gemeente Midden-Groningen, Gorecht-Oost 165, Hoogezand, (0598) 37 37 37
- Provincie Groningen, Sint Jansstraat 4, Groningen (050) 316 4911
- Provincie Drenthe, Westerbrink 1, Assen T (0592) 36 55 55

Informatieavonden

Het Ministerie van EZK organiseert diverse informatieavonden. Medewerkers van het ministerie en de adviseurs geven u graag toelichting op het ontwerpbesluit, de adviezen en de zienswijzeprocedure.

- Dinsdag 2 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Trefcentrum Bedum
Prof. Mekelstraat 1-5, Bedum
T (050) 30 12 654
- Woensdag 3 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Zalencentrum Vita Nova
Heerestraat 39, Middelstum
T (0595) 55 1 481
- Maandag 8 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Restaurant De Boerderij
Hoofdweg 28, Slochteren
T (0598) 42 1 280
- Dinsdag 9 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur
Theater & Congrescentrum de Molenberg
Molenberg 11, Delfzijl
T (0596) 614 000
- Donderdag 11 juli 2019, 17:00 – 20:00 uur

De Nieuwe Kolk
Weiersstraat 1, Assen
T (088) 012 8888

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerpbesluit. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerpbesluit of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van maandag 24 juni 2019 tot en met maandag 5 augustus 2019. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Gaswinning Groningen'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning Groningen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen kunt op werkdagen tussen 9:00 en 12:00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen worden betrokken bij het vaststellen van het definitieve besluit in september 2019.

Het definitieve besluit komt ter inzage te liggen. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl. Alleen als u nu een zienswijze indient, kunt u later beroep aantekenen tegen het definitieve besluit.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over gaswinning Groningen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 15:08
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:

Aanspreektitel:

Achternaam:

Voorvoegsel(s):

Voorletters:

Straat:

Huisnummer:

Postcode:

Woonplaats:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Als: Particulier

Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Leveringsvoorwaarden blijven gehandhaafd. Er veranderd dus eigenlijk niets.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De bewoners in het aardbevingsgebied worden genegeerd daar waar het om veiligheid van wonen betreft. De psychische schade die de bevingen oplevert is enorm bij heel veel gedupeerden. Het is te erg dat een overheid deze zaken bagatelliseert.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Absoluut!! Een woning en bedrijfspand zo zwaar beschadigd dat het advies van de experts is om alles af te breken. Helaas wil de NAM allerlei aanpassingen in de op papier geregistreerde gevaren.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Vanaf 2012 nog steeds geen vooruitgang in de zaak. Verloren vertrouwen in de overheid die zijn burgers steeds van het kastje naar de muur heeft gestuurd met allerlei geldverslindende winstmakende bureaus die alleen om eigen beurs hebben gedacht . TCMG is volgen de burgers in aardbevingsgebied hetzelfde instituut als CVW. Kortom : Andere naam zelfde poppetjes.

Reactie

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 18:35
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Ja, de minister schrijft : Op basis van artikel 52d, derde lid, Mijnbouwwet worden bij ministeriële regeling

nadere regels gesteld over de invulling van de veiligheidsnorm van 10-5 en de verschillende categorieën eindafnemers. Dat is gebeurd in de Mijnbouwregeling in paragraaf 1.3a Bijzondere regels voor het Groningen gasveld. In artikel 1.3a.3 van de Mijnbouwregeling is de veiligheidsnorm ingevuld'

Hierbij gaat hij voorbij aan de Groningers die nog steeds in een door gaswinning beschadigd huis wonen.

Het SodM is hier duidelijk over in haar advies :

'In beide operationele strategieën voldoen in het gasjaar 2019/2020 op basis van de verwachtingswaarde ongeveer 400-450 gebouwen niet aan de veiligheidsnorm van 10-5 per jaar. Op termijn zullen de meeste van deze gebouwen als gevolg van de afbouw van de gaswinning wél aan

de norm gaan voldoen. Alleen een aantal gebouwen met het type "gewone boerderij met schuur"

(URM1_F) hebben ook op de lange termijn (na 2022) een risico boven de norm van 10-5 . In beide

strategieën staan deze gebouwen boven het noordwesten van het veld.'

<https://www.sodm.nl/documenten/brieven/2019/05/08/advies-over-de-operationele-strategie-2019-2020-voor-het-groningen-gasveld>

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, al jaren gaat leveringszekerheid voor de veiligheid van Groningers

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, ik woon in deze provincie. Om de zoveel tijd schudt mijn huis.

En naarmate de schade gedaan aan dit gebied duidelijker wordt, worden de maatregelen om Groningen te 'helpen' ingewikkelder, strenger en/of de risico's lichter ingeschat.

Zie verder het rapport van het Mensenrechten comité van de VN dd 25-7-2019

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ja

De permanente informatie-achterstand van gewone burgers.

2 voorbeelden.

1.

In zijn ontwerp-vaststellingsbesluit schrijft minister Wiebes :

' Netbeheerder GTS onderzoekt drie mogelijkheden om de winning verder te verlagen en zal hierover

in juli een definitief rapport opstellen. De uitkomsten hiervan neem ik mee in het definitieve vaststellingsbesluit dat ik in september zal publiceren.'

Ik kan dit rapport nergens vinden.

2. In de Tijdelijke Wet Groningen schrijft minister Wiebes dat hij middels AMVB's de inhoud van de wetsartikelen kan aanpassen.

Welke wet gaan 2e en 1e Kamer dan behandelen?

Reactie

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 19:33
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, TCMG handelt schade niet voortvarend genoeg af. Balans Leveringszekerheid en dreiging voor bewoners Groningerveld (en verder) is niet in evenwicht.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ja, alle gevolgen zijn voor mij als inwoner. De opbrengst gaat naar de NAM en de staat.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Er is veel te weinig aandacht voor de gezondheid van de Groningers en /of andere betrokkenen, in het kader van de gaswinning.

Reactie

Verzonden: Zondag 4 augustus 2019 23:43
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Kan ik niet beoordelen. Vast wel. Het blijft mensenwerk namelijk. Verder is het gekozen 'kader' knellend. Het blijft een houd-greep in een soort gasgebouw 2.0. Maar zo is dat contractueel vastgelegd. Zonder veiligheid 'Groningen' voldoende in acht te nemen. Dat blijft onjuist.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De niet-benutte mogelijkheden om tot méer afbouw dan 12mld te komen, evenals de niet-benutte mogelijkheden om tot afbouw tot 12 mld p jaar te komen. De veiligheid is nog niet op orde, dus onaanvaardbaar dat nog jaren 'meer dan het acceptabel geachte' risico blijft voortbestaan. Ook 'redelijke termijnen hiervoor' zijn zo ongeveer over de datum. U opereert steeds op 't randje, maar u vergeet 'de mensen en hun ellende'. En hun gekraakte huizen en dat ze minder waard worden door voortgaande gaswinning. Beetje extra toelichting volstaat NIET. Daden om tot 'al het mogelijke' te komen, ook al lijken ze 'niet-economisch-rendabel'.. Het gaat namelijk tóch om basisveiligheid.... en dat wordt steeds maar weer gedoogd, dat men dat mag overschrijden. Maar dat mág gewoon NIET. Fatsoen moet je doen. Punt.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ik moet meer belasting betalen naar verwachting om de schades te kunnen vergoeden. Want de Nam komt er met een schijntje vanaf en de rest betaalt de overheid, en de belastingbetaler dus, daar ben ik er 1 van. De gasbaten blijven lonken, maar het is gewoon 'not done'. Zie door gaswinning en menselijk handelen en niet-handelen aangedane schades en aangedaan leed in Groningen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Kiezen voor strategie 1 of 2, het blijft een papieren werkelijkheid, die als er gekozen is 'inzicht en toetsbaarheid' 'voor de komende jaren' zou moeten gelden.. Wellicht dat voortschrijdende ervaringen nog 'van belang' zullen blijken te zijn.. Sowieso is het kiezen tussen 2 kwaden, een mensenleven is een mensenleven, als ze in gevaar blijft, dan doen 'we' iets fout. Zorg, dat er met spoed versterkt wordt, of is dat ook een 'papieren veiligheid': wees dan eerlijk. 'Strategie 1 wonen minder mensen, dus' vind ik geen geldige reden om de keuze op te baseren. 'Toetsing en inzicht' ook niet. Veiligheid voorop, niet de 'risicoberekening'... Sterkte met de uitwerking, wees u bewust van de gevolgen voor de

komende jaren. Dat hele woonwijken herbouwt moeten worden vanwege versterking, het is een teken van overschreden grenzen.. Ga met meer vaart door met ombouw naar hoogcalorisch gas. Ondanks 'beleid': u rent steeds achter de waarheid aan anders... en dat heet 'te laat'. En dat is verwijtbaar handelen of nalaten. U bent de overheid. Regel het beter en sneller. Het kan, als u het wilt.

Reactie

Verzonden: Maandag 5 augustus 2019 10:59
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: akkerbouwbedrijf

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
zie bijlage

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
zie bijlage

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?
zie bijlage

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?
zie bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning Groningen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Slochteren, 2 augustus 2019

Betreft ; ontwerp vaststellingsbesluit gaswinning Groningen

Geachte heer E.Wiebes,

Hierbij geven wij , de familie Holtjer , onze zienswijze aangaande het ontwerp vaststellingsbesluit gaswinning Groningen), zoals gepubliceerd in de Staatscourant van 21 juni (nr.34195)

Met grote teleurstelling heb ik uw ontwerpbesluit gelezen. Mijn teleurstelling baseert zich op het ontbreken van een motivatie, van de MAATSCHAPPELIJKE NOODZAAK, om met de exploitatie van het Groninger gas verder te gaan, in afwijking van de voorgestelde maximale 12 miljard kuub jaarlijks, door de SODM als zodanig veilig betiteld.

Er is geen gedegen evenwicht tussen uw term MAATSCHAPPELIJKE NOODZAAK enerzijds, en de term VEILIGHEID in het oog van ons Groningers. De term VEILIGHEID heeft voor ons Groningers door de jaren heen een verfijnde definitie gekregen. Deze verfijnde definitie is niet door wetenschappers ontwikkeld, maar door aardbevingslachtoffers zelf gedefinieerd in oa de reeks van 101 aardbevingsgedupeerden in de reeks van, IK WACHT, van het dagblad van het Noorden. Afgelopen April heeft U hier kennis van mogen nemen bij DE RAAD VAN STATE, welke ik verschillende artikelen heb toegezonden. U weet dat wij als gezin hier 1 van de 101 verhalen van zijn.

Ook in Zeerijp bij de uitreiking van deze 101 verhalen van, IK WACHT, in boekvorm,mocht U nota bene ZELF het eerste exemplaar hiervan in ontvangst nemen, waarvan ik ook getuige mocht zijn !!!

Maar nog steeds kunt U uw term MAATSCHAPPELIJKE NOODZAAK niet fatsoenlijk en inhoudelijk omschrijven.

U sprak in Zeerijp mooie woorden, dat U de ERESCHULD naar de Groningers toe wel nooit helemaal zal kunnen inlossen!! Met dit ontwerpbesluit doet U dat inderdaad ook niet.

U en uw voorganger bieden mij wederom geen hoopvolle toekomst aan. Waarom kijkt U als minister wel naar verre landen, als het gaat om de rechten van de mens te eerbiedigen,..... maar kijkt U weg als het om ons GRONINGERS gaat !!!!! De VN (verenigde Naties) heeft tot jongstleden twee keer toe, de Nederlandse Overheid er op gewezen dat men ons Groningers,.... de grondbeginselen van ons GRONINGERS (De rechten voor de mens.) ons ontnemt, en dat dit moet stoppen !!! U als minister negeert dit willens en wetens met dit ontwerpbesluit. U kunt alleen maar vage schattingen doen, voor uw vage term leveringszekerheid! De enige zekerheid die U ons nu geeft, is dat de onzekerheid waarin wij nu verkeren, zal blijven bestaan.

In uw wetgeving en het ontwerpbesluit scheidt u een zeer brede norm omtrent de veiligheidsnorm. Deze norm komt niet overeen met de geldende WONINGWET. Het gevolg is dat De GEMEENTE mij mijn schuur ONTNEEMT. Anders gezegd, door het onveilig verklaren van mijn schuur door de gemeente, wordt mijn schuur op een onrechtmatige manier ONTEIGEND !! Deze onrechtmatige onteigening is een gevolg van uw vage term leveringszekerheid, waarop de nadruk wordt gelegd in uw wetgeving en ontwerpbesluit. Ik kan alleen maar tot de conclusie komen dat u ongelijkwaardig handelt, en niet voldoet aan de beginselen van het recht.

Wat ik mis in uw ontwerpbesluit zijn de benodigde vergunningen waar een ieder zich aan moet houden. Ook U dient zich daaraan te houden, zowel op nationaal als ook op Europees niveau.

Eerder heeft men u al gewezen op de MER plicht in deze, en na de uitspraak van DE RAAD VAN STATE over de uitspraak van de PAS (programmatische aanpak stikstof), dient u ook deze uitspraak in uw ontwerp mee te nemen !! De consequenties van de FEITELIJKE stikstof UITSTOOT, dienen te worden meegenomen !

Tot mijn ontsteltenis verlangt u van de NAM een overzicht van de bodemdaling. Echter pas NA het nemen van dit besluit. Aangezien deze gegevens nu al bekend zijn dienen deze NU meegenomen te worden in Uw besluit. U weet dat de mijnbouwwet van u verlangt dat u onderzoekt of er een ernstige aantasting van veiligheid kan ontstaan, dan wel dreigt te ontstaan. Het is daarom noodzaak om bodemdaling mee te nemen, in de toetsing van veiligheid, tegenover uw term maatschappelijke noodzaak. Door dit te ontwijken ontnemt u mij en andere agrariers het recht op schadevergoeding. Met het niet meenemen van bodemdaling schendt u wederom DE RECHTEN VAN DE MENS. Uw rechtmatigheid die u claimt tav leveringszekerheid, is van dezelfde orde als de rechtmatigheid op schadevergoeding in deze !

Ik las in uw ontwerpbesluit dat de NAM u mededeelde dat boerderijen behoren tot de zwakke gebouwen. Een gebouw WAAR IK EN MIJN GEZIN IN WOON !!!!

De EMOTIES DIE WIJ DE LAATSTE 6 JAAR ALS GEZIN HEBBEN MOETEN ONDERGAAN, kan ik u ruimhartig vertalen. Waarom kunt U uw belangen niet omschrijven in een duidelijke definitie ??

Na 2 keer als gezin geconfronteerd te zijn met een bijna uithuisplaatsing, opgepakt te zijn op mijn eigen erf door de politie(Onder toezicht van handhavingsambtenaren van de gemeente.), met gebruikmaking van pepperspray, handboeien EN EEN NEKKLEM WAARVAN IK RUIM 2 JAAR NADIEN nog dagelijks hinder van ondervind in mijn werkzaamheden, met een vrouw welke aan de antidepressiva zit met dagelijks hartkloppingen, Een zoon welke vervroegd van school is gegaan om thuis mee te helpen omdat ik door de gevolgen van de nekklem mijn werk niet meer kan uitoefenen als voorheen, een dochter die letterlijk de kluts kwijt is en liever niet thuis slaapt omdat

ze bang is dat onze woning gaat instorten,.... met een schuur waarvan eerdaags het dak instort, maar niet versterkt zal worden, maar wel als zwak bouwwerk wordt aangemerkt,.....KAN IK GEEN GOEDKEURING GEVEN AAN DIT ONTWERP !!

De veiligheidsnorm, de berekenwijze en risicobeleid wat gebaseerd is op ONRECHTMATIG ONTEIGENEN, het befaamde HRA model met zijn MISSENDE belangrijkste component, DE BODEMDALING EN ZIJN EFFECTEN OP EEN GEBOUW, duiden afen op het negeren van DE RECHTEN VAN DE MENS.

Tevens wil ik van u duidelijkheid hebben over de totale behoefte welke u omschrijft in uw leveringszekerheid. Engie op haar beurt zegt niet zoveel Gronings gas nodig te hebben. Waarom dat verschil van het theoretische model en de werkelijkheid?? Wordt Gronings gas verspild, dus meer gewonnen dan strikt noodzakelijk is??, en daarmee de kans op bevingen vergroot, en onze VEILIGHEID moedwillig extra wordt ondermijnd ten faveure van het financieel gewin van de staat ??

Tevens dient in het besluit een waarborg te staan dat voor gedupeerden ten allen tijde een gang naar onder andere het civiel recht open blijft. Ook dit is een rechtmatigheid omschreven in DE RECHTEN VOOR DE MENS, en dient duidelijk aangegeven te worden in dit besluit , zonder enige vorm van uitsluiting.

Hopende dat ik u voldoende geïnformeerd heb, betreffende u ontwerp besluit. Mochten er nog vragen zijn. Of onduidelijkheden dan hoor ik het graag.

Hoogachtend,

Namens

Verzonden: Maandag 5 augustus 2019 12:34
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Meerdere onjuistheden, bij deze de drie belangrijkste zaken die ik ter sprake wil brengen:

1. "Het uitgangspunt voor de komende jaren is om niet meer gas uit het Groningen gasveld te winnen dan noodzakelijk is voor de leveringszekerheid, ... "--> Vaagtaal... Wat wordt bedoeld met 'dan noodzakelijk is'. Zijn er getallen bekend? Op welke manier wordt dit vastgesteld? Maar vooral roept het de vraag op: waarom wordt de leveringszekerheid boven de belangen van de mensen in Groningen gesteld?
2. "In het licht van de onveiligheidsgevoelens en gezondheidseffecten zal de afbouw van de gaswinning in het Groningen gasveld voor veel mensen niet snel genoeg gaan. "--> Het gaat niet om een 'gevoel van onveiligheid', maar het IS onveilig.
3. "Hieruit volgt dat er in het jaar 2019 naar verwachting nog 796 gebouwen zijn die niet voldoen aan de veiligheidsnorm"--> Hoe zit dat met de 'stuwmeer'-gevallen? In hoeverre zijn deze daadwerkelijk onderzocht?

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ook hier wil ik drie zaken aan de orde stellen.

1. Het gaat niet om 'de Groninger', dit is een maatschappelijk probleem voor heel Nederland. En het gaat om mensenrechten.
2. "Gedupeerden die hun schade al vóór 1 januari 2019 hadden gemeld krijgen ook de keuze voor het indienen van een rekening van een aannemer tot € 10.000, plus € 1.000 onkostenvergoeding."
 De daadwerkelijke schade bedraagt meestal veel meer dan die 10.000, dus dat is in mijn ogen veel te weinig. Er zijn gevallen bekend waar een hele gevel vervangen moet worden.
3. Investeren in leefbaarheid is prima, maar is in dit geval symptoombestrijding. Als de problemen onderkend worden en netjes worden opgelost, komt dit ook de leefbaarheid ten goede.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Dit raakt ieders belang. Ik ben vooral een bezorgde burger, die de gevolgen van de gaswinning van heel dichtbij ziet. En ik woon in de stad Groningen die ook geraakt wordt. En ik word als mens geraakt, omdat er in Groningen een ramp plaatsvindt.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het document bestaat uit vele bladzijden, maar zou zich volgens mij moeten richten op deze vijf punten:

1. Garandeer veiligheid voor iedere burger, het is tegen de mensenrechten om noodgedwongen in een onveilig huis te wonen als gevolg van de gaswinning
2. Los de problemen voor Groningen onmiddellijk en zonder voorbehoud op.
3. Dit is niet alleen een probleem voor 'de Groningers', maar voor heel Nederland.
4. Investeer in duurzame oplossingen en betrek ook de inwoners erbij
5. Laat mensen niet in een administratieve chaos zitten (dat is nu de praktijk: geef hun leven terug. Zij hebben nergens om gevraagd. Neem de verantwoordelijkheid om deze grote problemen op te lossen.

Reactie

Verzonden: Maandag 5 augustus 2019 21:17
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Het uitgangspunt is om niet meer gas uit het groninger gasveld te winnen dan noodzakelijk is voor de leveringszekerheid Daardoor staat veiligheid ondergeschikt aan leveringszekerheid>>Hierbij verwijs ik naar de recente uitspraak van de VN mensenrechten commissie en het advies van de SODM

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De recente versterkingsopgave van risico volle panden komt helaas niet opgang en kan jaren duren,daardoor wordt de onveiligheid waar wij ons in bevinden geaccepteerd,onacceptabel

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Wij hebben nog 2 oude schade shadedossiers lopen bij de NAM(onderdeel van 6000 oude schade gevallen)de afhandeling is echt te triest voor woorden
 Als je een veiligheids risico meld ,komen ze kijken en zeggen de heren het gebouw stort nog niet in binnen 1 uur,dus is veilig
 Bij de NAM wordt veel schade ontkend,schade beneden maaiveld willen ze het helemaal niet over hebben>>aardbevingen komen uit de grond hoor ipv uit de lucht

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij vallen nu met ons gebouw(boerderij) onder een verhoogde risico volgens het NAM model>>>Het duurt eerst 7 maanden voor ze komen te praten ,dan 2 maanden daarna komen ze te inspecteren en daarna duurt het minimaal 6 maanden voor het versterkingsadvies klaar is Terwijl bij ons in de buurt veel boerderijen hetzelfde schadebeeld geven Ook heeft het TNO in 2016 al aangegeven dat boerderijen het aller kwetstbaarst zijn voor aardbevingen>>>>DE NAM zit nog in de ontkenningfase

Door deze werkwijzes van de NAM begeven wij ons in een onveilige situatie cg en geven ons een onveilig gevoel

Reactie

Verzonden: Maandag 5 augustus 2019 21:32
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Green Creation

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Ik woon in Veendam (Groningen) en daar hebben we OOK aardbevingen door gaswinning (m.n. door gaswinning vanuit Drenthe), dus gaswinning veroorzaakt in NL niet alleen aardbevingen in "noordoost" Groningen, maar ook (minstens) in Oost-Groningen. Wat betreft: "Het kabinet heeft op 29 maart 2018 besloten om de gaswinning zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2030 te beëindigen." - op %exact diezelfde dag% heeft de EZK Minister toestemming gegeven de gaskraan in Drenthe nader te openen, dus een provinciaal (ipv landelijk) Besluit is minder ethisch.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

"niet meer dan nodig" klinkt nobel, maar is zinloos als de overheid eenzijdig mag besluiten wat/ wanneer het "nodig" is, en nauwelijks hoeft uit te leggen hoe er tot een "nodig" oordeel is gekomen (bv gemaakte afwegingen korte vs lange termijn, belangenverstremeling).

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ik woon in Veendam (Groningen) en daar hebben we OOK aardbevingen door gaswinning (m.n. door gaswinning vanuit Drenthe, welke kraan nader is geopend op dag van aankondiging van 'sluiting' van die in Groningen [met pas echt dichtgaan in 2030, as die kraan in Groningen toch al leeg zou zijn]) ... ga niet verschillende gebieden tegen elkaar opzetten/ nationale regels bedenken voor (vooralsnog) alleen Groningen als winningsgebied, wanneer er ook in (o.m. Drenthe ook gas gewonnen wordt, die aardbevingen voor inwoners veroorzaakt).

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Nadere erkenning, in woord, maar meer nog DAAD over de effecten die aardbevingen hebben - niet alleen scheuren in de huizen (die door de opstal verzekering niet vergoed worden omdat aardbevingen traditioneel niet geïnduceerd zijn en de verzekerings 'kleine lettertjes' maken geen onderscheid), maar nog veel erger de scheuren in de mensen ... volgens mijn vak jargon een "slow onset disaster"

Reactie

Aan: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Gaswinning Groningen

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

06 AUG 2019

Betreft: Zienswijze Ontwerp-vaststellingsbesluit Gaswinning
Groningenveld 2019-2020

Krewerd, 02 augustus 2019

L.S.,

De redelijke termijn, waarbinnen de veiligheid van die Nederlanders - de Groningers wonende in het effectgebied van de aardgaswinning Groningenveld - gelijk wordt aan de veiligheid van de andere Nederlanders, is fors overschreden. Al zeven jaren wachten, [sinds de beving van 16 aug. 2012 te Huizinge], op het veiliger maken en het deugdelijk fundamenteel herstellen van jouw woning is mijns inziens mensonterend. Groningen blijven gebruiken als wingewest en het leven van getroffen Groningers blijven verwoesten vind ik crimineel. En dat alles omdat voor de schadeaanrichters de leveringszekerheid het belangrijkste aspect in de gaswinning is. De bodembewegingen blijven voortduren. Zeerijp 08 jan 2018 {kracht 3.4} ; Westerwiltwerd 22 mei 2019 {kracht 3.4}; Garrelsweer 9 juni 2019 {kracht 2.5}. In totaal zijn er tot en met vandaag vrijdag 2 augustus 2019 15:07 uur voor dit jaar zestig gasbevingen geregistreerd. De teller voor alle geregistreerde gasbevingen staat inmiddels op **1385!** Zie: bijlage 1.

- Volgens uitspraak van de Hoge Raad d.d. 19-07-2019 was de Staat in ieder geval vanaf 1 januari 2005 bekend of had bekend moeten zijn met de gevaren verbonden aan de gaswinning in Groningen. Deze uitspraak is ook van toepassing op het eindadvies d.d. 14-12-2015 van de Staatscommissie Meijdam.
- Met de uitspraak van 03-07-2019 geeft de Raad van State aan dat de gaswinning zo snel mogelijk afgebouwd moet worden naar nul. De snelheid van afbouw moet gemotiveerd worden.
- De aanbevelingen van het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties van dit jaar en van twee jaar geleden dienen ten uitvoer worden gebracht door de mede verantwoordelijke schadeveroorzakende partij.

Wat betreft het zogeheten HRA model: Het vooralsnog niet openbaar maken van de criteria voor dit model steunt mij in de gedachte dat het model is gebaseerd op drogredenen. Mijn overtuiging is dat de belangen van gaswinningsschade-gedupeerden op alle fronten door de Rijksoverheid en alle andere belanghebbende partijen in de gaswinning niet serieus worden genomen. Als mens lijken gaswinningsschaden-gedupeerden te zijn afgeboekt door de belanghebbende partijen in de gaswinning en wel met de Rijksoverheid voorop.

Ik verzoek U daarom bij dezen de aardgaswinning uit het Groningenveld per direct te beëindigen.

Hoogachtend,

Gasbevingen Portaal (GBB)

0047

Informatie Kaart Grafieken Statistieken Bevingenlijst Sensordata Metadata Mijn Beving Verhalen op de kaart Het Verdwenen Groningen Uitspraken Arbiters Bevingspaspoort

Actieve Lagen

Kaartlagen

- Kaartondergrond
- Thema's
- Aardbevingen
 - Aardbevingen gefilterd op tijd
 - Magnitude alle aardbevingen
 - Magn. afgelopen 10 bevingen
 - Magnitude bevingen in 2019
 - Magnitude bevingen in 2018
 - Magnitude bevingen in 2017
 - Magnitude bevingen in 2016
 - Magnitude bevingen in 2015
 - Magnitude bevingen in 2014
 - Magnitude bevingen in 2013
 - Intensiteit aardbevingen tot 2015
 - Heatmap alle aardbevingen
 - Heatmap aardbevingen in 2019
 - Heatmap aardbevingen in 2018
 - Heatmap aardbevingen in 2017
 - Heatmap aardbevingen in 2016
 - Heatmap aardbevingen in 2015
 - Heatmap aardbevingen in 2014
 - Heatmap aardbevingen in 2013
 - Aardbevingen per wijk
 - Aardbevingen per woonplaats
- Gaswinning
 - Aardgasvelden
 - Winvergunningen
 - Aanvragen
 - Opslagvergunningen
 - Schabegas
- Boringgegevens
 - Platform (GAS)
 - Boorgaten naar Platform
 - Diepte alle boorgaten
- Borenhoeveelheid Gaswinning

Spektrumdalingen

EPG: 28992 X: 230726.720 Y: 599234.880

Legenda

Alle bevingen in 2019

- Magnitude groter of gelijk aan 3
- Magnitude tussen 2 en 3
- Magnitude tussen 1 en 2
- Magnitude kleiner dan 1

Aardgasvelden

- Gasvelden
- Gasopslag
- Gepland

Gasbevingen in 2019 (Prov. Groningen)

Totaal Gasbevingen (Prov. Groningen)

60

1385

BILAGE 1

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Gaswinning Groningen
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

06 AUG 2019

Hellum, 2 augustus 2019

Betreft: zienswijze Ontwerp-vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020

Geachte heer/mevrouw,

De wens van Groningers en de Tweede Kamer en het advies van de toezichthouder SodM is om het winningsniveau vast te stellen op maximaal 12 miljard Nm³. Het kabinet deelt deze ambitie volledig. Eind januari raamde Gasunie Transport Services (GTS) dat 15,9 miljard Nm³ bij een gemiddeld temperatuurprofiel nodig was om in het gasjaar 2020 aan leveringszekerheid te voldoen.

De minister volgt de niet onafhankelijke berekening van GTS en zegt de minister daarmee:

- Leveringszekerheid en maatschappelijk belang zijn belangrijker dan Veiligheid.
- Maatschappelijk belang en leveringszekerheid staan boven de EVRM wet artikel 2 en 8.
- De minister spreekt enkel in ambities, door grote bedrijven iets op te leggen wat in de toekomst ligt (qua tijdspanne niet realiseerbaar voor dit ontwerpbesluit) en wellicht juridisch niet of gedeeltelijk haalbaar.
- Leveringszekerheid is discutabel. Als sinds 2015 is iedere volume raming per jaar voor leveringszekerheid anders, maar wel als zodanig geformuleerd.
- Onafhankelijk inzicht in de cijfers of onderzoeken is er niet en wordt niet gedaan.
- Waarom heeft minister Kamps (EZ) destijds geen gebruik gemaakt van extra stikstof als onderdeel van de leveringszekerheid en daarmee veiligheid. Of was economisch gewin toen ook leidend.
- ENGI heeft aangegeven te willen stoppen met hun contract en maakt de minister geen gebruik van. Het gaat om ongeveer 3 miljard Nm³ en zou de gewenste 12 miljard Nm³ bedienen. Voor het maatschappelijk belang is dit niet noodzakelijk en ondermijnt de minister hiermee het onderdeel veiligheid.
- Het Maatwerkbesluit, Activiteitenbesluit NAM B.V. (uw kenmerk WJZ/19182158) is onderdeel van de Ontwerp-vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2019-2020. Deze valt echter onder 2 verschillende wetgevingen en is o.a. door mij bezwaar op gemaakt. Deze kan daarom nog van tafel worden geveegd. Dit ontwerpbesluit is daarom niet alleen instabiel door mogelijke strengere winters. Via dit maatwerkbesluit wordt een deel van het Groningen gasveld volume gebruikt voor winningslocaties buiten het Groningen gasveld. Dit ondermijnt de veiligheid en de werkelijke leveringszekerheid.
- Regelingen zoals Programma Groningen (NPG). Absorberen geld uit aardgasbaten Groningenveld wat niet wat bij de bewoners Groningenveld terecht komt, maar bij ambtenaren en andere instellingen t.b.v. beïnvloeding van u als rechter.

- Via bijvoorbeeld de stuwmeerregeling van €5000,- probeert de minister er goedkoop af te komen en naïeve mensen te benadelen. Dit onder de noemer van snelle schadeafhandeling. Dit is tegen de regels van artikel 2 en 8 van het EVRM.
Kapitaal krachtige mensen, die advocaten kunnen betalen krijgen nieuwe woningen of boerderijen van bedragen tot wel €1.000.000,- Juridisch gezien hebben deze mensen dus gelijk gekregen en daarmee tegelijkertijd de minister samen met de NAM ongelijk. Equality of Amrs is ver te zoeken. Preventie wat de norm was en is, wordt o.a. in die gevallen wel uitgevoerd en voor anderen niet. Willekeur.
- Het wetsvoorstel met wijziging 2018 werd ingediend en gehonoreerd door de 1^e kamer, om de Gaswet en de Mijnbouwwet te pareren en niet zoals staat geschreven om zo snel mogelijk te kunnen afbouwen. Dit was en is niet in het belang voor de bewoners.
Enkel de NAM werd en moest hiermee worden ontzien en kon de minister alles zelf bepalen. De minister beweert daarmee tegelijkertijd, dat zonder deze zogenaamde noodzakelijke wetswijzigingen voor afbouw gaswinning, de gasvolume voor leveringszekerheid 15,9 miljard Nm³ anders niet of niet in dit tempo gerealiseerd kon worden. Laat staan de gewenste 12,9 miljard. Wat zou zonder deze wetsaanpassingen het getal van leveringszekerheid zijn. De gasvolumeberekening voor leveringszekerheid is een rekensom (afname contracten/eindgebruikers). Dat kan een wiskundige- en of economische rekensom zijn. Ik heb echter nog nooit een wet of aanpassing als onderdeel van een rekensom/formule gezien of gehoord. De minister zijn getal (gasvolume) voor leveringszekerheid, is daarmee variabel, discutabel en dient zijn belang daarin, en die gaan ten koste van o.a. veiligheid en in strijd is met het grondrecht van EVRM artikelen 2 en 8.
- In het wetsvoorstel artikel 52d wordt veiligheid en maatschappelijk belang in verband met leveringszekerheid die verschillen van aard zijn met elkaar vergeleken, wat niet is te rijmen. Het is in ieder geval in het nadeel van inwoners Groningenveld in het kader van veiligheid en onzekerheid. Er is geen schaal waarop beide belangen geplaatst kunnen worden, waar een eenduidige uitkomst uit volgt. Veiligheid hoort dan de norm te zijn en zie ik in dit ontwerp niet terug als zwaarwegend.
- Door het wetsvoorstel artikel 6:178 BW kan ik de vergunningshouder (de NAM) niet meer aansprakelijk houden voor (toekomstige) schades door bodembeweging conform de Mijnbouwwet. Welke wet ondersteund mij als burger gezien, aangezien de minister zich juridisch gezien heeft ingedekt..
- Bodemdaling en de gevolgen daarvan worden niet meegenomen in dit ontwerp besluit.
- In oktober gaat dit besluit in. Voor mijn woning voor eventuele versterking is nog niemand langs geweest, laat staan dat voor deze datum mijn woning versterkt is. Commissie Meijdam wijst daarop. 10-5 norm is leidend en voldoet mijn woning nu niet aan. Nieuwe schades aan mijn woning hebben zich dit jaar helaas gemeld.
- De Milieu Effecten Rapportage (MER) wordt weer niet uitgevoerd ter onderbouwing in dit ontwerp. De gevolgen, grenzen van- en door de uitstoot NO_x zijn niet bekend voor mij als burger. Veranderingen van productielocaties zijn ook niet onderzocht. Andere gevolgen zoals waardedaling en vergoeding hiervan zijn hier niet in meegenomen. De minister heeft niet aangaande zijn ontwerpbesluit de mijnbouwwerken getoetst of de mijnbouwwerken voldoen aan de verplichte vergunning, die wellicht noodzakelijk is voor de benodigde exploitatie van de hoeveelheden gas.
- De NAM heeft een HRA toegepast op twee operationele strategieën op verzoek van de minister. Dit op basis van de ministers inmiddels 'aangepaste' mijnbouwwet artikel 52C en artikel 1.3a.2 van de Mijnbouwregeling. De verantwoording van de NAM als vergunningshouder is met wederzijdse toestemming ontnomen door dezelfde minister. Met deze nieuwe wetgeving legt hij de NAM als exploitant op de Nm³ gas te halen wat hij wil in dit ontwerp. Winst of verlies en we spreken over de NAM als een bedrijf. De minister maakt gebruik van onderzoeken van een dezelfde NAM (niet onafhankelijk), de exploitant in dit

ontwerp, die geen verantwoordelijkheden meer bezit. Het doel is de zogenaamde leveringszekerheid te onderbouwen en niet veiligheid. Dit riekt naar machtsvertoon en ben ik als burger niet tegenop gewassen. Artikel 2 en 8 van EVRM worden hiermee niet gerespecteerd.

Hoogachtend,

Rijksoverheid

Gaswinning Groningen - Vaststellingsbesluit 2019

Persoonsgegevens:

Aanspreekvorm*	<input type="text"/>
Titel	<input type="text"/>
Voorletters*	<input type="text"/>
Tussenvoegsel	<input type="text"/>
Achternaam*	<input type="text"/>
Mede namens	<input type="text"/> ?
Bedrijf/Organisatie	<input type="text"/> ?
Correspondentie kenmerk	<input type="text"/> ?

Bereikbaarheidsgegevens:

Postcode	<input type="text"/>
Huisnummer*	<input type="text"/> ?
Toevoeging	<input type="text"/> ?
Straat*	<input type="text"/>
Plaats*	<input type="text"/>
Telefoonnummer	<input type="text"/> ?
E-mail adres*	<input type="text"/> ?

Hierbij verklaar ik dat ik op het door mij opgegeven e-mailadres goed bereikbaar ben voor verdere correspondentie over het project.

Reageren

Een ieder kan reageren op dit project. Hierbij stellen wij het op prijs als u ingaat op de volgende vragen:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Er staat: In noordoost-Groningen vinden door gaswinning aardbevingen plaats." Dit is niet juist. Aardbevingen vinden plaats van het noorden van Groningen tot in Drenthe.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Het ontwerpbesluit vermeldt de leveringszekerheid. Ik wil niet de veiligheid van mijn gezin en mij opgeven voor de leveringszekerheid. Het ontwerpbesluit houdt geen rekening met de veiligheid van de inwoners van Groningen.

Het ontwerpbesluit vermeldt niet hoe, hoeveel en wanneer de provincie Groningen voor het aardgas krijgt betaald.

Er is geen reden om gas in Groningen te winnen. Noorwegen kan voldoende leveren, dus de gaswinning kan per direct worden gestopt.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Ik woon boven een gasveld waaruit de winning mij voordelen zou brengen, zo is mij ooit voorgehouden door de Rijksoverheid. Dit voordeel heb ik niet gehad. Ik heb wel het risico van de nadelen van aardbevingen en alle problemen die daaruit voortkomen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ik ben van mening dat de Rijksoverheid in de afgelopen zestig jaren de provincie Groningen ten behoeve van de financiering van de Randstad en de aandeelhouders van de NAM heeft geplunderd. Men heeft de provincie Groningen niet voor het gas betaald, men vernield de provincie, men voorkomt en herstelt schade niet of nauwelijks en men heeft de grondwet vanwege de gaswinning buiten werking gesteld.

Dit alles met als gevolg dat de Provincie zich nog steeds in de economische situatie als in de jaren '70 bevindt en de bevolking na deze jarenlange treiterpartij doodziek is. Waar men verderop in Nederland in een aardse paradijs heeft mogen leven, heeft hetzelfde land zich zestig jaren lang zich de kont volledig aan Groningen en zijn inwoners afgeveegd. Ik voel mijn bestolen, gediscrimineerd en geestelijk mishandeld en ik eis hiervoor genoegdoening.

Ik eis dat in een diepgaand onderzoek volledig openbaar wordt gemaakt wat de afspraken zijn rond de gaswinning, wie ervan heeft geprofiteerd en hoe men er van heeft geprofiteerd, hoe de besluitvorming is geweest, wie in persoon bij de besluitvorming betrokken is geweest en dit laatste inclusief de Kroon vanwege de vermenging van de positie Koningschap en aandeelhouderschap, zodat personen hiervoor verantwoordelijk kunnen worden gesteld. Ik wil dat de verantwoordelijke betrokkenen de oorspronkelijke afspraken nakomen, de schade vergoeden en voor hun bestuurlijk wangedrag zeer langdurig worden gestraft.

Bijlagen

U kunt ook bijlagen toevoegen, deze moeten in een van de onderstaande formaten aangeleverd worden: Microsoft Word (*.doc;*.docx), Microsoft Excel (*.xls;*.xlsx), Adobe PDF (*.pdf), Tekst bestanden (*.txt), Plaatjes (*.gif;*.jpg;*.bmp).
Selecteer een bestand (maximaal 25 MB):

Bes and oevoegen

Privacy bepalingen

De Rijksoverheid gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en houdt zich aan de bepalingen in de Wet beschermingspersoonsgegevens. Uw bereikbaarheidsgegevens worden gebruikt voor verdere correspondentie over dit project. U bent er zelf voor verantwoordelijk dat de inhoud van uw reactie niet te herleiden is tot uw persoon. De Rijksoverheid wijzigt inhoudelijk niets aan uw reactie.

Akkoord en verzenden